

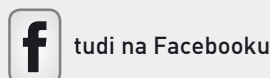
LETNIK XXIII, ŠT. 1 /2022

BOVEC, KOBARID, TOLMIN
ISSN 2350-4420

SOČA SNIK

Publikacija Posoškega razvojnega centra

- Julijske Alpe – vsem generacijam dostopen prostor
- Spodbujanje razvoja podjetništva
- Zadnje izvedbe brezplačnih tečajev
- Kultura je duša ljudstva

Številka vpisa v razvid medijev: 787
ISSN 2350-4420

Izdal in založil:
Posoški razvojni center
Trg tigrovcev 1, 5220 Tolmin

Zanj:
Simon Škvor, direktor Posoškega
razvojnega centra

Naslov:
Uredništvo SOČASnika
Trg tigrovcev 1, 5220 Tolmin

Telefon:
05/38-41-502 (glavna urednica)
05/38-41-510 (pomočnica urednice)

E-pošta:
socasnik@prc.si

Spletne strani:
www.prc.si/socasnik
(arhiv izdaj od leta 2003 dalje)

Glavna in odgovorna urednica:
Mateja Kutin

Pomočnica urednice:
Tatjana Šalej Faletič

Izbor vsebin občinskih strani:
Milan Štulc (za Občino Bovec),
Nataša Hvala Ivančič (za Občino Kobarid),
Špela Kranjc (za Občino Tolmin)

Oglasno trženje:
05/38-41-510 (Tatjana Šalej Faletič)
Cenik oglasov najdete na spletni strani:
www.prc.si/socasnik/dodatno/cenik-oglasovanja

Lektoriranje:
Polona Hadalin Baša, Špela Kranjc (strani
Občine Tolmin)

Fotografija na naslovnici:
Miljko Lesjak (arhiv LAS Dolina Soče)

Ilustracija:
Marko Podjavoršek

Oblikovanje, tehnična priprava in tisk:
Gaya d.o.o.

Naklada:
7.300 izvodov

Distribucija:
SOČASnik se brezplačno distribuira po
vseh gospodinjstvih Zgornjega Posočja.

Publikacijo sofinancirajo:
Občina Bovec, Občina Kobarid in
Občina Tolmin

Letnik XXIII, št. 1, 2022

Tiskano na okolju prijaznem papirju.

Brez vode ni življenja

Nedavno je **Posoški razvojni center** v okviru projekta **RIBAsador**, o katerem si lahko več preberete tudi na strani 31, organiziral zanimiv sklop tematskih večerov. Mojo pozornost je še posebej pritegnil drugi večer, ki je nosil naslov *Voda, (ne)usahljiv vir*. Čeprav mi je tema domača – konec koncev so nam o tem predavali že v času študija – je sogovornica, svetovno priznana klimatologinja in ena od slovenskih pionirk pri raziskovanju vpliva podnebnih sprememb dr. **Lučka Kajfež Bogataj** tistega večera postregla z nekaterimi podatki, ki so presenetili tudi mene. A pojdemo po vrsti ...

Vemo, da življenje na Zemlji poganja voda. Ta ni samo okoljska dobrina, ampak tudi družbena in gospodarska. Dejstvo je, da se njena skupna količina ne spreminja, medtem ko število prebivalcev narašča. Povečanje populacije pa v sožitju s kmetijsko in gospodarsko rastjo terjaja svoj davek – količina pitne vode se zmanjšuje.

Na vprašanje, koliko vode v povprečju porabimo na dan, le malokdo pozna pravi odgovor. Večina namreč pomisli le na neposredno porabo – na vodo, ki priteče iz pipe, pri čemer tudi ta številka ni zanemarljiva. Po podatkih Statističnega urada RS v slovenskih javnih vodovodih načrpamo 230 litrov vode na prebivalca. Četrtnina vode se izgubi v omrežju, 161 litrov pa je dobavljenih končnim uporabnikom – 105 litrov gospodinjstvom. Količina izgubljene vode ni zanemarljiva. A kot je poudarila Kajfež Bogatajeva, v teh podatkih ni zajete tako imenovane virtualne vode, tiste, ki jo potrebujemo za vzdrževanje našega življenjskega sloga.

Voda ni potrebna le za vsak kmetijski izdelek in pridelek, ampak tudi za vsak industrijski izdelek. Voda je potrebna praktično za vse. Če količini vode iz pipe prištejemo še vso virtualno vodo, dobimo, po besedah Kajfež Bogatajeve, od 4.000 do 4.500 litrov dnevno na prebivalca.

Za lažjo predstavbo je gostja večera navedla primere na skodelici kave (zanjo potrebujemo 140 litrov vode), jabolku (70 litrov vode), kozarcu mleka (200 litrov vode), hamburgerju (2.400 litrov vode). Če gremo še dlje, vodni odtis enega lista papirja A4-formata znaša deset litrov, ene bombažne majice pa kar 2.700 litrov. Kje so tu še vsi tehnološki izdelki, brez katerih si življenja ne predstavljamo. A dejstvo je, da so gospodinjstva najmanjši potrošniki vode in kljub temu so apeli po varčevanju usmerjeni prav nanje. Veliko več jo porabi industrija in največ kmetijstvo. Slednje pa pomeni hrano za vse gosteje naseljen planet.

Na vodo, natančneje na vodni krog, pa seveda vplivajo tudi podnebne spremembe. Sedanje globalno segrevanje je večinoma posledica človekovega delovanja, ki je vse bolj intenzivno od prve industrijske revolucije dalje, še posebej pa v zadnjih desetletjih. Podnebne spremembe se odražajo z ekstremnimi vremenskimi pojavi – dolgotrajne suše in po drugi strani neurja z viški padavin. Odražajo se tudi s siromašenjem biotske pestrosti. Posledice se odražajo na različnih področjih. Pomanjkanje pitne vode pa v končni fazi privede do spopadov, do boja za obstanek. A kljub vsemu nisem prepričana, da se dejansko zavedamo resnosti te problematike. Kaj nam pomagajo vsi

sprejeti protokoli in obljube, kaj vse bomo naredili, če na koncu peščica zanesenjakov trobi v ta rog, vsi ostali pa delajo po svoje. Verjetno se večina sicer strinja, da so potrebni ukrepi, a nihče se ne želi odpovedati svojemu življenjskemu slogu in luksuzu. »Razviti« svet še ne občuti pravih posledic, ker z denarjem reši vse. A kako dolgo še?

Mateja Kutin, glavna in odgovorna urednica

Utrinki

RAZSTAVA »CONSTRUCTIVE ALPS 2020«

Tolmin – Ob podpori držav podpisnic Alpske konvencije, med katerimi je tudi Slovenija, sta Kneževina Lichtenštajn in Švicarska konfederacija leta 2010 prvič razpisali mednarodni arhitekturni natečaj za trajnostno gradnjo in prenovo »*Constructive Alps*« z nagradnim skladom v višini 50.000 evrov. Slednji se z namenom uresničevanja ciljev omenjene konvencije, čezmejnih povezav in spodbujanja k razmisleku, kaj sploh je kakovostno življenje v Alpah, razpisuje na vsaki dve leti, v njem pa sodeluje več sto projektov iz sedmih alpskih držav. Mednarodna žirija je arhitekto in investitorje lani k sodelovanju na natečaj povabila šestič. Tokrat bodo v poštev prišli projekti gradnje ali prenove na območju Alpske konvencije, ki prispevajo k uresničitvi podnebnega cilja »neto nič emisij« in so bili izvedeni med letoma 2017 in 2021.

Kot pojasnjujejo na spletni strani constructivealps.net, je osrednji namen arhitekturne nagrade obveščanje javnosti o pomenu preudarnega rokovanja s podnebjem, krajino in

Iz vsebine

- 5 Severnoprimska MRRA:
Svet regije Severno
Primorske (Goriške) razvojne
regije
- 6 SPOT svetovanje Goriška:
Spodbujanje razvoja
podjetništva
- 7 Regijska celostna prometna
strategija za širše območje
Julijskih Alp: Julijske Alpe
– vsem generacijam
dostopen prostor
- 8 Pridobivanje temeljnih in
poklicnih kompetenc:
Zadnje izvedbe brezplačnih
tečajev
- 9 Projekt WALKofPEACE:
Do zaključka projekta še
nekaj atraktivnih novosti
- Iz občinskih uprav
- 10 Občina Bovec
- 17 Občina Kobarid
- 24 Občina Tolmin
- 30 LAS Dolina Soče: Tudi v
2022 nadaljujemo svoje
poslanstvo
- 32 Poskrbimo za zdravje:
Svit rešuje življenje
- 33 Opazanja: Kultura je duša
ljudstva
- 34 Knjižna polica
- 35 Javni razpisi in obvestila
- 36 Koledar prireditev

SOČA SNIK

BOVEC • KOBARID • TOLMIN

POSOŠKI RAZVOJNI CENTER
TRG TIGROVCEV 1
5220 TOLMIN

OGLAS V SOČASNIKU BO PONESEL VAŠE
IME V VSA POSOŠKA GOSPODINJSTVA –
IZKORISTITE TUDI **MOŽNOST OBJAVE**
BARVNIH OGLASOV.

Vse o oglaševanju v našem periodičnem tiskanem mediju z naklado
7.300 izvodov najdete na spletni strani www.prc.si, lahko pa se obrnete
tudi na Tatjano Šalej Faletič (05/38-41-510, tatjana.sf@prc.si).

REZERVIRAJTE SI SVOJ OGLASNI PROSTOR

IN NAGOVORITE 7.300 GOSPODINJSTEV!

▶ POSTANITE NAROČNIK/-ICA e-SOČASNIKA

Vsi, ki želite postati naročniki
e-SOČASNIKA, nam prek pove-
zave <https://bit.ly/2GBGraz>
posredujte vaš e-naslov, na
katerega vam bomo pošiljali
povezavo na naš spletni medij.
Uredništvo

▶ IZID NASLEDNJE ŠTEVILKE

Naslednja številka bo izšla predvidoma prvi teden v juniju. Če bi želeli v
SOČASNIKU objaviti prispevek, nam besedilo posredujte do 6. maja ozi-
roma se o roku dogovorite z urednico.

Na spletni strani www.prc.si/socasnik/dodatno/objava-prispevka sta
na voljo obrazec in podrobnejša navodila za vpis besedil, ki bi jih želeli
objaviti. Objavili bomo samo tista, ki jih boste skladno z uredniško poli-
tiko poslali v okviru dane aplikacije, posredovane **fotografije** pa naj
bodo v **visoki resoluciji** (vsaj 1 Mb).

Uredništvo

Utrinki

NA POTUJOČI RAZSTAVI »CONSTRUCTIVE ALPS 2020«, ki bo v tolminski knjižnici na ogled
do 4. aprila, je predstavljenih 28 arhitekturnih projektov, ki so v sklopu natečaja iz leta 2019
prišli v ožji izbor za mednarodno nagrado za trajnostno prenovo stavb in gradnjo na območju
Alp. Razstavo je v sodelovanju z MOP na ogled postavil Posoški razvojni center, v okviru katere-
ga deluje Info točka Alpske konvencije. **Foto: arhiv PRC**

gradbeno kulturo. Zapisali so še, da
bo v prihodnosti »*kakovost življenja*
*odvisna predvsem od celovite pre-
nove in gradnje v skladu z načeli*
trajnostnega razvoja«.

Na dosedanjih razpisih je bilo izpo-
stavljenih tudi nekaj slovenskih pro-
jektov. Tako je denimo mednarodna
komisija na drugem natečaju za traj-

nostno prenovo in gradnjo v Alpah
večnamenskemu središču za trajno-
stni razvoj Solčavskega – Centru
Rinka podelila tretjo nagrado. V
sklopu tretjega natečaja, ki je pote-
kal leta 2015, sta bila v ožji izbor
uvrščena Mladinski hotel Punkl z
Raven na Koroškem in prenova
objektov na planini Laška seč nad

Tolminom, ki je prejela tudi prizna-
nje. Na četrtem razpisu iz leta 2017
sta bila v ožji izbor uvrščena Zimska
soba na Kaninu in prenova domačije
Vrločnik v Solčavi. Na lanskole-
tnem, šestem natečaju, ki še ni po-
polnoma zaključen, pa so se v drugi
krog uvrstili trije slovenski projekti:
brv za pešce in kolesarje med vase-
ma Kamnje in Polje v Bohinju, Šen-
kova hiša na Zgornjem Jezerskem in
Hotel Bohinj v Ribčevem Lazu.
Končna odločitev o nagrajenih pro-
jektih bo znana jeseni.

Posoški razvojni center, pod okriljem
katerega deluje Info točka Alpske
konvencije, je 15. marca v sodelova-
nju z Ministrstvom za okolje in pro-
stor (MOP) v galeriji Knjižnice Cirila
Kosmača Tolmin na ogled postavil
razstavo »Constructive Alps 2020«.
Na njej je predstavljenih 28 arhitek-
turnih projektov, ki so v sklopu nate-
čaja iz leta 2019 prišli v ožji izbor za
mednarodno nagrado za trajnostno
prenovo stavb in gradnjo na obmo-
čju Alp. Potujoča razstava bo v Tol-
minu na ogled do 4. aprila, kasneje
pa si jo bo mogoče ogledati tudi v
Kobaridu.

Tatjana Šalej Faletič

TEDNI VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA 2022

Tedni vseživljenjskega učenja (TVU) – najvidnejša kampanja za promocijo učenja –, se letos ponovno vračajo v spomladansko obdobje! Med 9. majem in 12. junijem se bo po

vsej Sloveniji zvrstilo veliko brezplačnih dogodkov s področja športa, zdravega načina življenja, podjetništva, narave, osebne rasti in še več.

V Posočju bo dogajanje koor-

diniral Posoški razvojni center. Program bomo objavili konec aprila, naše dejavnosti pa lahko spremljate na spletni strani enote ljudska univerza (www.prc-lu.si), kjer se lahko naročite

na prejetje novic in na družbenih omrežjih (Facebook in Instagram).

Ob tej priložnosti se zahvaljujemo vsem izvajalcem, ki že več let sodelujejo na TVU in širijo znanje s svojega področja, posoškim občinam (Bovec, Kobarid, Tolmin) za podporo ter Andragoškemu centru Slovenije za nacionalno koordinacijo.

**TEDNI
VSEŽIVLJENJSKEGA
UČENJA**

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

Utrinki

O KONCEPTU TRAJNOSTNE MOBILNOSTI V JULIJSKIH ALPAH IN TESTNI IZPOSODI E-VOZILA

Tolmin – Sredi marca smo lahko v večernih urah na drugem programu Televizije Slovenija spremljali oddajo Avtomobilnost, v sklopu katere, je **Miro Kristan**, vodja organizacijske enote okolje, prostor in podeželje na Posoškem razvojnem centru (PRC), med drugim predstavil širši koncept trajnostne mobilnosti v Julijskih Alpah in testno akcijo izposoje e-vozila za prebivalce Zgornjega Posočja. O svoji izkušnji z električnim Volkswagmom ID.3 je v delu oddaje spregovoril tudi **Bine Kurinčič**, eden od uporabnikov.

Čeprav smo v prejšnji številki SOČAsnika o tem že pisali, naj spomnimo, da gre za dejavnosti, ki smo jih na

PRC izvajali v sklopu več let trajajočega strateškega čezmejnega projekta Interreg Italija-Slovenija 2014–2020 CROSSMOBY, ki je lani na izboru za najboljši evropski Interregov projekt zasedel drugo mesto. Slednjega smo zaključili konec februarja letos.

Posnetek omenjene oddaje si lahko ogledate na spletni povezavi <https://bit.ly/3Jmd7WU>.

T. Š. F.

LETNI FORUM EUSALP

Nica (Francija) – Ste že slišali za EUSALP? Gre za kratico, ki označuje »European Union Strategy for the Alpine Region« oziroma četrto makroregionalno strategijo Evropske unije (EU), ki jo je na predlog Evropske komisije leta 2016 potrdil Evropski svet.

LETNEGA FORUMA EUSALP se je na povabilo organizatorjev udeležil tudi **Miro Kristan** iz Posoškega razvojnega centra. Med drugim je aktivno sodeloval tudi v razpravi, kjer je skupaj z ostalimi sogovorniki razpravljal na temo pametnih vasi, zelene ekonomije in odnosa med večjimi urbani središči in podeželjem. **Foto: arhiv EUSALP**

V ODDAJI AVTOMOBILNOST med drugim tudi o konceptu trajnostne mobilnosti v Julijskih Alpah in testni izposodi e-vozila. O svoji izkušnji z električnim Volkswagmom ID.3 je spregovoril tudi **Bine Kurinčič**. **Foto: arhiv PRC**

Kot namiguje ime, se strategija za alpsko regijo navezuje na območje Alp, kjer danes živi okoli 80 milijonov ljudi. Vanjo je vključenih 48 regij v sedmih državah – od tega pet članic EU (Avstrija, Francija, Italija, Nemčija in Slovenija) ter dve nečlanici (Lihtenštajn in Švica). In vsem so skupne prav Alpe, ki po eni strani predstavljajo prednost, po drugi pa tudi številne izzive za prebivalce. Ti prek EUSALP s pomočjo okrepljenega medregijskega sodelovanja lažje dosegajo ekonomske, socialne in teritorialne kohezije, saj se lahko tako združeni lažje potegujejo za neopovratna sredstva evropskih strukturnih in investicijskih skladov.

In ker EUSALP med drugim spodbuja tudi inovativne pristope k posebnim potrebam gorskih regij v smislu

turizma, biotske raznovrstnosti, kmetijstva, mobilnosti in energije, se je letnega foruma na povabilo organizatorjev udeležil tudi **Miro Kristan**, iz Posoškega razvojnega centra. Med drugim je aktivno sodeloval tudi v razpravi, kjer je skupaj z ostalimi sogovorniki razpravljal na temo pametnih vasi, zelene ekonomije in odnosa med večjimi urbani središči in podeželjem.

Zadnje dvodnevno srečanje je ob zaključku dvoletnega francoskega predsedstva potekalo v znamenju podnebne prehode in promocije lokalnih proizvodov. Z letošnjim letom je mandat predsedstva prevzela Italija, ki pa ga bo po izteku dveh let predala Sloveniji.

Tatjana Šalej Faletič

Severnoprimorska mrežna regionalna
razvojna agencija

Svet regije Severno Primorske (Goriške) razvojne regije

Po tem, ko smo v zadnjih dveh številkah SOČAsnika predstavili Razvojni svet kohezijske regije Zahodna Slovenija in Razvojni svet Severne Primorske (Goriške) razvojne regije, vam tokrat predstavljamo še zadnji ključni organ, ki s svojimi nalogami pomembno prispeva k razvoju v naši regiji.

Svet regije Severno Primorske (Goriške) razvojne regije (Svet regije) deluje javno, sestavlja pa ga 13 članov, županov vseh občin v naši regiji. Vodi ga predsednik, ki sklicuje in vodi seje, usmerja delo tega organa in ga hkrati tudi predstavlja navzven, pri čemer mu po potrebi na pomoč priskoči njegov namestnik. Njun mandat traja 12 mesecev in se skladno z dogovorom članov izmenjuje glede na abecedni red občin.

Aktualni člani Sveta regije:

- **Franc Mužič**, župan Občine Brda, predsednik Sveta regije;
- **Gašper Uršič**, župan Občine Cerkno, podpredsednik.

Člani:

- **Tadej Beočanin**, župan Občine Ajdovščina;
- **Valter Mlekuž**, župan Občine Bovec;
- **Tomaž Vencelj**, župan Občine Idrija;
- **Tina Gerbec**, županja Občine Kanal ob Soči;
- **Marko Matajurc**, župan Občine Kobarid;
- **Mauricij Humar**, župan Občine Miren-Kostanjevica;
- **dr. Klemen Miklavič**, župan Mestne občine Nova Gorica;
- **Tarik Žigon**, župan Občine Renče-Vogrsko;
- **mag. Milan Turk**, župan Občine Šempeter-Vrtojba;
- **Uroš Brežan**, župan Občine Tolmin;
- **Goran Kodelja**, župan Občine Vipava.

Naloge Sveta regije

Organizacija in način dela sta podrobneje opisana v poslovniku, kjer so med drugim opredeljene ključne

NA ZADNJI SEJI SVETA REGIJE so člani potrdili tudi enoletni mandat novemu predsedstvu. Dosedanjega predsednika **Valterja Mlekuža**, župana Občine Bovec, je zamenjal prejšnji podpredsednik **Franc Mužič**, župan Občine Brda, medtem ko je novi podpredsednik postal župan Občine Cerkno **Gašper Uršič**. Foto: Nataša Jakopič

čne naloge, ki jih je Svet regije dolžan opravljati. Mednje sodi:

- imenovanje predstavnikov v Razvojni svet kohezijske regije Zahodna Slovenija (KRZS);
- določitev števila članov in sestavo Razvojnega sveta Severne Primorske (Goriške) razvojne regije (RSR);
- naknadna potrditev sprejetih odločitev RSR o regionalnem razvojnem programu in dogovoru za razvoj regije;
- izbira nosilne regionalne razvojne agencije (RRA) v regiji za določeno programsko obdobje, ki se opravi z javnim razpisom – slednjega pripravi in vodi občina, iz katere prihaja aktualni predsednik Sveta regije, razen, če člani (ki so dolžni še pred objavo besedilo javnega razpisa potrditi) ne določijo druge občine;
- izvajanje nadzora nad opravljanjem nalog RRA v sodelovanju z Ministrstvom za gospodarski razvoj in tehnologijo itd.

Sekretariat Sveta regije

Naloge sekretariata Sveta regije opravlja nosilna regionalna razvojna agencija, ki nudi pomoč predsedniku pri organiziranju dela tega organa, ob tem pa zbira in pripravlja gradiva za seje, skrbi za zapisnike, vrši nadzor nad uresničevanjem sklepov oziroma odločitev članov, arhivira gradiva in opravlja druge potrebne tekoče zadeve. Vse od leta 2014 dalje je v tej vlogi **Posoški razvojni center** (PRC), kateremu po potrebi na pomoč priskočijo tudi ostale tri razvojne agencije v regiji (**Idrijsko-Cerkljanska razvojna agencija** Idrija, **Regijska razvojna agencija ROD Ajdovščina** in **RRA Severne Primorske Nova Gorica**), s katerimi je PRC povezan v **Severnoprimorsko mrežno regionalno razvojno agencijo** (MRRA).

Poročilo iz zadnje seje

Na 118. seji Sveta regije, ki je v začetku marca potekala v Vipolžah, so člani obravnavali devet točk dnevnega reda in sprejeli vse zastavljene

sklepe. Po izvolitvi novega predsedstva so potrdili poročilo o izvedenih aktivnostih splošnih razvojnih nalog v letu 2021 in program dela MRRA za leto 2022. Oba dokumenta je zbranim predstavil **Simon Škvor**, direktor PRC. Ta je nato podal tudi informacijo o dopolnitvi osnutka *Regionalnega razvojnega programa Severne Primorske (Goriške) razvojne regije za obdobje 2021–2027*, in sicer na podlagi pripomb resornih ministrstev. Po razpravi, vezani na prioritarno razvrščanje izvajanja regijskih projektov, so člani med drugim sprejeli dodaten sklep, v katerem so izrazili zahtevo po bistveno večjem obsegu sredstev in višji stopnji sofinanciranja projektov v KRZS v novem programskem obdobju.

Škvor je nato člane seznanil še z aktualnim dogajanjem pri izvajanju projektov, vključenih v 4. dopolnitev dogovora za razvoj regije. Tudi tu so omenjeni svetniki sprejeli dodaten sklep, s katerim so izrazili strinjanje, da se v primeru ostanka sredstev iz posameznih projektov, omenjeni denar prerazporedi na druge projekte, ki se izvajajo znotraj regije.

Ob koncu je pater **Bogdan Knavs**, predstavnik pobude, člane seznanili še s prošnjo za donacijo pri obnovi Frančiškanskega samostana na Sveti Gori, medtem ko so se pod točko razno dotaknili osnutka *Strategije prostorskega razvoja Slovenije 2050*, ki jo pripravljajo na **Ministrstvu za okolje in prostor**. Člani so na omenjeni osnutek že leta 2020 podali pripombe, vendar vse do danes niso prejeli odgovora pripravljavcev. Zato so ob pomoči sekretariata pristojno ministrstvo pozvali k ustreznemu odzivu in zahtevali pojasnila.

Tatjana Šalej Faletič

Spodbujanje razvoja podjetništva

Po podatkih ankete *Statističnega urada RS* je Severna Primorska (Goriška) razvojna regija poznana po nizki brezposelnosti in po tem, da je 83-odstotkov delovno aktivnih prebivalcev zaposlenih v domači regiji, kar je v primerjavi z ostalimi slovenskimi regijami sorazmerno visok odstotek. Poleg tega se lahko pohvalimo z največjim številom študentov v Sloveniji (na tisoč prebivalcev), inovativnim tehnološkim in podjetniškim okoljem ter stabilno gospodarsko rastjo.

V naši regiji že dobrih 20 let delujejo štiri razvojne agencije, ki so med seboj povezane v *Severnoprimorsko mrežno regionalno razvojno agencijo* (MRRA)¹, s pomočjo katere se tudi razvojni potencial podjetij in s tem potencial območja še naprej povečuje. Vse štiri omenjene institucije, med katerimi je tudi *Posoški razvojni center* (PRC), nosilna razvojna agencija v regiji, vse od leta 2018 skupaj še z dvema območnima obrtno-podjetniškima zbornicama izvajajo projekt *SPOT svetovanje Goriška*. V sklopu tega svetovalci skrbijo za več ključnih nalog:

- celovite podporne storitve za potencialne podjetnike ter mala in srednja podjetja;
- informiranje o trgu oziroma poslovnem okolju;
- svetovanje na področju ustanavljanja in zagona podjetja;
- pomoč pri razvoju poslovnih idej in poslovanja;
- animiranje in povezovanje različnih institucij ter vzpostavljanje partnerstva za spodbujanje podjetništva na lokalni in regionalni ravni;
- mreženje subjektov podpornega okolja, kot so šole, zbornice, združenja, društva itd.;
- evidentiranje potreb na lokalni in regionalni ravni;
- poročanje o zaznanih administrativnih ovirah s strani svetovancev pri nastajanju in delovanju podjetij;
- izmenjavo dobrih praks in odpiranje poslovnih priložnosti;
- poročanje in sooblikovanje podpornega okolja za poslovne subjekte itd.

Brezplačna usposabljanja, izobraževanja in delavnice

Poleg naštetega, izvajalci projekta SPOT svetovanje Goriška organizirajo tudi številna, za udeležence brezplačna

SVETOVALCI SPOT SVETOVANJE GORIŠKA skrbijo, da se v naši regiji prek slovenskih poslovnih točk v obdobju od 2018 do 2022 izvajajo celovite podporne storitve za obstoječe in potencialne podjetnike ter podjetja. **Foto: arhiv SPOT svetovanje Goriška**

na usposabljanja, izobraževanja, izmenjava dobrih praks in delavnice. PRC je v prvem kvartalu letošnjega leta organiziral dve spletni delavnici. Prva, z naslovom *Podpora podjetjem pri razvoju in učinkovita digitalizacija proizvodnih procesov*, je bila namenjena predvsem mikro, malim, srednje velikim in velikim proizvodnim podjetjem. V prvem delu je **Simon Škvor**, direktor PRC, udeležencem predstavil aktualne programe in projekte, ki jih z namenom spodbujanja razvoja gospodarstva izvaja ta javni zavod, hkrati pa napovedal za gospodarstvo zanimive prihajajoče javne razpise. V drugem delu je **Marko Mandelj**, predstavnik podjetja Kolektor Sisteh, zbranim predstavil sodobne smernice v proizvodnem procesu podjetij. Za lažjo predstavbo je predstavitev podkrepil s konkretnimi primeri pri podjetjih, ki so svoje proizvodne procese že posodobila z digitalizacijo in kjer se že kažejo učinki.

Na praznik žena pa so na svoj račun prišle predvsem obstoječe in

potencialne podjetnice ter druge zainteresirane predstavnice nežnejšega spola, ki so izvedele, kako jih lahko mesečni hormonski cikel podpre v družinskem in poslovnem življenju. Mlada predavateljica **Alison Kogoj**, licencirana svetovalka za naravno plodnost z večletnimi izkušnjami, sistemsko-relacijska terapevtka, diplomirana medicinska sestra in samostojna podjetnica, je udeleženkam najprej predstavila vpliv menstrualnega ciklusa na psihološke in čustvene spremembe žensk. V nadaljevanju je pojasnila, kako lahko ženska v poslovnem in zasebnem življenju hormonski cikel izkoristi v svoje dobro.

Kot poudarja SPOT-svetovalka **Lara Kalčič Leban** iz PRC, se letos v Posočju ob pomoči priznanih strokovnjakov načrtuje izvedba še osem brezplačnih izobraževanj in delavnic. »Teme izbiramo ciljno, saj si tudi na tak način prizadevamo dvigniti konkurenčnost, učinkovitost in uspešnost naših podjetij na trgu. Iščemo vsebine, ki utegnejo obstoječim in potenci-

alnim podjetnikom pomagati pri rasti ter razvoju njihovih podjetij, pa tudi pri širitvi na tuje trge, povečanju uvoza in izvoza ter izbiri ustrezne oblike podjetja glede na dane potrebe. Posledično tudi tako zagotavljamo stabilnejše poslovno okolje,« je še pojasnila Kalčič Lebanova, ki zainteresirana podjetja prek e-pošte tedensko obvešča o dogajanju na področju podjetništva in gospodarstva. Kdor e-obvestil še ne prejema in bi rad bil bolje obveščen o aktualnih zadevah na tem področju, naj pokliče na 05/38-41-882 ali se svetovalki javi po e-pošti (lara.kl@prc.si).

L. K. L. in T. Š. F.

Opomba:

¹ V MRRA so združene štiri razvojne agencije, in sicer: • Posoški razvojni center, nosilna razvojna agencija v regiji, • Idrijsko-Cerkljanska razvojna agencija iz Idrije, • Regijska razvojna agencija ROD Ajdovščina in • RRA Severne Primorske iz Nove Gorice, ki je tudi v vlogi vodilnega partnerja projekta SPOT svetovanje Goriška. V omenjeni projekt pa sta vključeni še OOOZ Ajdovščina in OOOZ Nova Gorica.

Vir: Goriška regija. Statistični urad RS. [Online]. Objavljeno na spletni povezavi: www.stat.si/obcine/sl/Region/Index/11

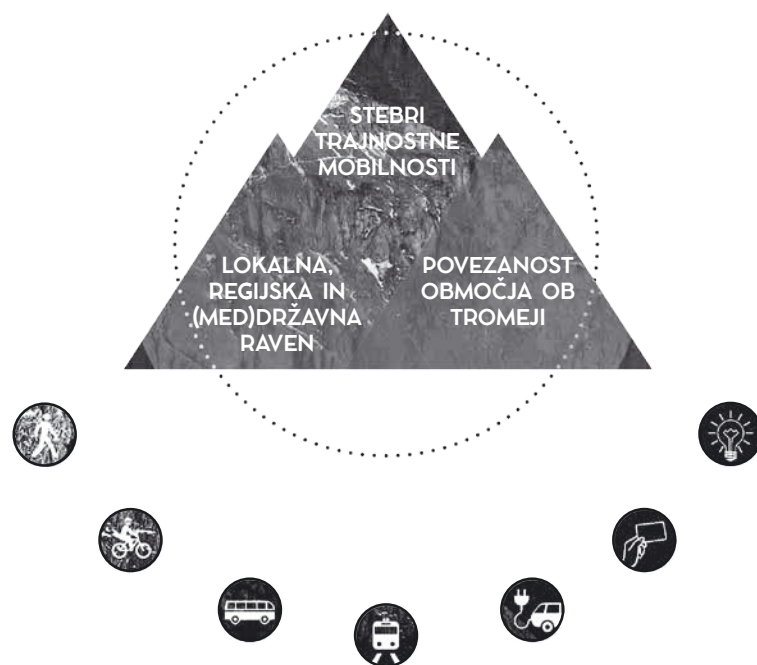
Julijske Alpe – vsem generacijam dostopen prostor

Posoški razvojni center je v okviru strateškega čezmejnega projekta CROSSMOBY izdal Regijsko celostno prometno strategijo za širše območje Julijskih Alp. Gre za pilotni primer izdelave celostne prometne strategije za problemsko regijo, ki se deli med dve statistični regiji: Goriško in Gorenjsko. Območje skupaj s Triglavskim narodnim parkom predstavlja eno od ključnih turističnih destinacij v Sloveniji, ki se usmerja k naravi prijaznemu turizmu.

Regijska celostna prometna strategija (RCPS) za širše območje Julijskih Alp zajema območje 14 občin: Bled, Bohinj, Bovec, Brda, Cerklje, Gornji, Idrija, Jesenice, Kanal ob Soči, Kobarid, Kranjska Gora, Radovljica, Tolmin in Žirovnica. Odločitvi za njeno izdelavo je botrovala vedno večja potreba po celoviti obravnavi prometnega načrtovanja na širšem območju Julijskih Alp, saj se slednje v zadnjih letih uveljavlja kot ena vodilnih turističnih destinacij v Sloveniji. Zavarovana območja narave, med njimi v prvi vrsti Triglavski narodni park in Biosferno območje Julijske Alpe, ki je pod zaščito UNESCO, »glasno« zahtevajo bolj celostne ter trajnostne pristope k urejanju prometa, ki ob hkratnem zagotavljanju gospodarskega razvoja poudarjajo tudi pomen kakovosti bivalnega okolja, socialne pravičnosti in varovanja narave. Ne nazadnje to poudarja tudi *Alpska konvencija*, mednarodna pogodba in pravno vezujoč trajnostni instrument, katerega namen je varovanje občutljivih alpskih ekosistemov ter regionalnih kulturnih identitet, dediščine in tradicij v Alpah, v okvir katere sodi tudi območje Julijskih Alp.

Prometni izzivi presegajo občinske meje

Celostno prometno načrtovanje omogoča usklajen pogled in opredelitev ukrepov, ki tako obiskovalcem kot domačinom omogočajo premikanje po načelih trajnostne mobilnosti. Občinske celostne prometne strategije so bile v Sloveniji prvi pravi po-

INFOGRAFIKA – vir: Regijska celostna prometna strategija za širše območje Julijskih Alp

VIZIJA

»Julijske Alpe so vsem generacijam dostopen prostor, ki s 'triglavo integriranim' sistemom trajnostne mobilnosti omogoča kakovost bivanja in svobodo gibanja domačinom in obiskovalcem.«

skus prenosa nove prometne paradigme na sistemsko raven lokalnih skupnosti, vendar pa številni izzivi presegajo občinske meje, zato je regijski pristop logično nadaljevanje pionirskega dela na lokalni ravni.

RCPS za širše območje Julijskih Alp je celovit dokument, ki vključuje analizo prometnih izzivov in priložnosti, vizijo razvoja prometa v prihodnosti, strateške cilje ter prioritete stebre. Ti določajo ključna področja ukrepanja in konkretne ukrepe. Po-

sveča se daljinskim kolesarskim potem in pešpotem, pa tudi za dnevno mobilnost prebivalstva, javnemu potniškemu prometu, umirjanju motornega prometa ter digitalizaciji in oza-veščanju. Opredeljuje načela in ukrepe prometne politike, ki med drugim vplivajo na načrtovanje prostora, družbene vzorce in spreminjanje navad ljudi ter na ta način območju zagotavljajo kakovostne storitve in predvsem zadovoljne uporabnike. Učinki ukrepov trajnostne mobilnosti

so namreč večplastni – od zdravstvenih, okoljskih, prostorskih, družbenih do finančnih.

Pomemben del strategije je akcijski načrt do leta 2028, v katerem so opredeljeni ukrepi in aktivnosti z vidika potrebnih sredstev, terminskega načrta izvedbe in odgovornosti za izvajanje. Z merljivimi cilji in kazalniki bo v prihodnosti mogoče tudi spremljanje uspešnosti izvajanja strategije.

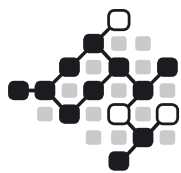
Vizija narekuje ukrepe

Vizija prometne ureditve je temelj za učinkovito izvajanje regijske celostne prometne strategije in opredeljuje dolgoročno zasnovo mobilnosti v regiji. Kaže nam, v kakšni regiji želimo živeti v prihodnosti in kako se ta razlikuje od regije, v kateri živimo danes.

Dokument je *Posoški razvojni center* pripravil v tesnem sodelovanju z *Javnim zavodom Triglavski narodni park*, *Regionalno razvojno agencijo BSC Kranj*, *Turizmom Bohinj* kot koordinatorjem destinacije Julijske Alpe in *Urbanističnim inštitutom Republike Slovenije*. V proces priprave so bili vključeni tudi lokalne skupnosti območja, zavodi za turizem, izvajalci javnega potniškega prometa, državne institucije in drugi deležniki.

Regijska celostna prometna strategija za širše območje Julijskih Alp je v elektronski obliki dostopna na spletni strani www.prc.si/publikacije/ostale-publikacije, kdor pa bi želel tiskano različico, se lahko oglasi na PRC.

Tjaša Maurič, Posoški razvojni center

PRIDOBIVANJE
TEMELJNIH IN POKLICNIH
KOMPETENC
2018 – 2022

PRIDOBIVANJE TEMELJNIH
IN POKLICNIH KOMPETENC V
DOLINI SOČE

Zadnje izvedbe brezplačnih tečajev

Ste izkoristili možnost vključitve v brezplačne tečaje? Na Posoškem razvojnem centru je bila v preteklih letih pestra izbira – ponujali smo jezikovne in računalniške tečaje, tečaje na temo zdravega načina življenja (poznavanje zelišč, čuječnost), program Socialni oskrbovalec na domu, program za prihodnje turistične ponudnike (sobodajalce), tečaj komunikacije in še bi lahko naštevali.

Ponudba se z letošnjim letom krči, saj se oktobra zaključuje drugi projekt Pridobivanja temeljnih in poklicnih kompetenc v dolini Soče, ki se izvaja že vse od leta 2016 (prvi projekt je trajal od 2016 do 2019, drugi pa od 2018 do 2022). Do konca lanskega leta je **Posoški razvojni center** na različnih lokacijah od Bovca do Šentviške Gore izvedel 107 tečajev in usposabljanj. Trenutno je v teku zadnjih šest tečajev. Na **Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport** sicer obljublajo nadaljevanje, a kdaj bo do izvedbe prišlo, v tem trenutku ne ve nihče.

Nauk te zgodbe je: izkoristite priložnost, ko se vam ponuja. Če mislite, da tega ne potrebujete, da ste opravili s šolo, si preberite utrinke udeležencev naših tečajev in usposabljanj. Morda vas bodo prepričali, da učenje ni samo pridobivanje novega znanja, ampak je veliko več ...

Jana Skočir, vodja projekta, Posoški razvojni center

OD LETA 2020 IZVAJAMO V KOBARIDU TEČAJE v novi sodobno opremljeni učilnici pri ribogojnici. Foto: arhiv Posoškega razvojnega centra

»Družina, služba, hiter tempo življenja, kalup od jutra do večera ... To je realnost sodobnega časa. Časa je vedno premalo. A ko je vsega preveč in časa zares še manj, je najbolje ustaviti korak, zadihati in nekaj narediti zase. Obiskovanje italijanščine je kljub prepolnemu urniku zame pomenilo odmik od vsakdana. Čas, da nekaj naredim samo zase. Moj čas. Tako sem poleg želje po učenju italijanščine, ki je v meni tlela že dolgo časa, pridobila tudi na drugih področjih. Spoznala sem nove ljudi, se zabavala v sproščenem vzdušju in ob tem dejansko pridobivala na znanju in samozavesti. Vse to je zame pomenilo odmik od vsakdanjega stresa in sprostitve. Več sprostitve pa avtomatično pomeni lažji korak v nov dan, boljše počutje in še večjo vnemo za druge cilje. Do sedaj sem obiskala že nekaj tečajev in z vsakim dobim veliko več kot le znanje italijanščine. Tudi zaradi tega si močno želim, da bi se tečaj nadaljeval tudi v prihodnje.«

Ana Koren

»Zelo sem zadovoljna, da nam je ponujena možnost vključitve v vse te tečaje in še brezplačno seveda. Italijansko imamo nekako v ušesih, razumemo, a ko je treba nekaj povedati, nastane težava. In ko se nekaj naučiš, bi rad znal še več in se seveda spet prijaviš. Potem so tu računalniki, o katerih naša generacija ni imela pojma. S krasnimi učitelji smo pridobili veliko potrebnega znanja, ki je v današnjem svetu kar nekako samoumevno. Na tečajih prideš do novih znanj, novih prijateljev in zlezeš iz vsakdanje monotoničnosti kuhanja in pospravljanja. Je pa seveda tu včasih težava dela v izmenah. Nimajo vsi delodajalci posluha za potrebe delavca, ki bi enkrat na 14 dni zamenjal izmeno. Škoda! Učimo se celo življenje in lepo je, da nam pri tem pomagata.«

Damijana Skočir

»Za udeležbo na tečajih sem se odločil predvsem za to, ker je bil nivo primeren mojemu predznanju. Res je, da so bili tečaji za nas brezplačni (neposredno), bi se jih pa najbrž vseeno udeležil, tudi če bi bili plačljivi. Še kakšnega se tudi bom ... če le ne bodo cene preveč 😊😊. Vsi programi so bolj ali manj 👍👍 in jih tako ali drugače spremljam in sledim.

Lansko leto nisem bil preveč navdušen nad Zoomom. Če pa zdaj gledam za nazaj, sploh ni tako napačna stvar. Je uporabno in glede na situacijo, smo se lahko vsaj dobivali. Z znanjem je pa itak tako, da če ne prakticiraš, počasi gre ... Se poskušam pogovarjati pa sam s sabo (s pametnejšim 😊), malo za trening.«

Blaž Rutar

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SKLAD
SOCIALNI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

Projekt Pridobivanje temeljnih in poklicnih kompetenc v dolini Soče II sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada.

Do zaključka projekta še nekaj atraktivnih novosti

V okviru projekta WALKofPEACE vodilni partner Posoški razvojni center v sodelovanju z Ustanovo »Fundacija Poti miru v Posočju« ter drugimi slovenskimi projektnimi partnerji nadaljuje z urejanjem kulturne dediščine prve svetovne vojne na območju občin Bovec in Kobarid, pa tudi na drugih koncih naše regije. Dela bodo v celoti zaključena do konca junija, ko se projekt izteče. Še pred tem pa nas čaka organizacija dvodnevne zaključne konference, ki se je bodo udeležili predstavniki vseh desetih projektnih partnerjev. A do takrat nas loči še nekaj mesecev, ki jih bomo izkoristili za dokončanje zastavljenih ciljev, predvsem z namenom promocije Poti miru.

Pri nas se na račun projektnih dejavnosti iz meseca v mesec kaže vse več zanimivih in konkretnih rezultatov, s katerimi dopolnjujemo ter nadgrajujemo Poti miru. Med njimi naj izpostavimo tudi nekaj novih naložb in adaptacij, ki smo jim bili priče v zimskem času, pa tudi dogodkov, ki se nam obetajo pred iztekom projekta.

Nova krožna pot v Klužah

Na območju občine Bovec smo v zadnjih mesecih poskrbeli za novo urejen del Poti miru, ki popotnike krožno popelje ob in čez reko Koritnico pod trdnjavo Kluže. Poleg že dokončanega dela poti, ki se začne s spustom po konstrukcijskih stopnicah in vodi do nove brvi čez reko Koritnico, se je v tem času uredil še nov, okoli 0,7 kilometra dolg odsek poti, ki je speljan po levem bregu rečne struge in povezuje novo ter obstoječo brv. Od tu nas krožna pot počasi pripelje nazaj do mostu pri trdnjavi Kluže. Ker omenjena pot poteka po delu, kjer je kanjon reke Koritnice strm in obstaja nevarnost zdrs, se je ta del zaščitil z varovalno ograjo, ki obiskovalce ob izteku nove brvi varno pripelje do brvi, ki je bila z namenom povečanja varnosti v sklopu projektnih aktivnosti tudi adaptirana (dodane so bile nove jeklenice, kovinske dele se je antikorozijsko zaščitilo, na novo pa je bil urejen tudi pohodni podest iz hrastovega lesa). Zaradi nivojske razlike se je uredilo lesene stopnice, nujna pa je bila tudi sanacija dveh manjših podorov. Pešpot je zdaj urejena (in

ENA OD ZADNJIH NOVOSTI projekta WALKofPEACE, ki se odvija pod vodstvom Posoškega razvojnega centra, je na novo urejen del Poti miru, ki popotnike krožno popelje ob in čez reko Koritnico pod trdnjavo Kluže. Pot bo za javnost odprta junija letos. Foto: Nejc Šerbec

bo tudi vzdrževana) tako, da čim manj posega v obstoječ teren.

Urejanje podzemnega hodnika pod Klužami

V aprilu je predvidena še zadnja naložba, ki bo delno financirana iz projekta WALKofPEACE. Gre za ureditev 400 metrov dolgega podzemnega hodnika pod Klužami, ki bo dodatno popestril zgoraj omenjeno krožno pot. Na koncu hodnika je predviden razgledni podest, kjer bodo lahko obiskovalci občudovali korita reke Koritnice na mestu, kjer jih do zdaj ni bilo mogoče videti.

Podor podpornega zidu podaljšal dela pri kapeli na Planici

Po tem, ko so izvajalci del obnovili italijansko vojaško kapelo na Planici, se je v skladu s priporočili Zavoda za varstvo kulturne dediščine začelo tudi urejanje njene okolice. Popolno-

ma na novo se je postavila ograja pred kapelo, ki, kot razkriva stara fotografija iz tistih burnih časov, spominja na originalno. Ker pa je vmes prišlo do podora podpornega zidu, na katerem je že bila na novo postavljena omenjena zaščitna ograja, so se gradbena dela podaljšala in bodo predvidoma zaključena konec aprila.

Do izteka projekta se obetajo še druge novosti

Sredi aprila bo projektna partnerica Mestna občina Nova Gorica na Sabotinu uradno odprla popolnoma nov interaktiven muzej, v Brdih pa bodo z novo urejenim odsekom dopolnili del tamkajšnje Poti miru. Poleg tega bo naš partner Javni zavod za upravljanje dediščine in turizem Pivka v parku vojaške zgodovine odprl novo stalno razstavo o pomenu logistike za soško fronto. Ta pomlad pa prinaša še eno novost v južnejšem delu naše regije. V občini Renče-Vogrsko

bodo namreč s pomočjo projektnih sredstev v zaselku Vinišče nad Renčami uredili in za javnost odprl muzej na prostem. Ta je skorajda že zaključen, čakajo le še slovaške partnerje, ki bodo v spomin tam padlim slovaškim vojakom postavili šestmeterski leseni stolp. V sklopu dejavnosti WALKofPEACE pa se nam obeta tudi nov večjezični vodnik in zajetno knjižno delo Željka Cimpriča, ki bo v branje ponudilo spomine vojakov, vezane na dogajanje izpred več kot sto let na točno določenih lokacijah današnje Poti miru. Ob tem pa ne moremo mimo predstavitev Poti miru v sklopu dogajanja evropske prestolnice kulture in Gira d'Italia 2022, ki nam je letos pisan na kožo, saj bo deloma speljan tudi po trasi Poti miru, kar bomo s pridom izkoristili v dodatne promocijske namene.

Pripravili: Vesna Kozar, strokovna sodelavka na projektu WALKofPEACE, in Tatjana Šalej Faletič

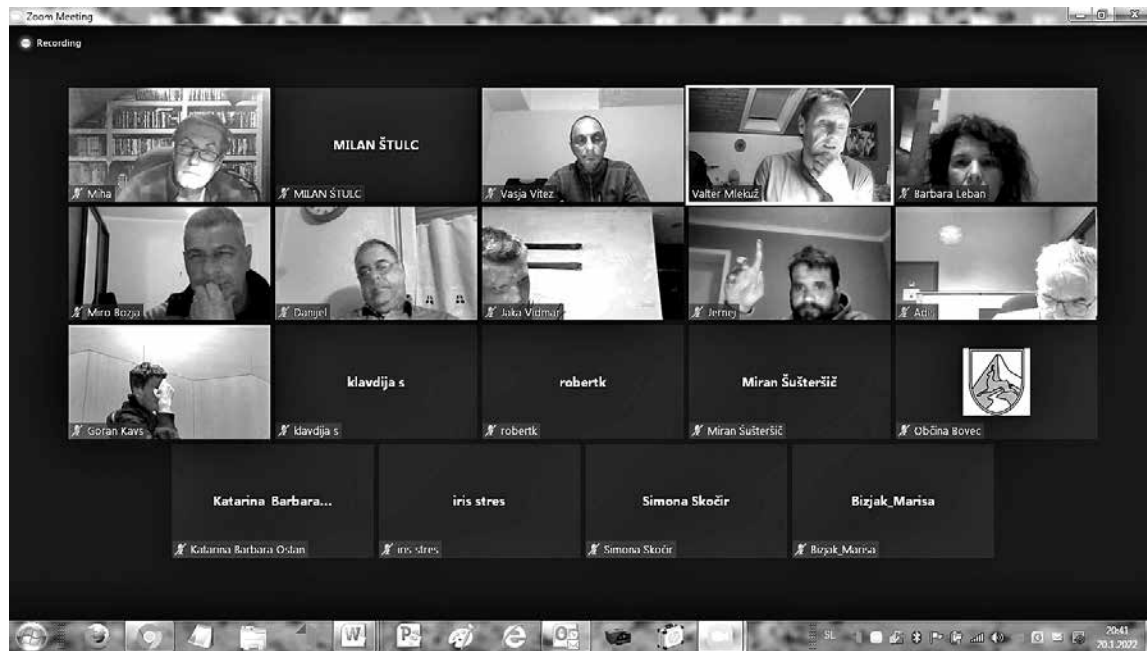

Občina Bovec

Sprejet letošnji proračun

Najpomembnejša točka januarske seje bovškega občinskega sveta (OS) je bila obravnava letošnjega proračuna v drugem branju. Člani so pripravljene predlog zelo pohvalili in ga z vključenimi predlogi, ki so bili podani v prvem branju, soglasno potrdili. Letošnji proračun na prihodkovni strani predvideva nekaj več kot 11,7 milijona evrov, na odhodkovni strani pa dobrih 14,5 milijona evrov. Proračunski primanjkljaj – dobrih 2,8 milijona evra – se pokriva s sredstvi, ki so bila na računu ob koncu leta 2021. Največji del proračuna (dobrih 10 milijonov) pomenijo investicijski odhodki.

Največji projekt je gradnja nove športne dvorane Bovec. Večji del triletnega projekta bo predvidoma izveden v letu 2022. Na cesti v Log Čezsoški se načrtuje rekonstrukcija mostu, na cesti v Vodenca pa podpornega zidu. Nadaljujeta se dva večja projekta, ki ju sofinancira Evropska unija (EU), to sta *WALKofPEACE* (naložba pri Klužah) in dokončanje *Ribiške hiše*. Iz ostankov sredstev EU bo v pretežni meri financirano tudi dokončanje mlekarne Ravni laz. Državne kolesarske povezave bo financirala država, davek na dodano vrednost pa bo strošek občine. Naložbe

BOVŠKI SVETNIKI SO NA JANUARSKI SEJI POTRDILI LETOŠNJI PRORAČUN, ki na prihodkovni strani predvideva nekaj več kot 11,7 milijona evrov, na odhodkovni strani pa dobrih 14,5 milijona evrov. Proračunski primanjkljaj se pokriva s sredstvi, ki so bila na računu ob koncu leta 2021. Foto: zajem zaslona

v komunalno infrastrukturo so predvidene približno v okviru višine stroškov amortizacije. Znotraj območja Triglavskega narodnega parka so predvidene gradnje parkirišč, investicijska vzdrževanja in rekonstrukcije cest, dokončanje kapele v Soči ter nakup gasilskega vozila in teptalca za sneg. Na objektu, kjer je predviden

nov turistično-informacijski center, je predvideno popravilo strehe in preureditev notranjosti. Gradnja doma starejših občanov se bo pretežno financirala z državnimi sredstvi, v občinskem proračunu pa so predvidena sredstva za financiranje stroškov projektiranja in ureditve okolice. Predvideno je investicijsko vzdrževanje

obstojećih stanovanj in dokončanje dveh na Srpenici. Specifikacija nakupa zemljišč je navedena v Letnem načrtu razpolaganja s stvarnim premoženjem Občine Bovec 2022. Predčasno se bo odplačalo zemljišče na letališču. Stroški investicijskega nadzora so vezani na aktualne gradnje, stroški projektne dokumentacije pa

Utrinki

NAČRTI NA OBMOČJU TNP

Bovec – Januarja je v bovškem kulturnem domu potekal sestanek, na katerem je beseda tekla o letošnjih načrtih na območju Triglavskega narodnega parka (TNP), natančneje o območju Mangarta in Loga pod Mangartom. Vodila ga je **Majda Odar**, vodja Informacijsko-izobraževalne službe pri Javnem zavodu (JZ) TNP. V dvorani oziroma prek Zooma ve so sodelovali predstavniki sektorja za ohranjanje narave na Ministrstvu za okolje in prostor (MOP), družbe DRI upravljanje investicij, JZ TNP, Občine Bovec, Turizma Dolina Soče, Posoškega razvojnega centra (PRC), Zavoda RS za varstvo naravne dediščine (ZRSVN), Razvojne zadruge Mangart, Turističnega društva

JAVNI ZAVOD TNP JE PREDSTAVIL LETOŠNJE NAČRTE ZA MANGARTSKO SEDLO. Za opravljanje prevozov bodo s sredstvi Podnebnega sklada nabavili električni kombi. Foto: Robert Kokošin

Log pod Mangartom in Planinskega društva Bovec.

Zbrane je uvodoma pozdravil župan **Valter Mlekuž** in povedal, da je »sezona pred vrati, zato je pravi čas za razmislek, kako se bomo podajali na Mangartsko sedlo. Sam vedno trdim, da ne vidim težav, dokler bodo na tej cesti delali in pomagali domačini iz Loga pod Mangartom. So ekipa, ki jo je treba pohvaliti in verjamem, da bomo skupaj tudi letos lahko izpeljali sezono, kot smo si zamislili. Zelo se veselim tudi nabave električnega vozila.«

Prva vsebinska točka sestanka je bila vezana na trajnostno mobilnost. Po predstavitvi in usklajevanju je bilo dogovorjeno, da bo JZ TNP letos v sodelovanju z MOP s sredstvi Pod-

se nanašajo na dopolnitve načrtov za aktualne naložbe in pripravo podlag za nove.

OS Občine Bovec je poleg Odloka o proračunu Občine Bovec za leto 2022 kot sestavni del proračuna soglasno sprejel tudi Načrt ravnanja z nepremičnim premoženjem Občine Bovec za leto 2022, ki vsebuje Načrt pridobivanja nepremičnega premoženja Občine Bovec in Letni načrt razpolaganja z nepremičnim premoženjem Občine Bovec. Na seji je bil soglasno sprejet tudi sklep, s katerim so člani OS v skladu z drugim odstavkom 24. člena *Zakona o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti* pooblastili župana, da lahko načrt ravnanja z nepremičnim premoženjem pod vrednostjo 8.000 evrov sprejme sam. Skupna vrednost lahko znaša največ 20 odstotkov skupne vrednosti načrtov ravnanja z nepremičninami v letu 2022.

V nadaljevanju je potekala predstavitev dogovorov s civilno iniciativo (CI) glede bovškega letališča, ki so bili sprejeti na prvem srečanju z njihovima predstavnikoma na občini. Župan **Valter Mlekuž** je na seji še enkrat predstavil način podpisa pogodbe z upravljavcem letališča in transparentnost izvedbe javnega razpisa, ki je bil pripravljen ter izveden v skladu z veljavno zakonodajo. Povedal je, da je bil postopek razpolaganja v decembru 2021 zaključen, 23. decembra pa podpisana pogodba o najemu, upravljanju in obratovanju Letališča Bovec z edinim prijavljenim kandidatom. Njena sklenitev je bila

tudi pogoj, da letališče ne izgubi obratovalnega dovoljenja.

Ukrepi za zmanjševanje hrupa v zvezi z uporabo letališča so zajeti že v sami pogodbi oziroma so na podlagi podpisane pogodbe uvedeni s strani upravljavca. Predstavnika CI so bili na sestanku tudi predstavljeni. Ti so:

- Uporabniki letališča morajo striktno upoštevati hišni red, ki ga je predpisal upravljavec.
- Letališče obratuje le v delovnem času, ki ga predpiše upravljavec. V času poletne sezone od 1. aprila do 31. oktobra je to od 9. ure do zadnjega pristanka ob uradni uri sončnega zahoda za LJBO (lokalni čas).
- Vsaka letalska dejavnost, ki se izvaja izven termina delovnega časa, mora biti najavljena in se posebej odobri, razen nujnih letov za potrebe reševanja in zaščite.
- Vzletanje zrakoplovov je v skladu z vremenskimi razmerami in stanju letaliških površin priporočeno v smeri steze 25 in odletom proti Žagi.
- Vzpenjanje in spuščanje na zeleno višino se ne izvaja nad naseljenimi območji, pri tem se izogiba uporabi prostora nad Bovcem in Čezsočo, tudi z vidika varnosti glede izvajanja padalskih skokov nad letališčem.
- Pri letenju za potrebe padalstva se v največji meri izogiba odmetu padalcev na nižjih višinah. Skoki s 1.000 in 1.500 metrov se izvajajo le izjemoma za potrebe nujnih treningov ter šolanja.

- Po odmetu padalcev piloti padalskih letal po možnosti uporabljajo daljši prilet s čim manjšo obremenitvijo letala in s tem posledično zmanjšanjem hrupa.
- Nepotrebni nizki preleti naselja Bovec in Čezsoča se v celoti preprečujejo.
- Letenje nad območjem Triglavskega narodnega parka se izvaja izključno na predpisanih višinah in točkah, kjer je to dovoljeno.
- V primeru večjih letalskih ali padalskih dogodkov na letališču se po sredstvih javnega obveščanja predhodno obvesti širšo javnost.
- Nenujno šolanje in usposabljanje pilotov, ki zahteva letenje po šolskem krogu oziroma ožjem območju letališča, se ne izvaja ali pa se omeji na minimum. O tem bodo obveščene vse letalske šole v Sloveniji.

Pogodba določa tudi, da mora upravljavec režim obratovanja in hišni red pred vsako poletno sezono predložiti v potrditev OS. Pogodba tako jasno določa način in pogodbeni odnos med **Občino Bovec** kot lastnico in **Aviofunom** kot upravljavcem ter na podlagi napisanih pravil oziroma hišnega reda zagotavlja tudi zmanjšanje hrupa.

CI je zbrala 353 podpisov zoper Letališče Bovec in jih predala občini. To število pa se pomembno zmanjšuje, saj je svoj podpis preklicalo že večje število občanov, ki so navedli, da so bili zavedeni in so jim bile v zvezi s prihodnjim razvojem letališča predstavljene neresnice. Preklic so na Občino Bovec, v sprejemno pisarno

ali neposredno županu, sporočili telefonsko ali pisno po elektronski oziroma klasični pošti.

Svetniki, ki so razpravljali, so v večini povedali, da je seveda treba upoštevati veljavne podpise občanov in se zato z njimi pogovarjati, pogodbe pa pri tem ni treba in niti ni umestno spreminjati. Podprli so delo upravljavca in izrazili prepričanje, da pogodba dovolj dobro določa osnovna izhodišča, ki so podprta tudi s sprejetim hišnim redom in s tem zmanjšanjem hrupa na minimum.

Direktor Aviofuna **Damijan Cehnar** je povedal, da so ukrepe za zmanjšanje hrupa pripravili že pred pogovori s CI. Da bi ga omejili na minimum, so se nepotrebni dejavnostim odpovedali pred podpisom pogodbe. V odgovor na dvom enega od svetnikov glede zavarovanja odgovornosti s strani upravljavca je Cehnar povedal, da je višina zavarovanja odgovornosti večkrat višja od tiste, ki jo zahteva pogodba.

Župan je po daljši razpravi dal na glasovanje sklep, da bo za nadaljnje pogovore imenoval tri uslužbenke občine, največ tri predstavnike pa lahko imenuje CI. Na sestankih pa bodo ob njem prisotni tudi predstavniki upravljavca. Člani OS so sklep soglasno sprejeli.

V nadaljevanju so potrdili še vzpostavitev javnega dobrega z dodelitvijo statusa grajenega javnega dobrega lokalnega pomena za predlagana zemljišča ter dva sklepa glede določitve brezplačnih plakatnih mest za prihajajoče državnoborske volitve.

Milan Štulec

Utrinki

nebnega sklada nabavil električni kombi. V uporabo bo predan lokalni skupnosti za izvajanje prevozov na Mangartsko sedlo, služil pa bo tudi za prevoze krajanov do zdravstvenih ustanov in podobno. JZ TNP, Turizem Dolina Soče in PRC si želijo, da bi to postal primer dobre prakse oziroma vzorčen primer uvajanja ter izvajanja trajnostne mobilnosti na območju Julijskih Alp in širše.

V nadaljevanju je beseda tekla o realizaciji učne poti Mangartsko sedlo. V letošnji poletni sezoni bodo sanirali erozijska žarišča in vzpostavili območju primerne interpretacijske poti od zadnjih parkirišč do vrha sedla. Spregovorili so tudi o načrtih glede urejanja razmer na področju soteskanja na Fratarici. V pripravi so

ukrepi, ki bodo usklajeni z ZRSVN in JZ TNP, zagotavljali pa bodo tudi zadovoljstvo lokalne skupnosti in uporabnikov. Vzpostavitev reda je namreč edini način za popolno doživetje obiskovalcev.

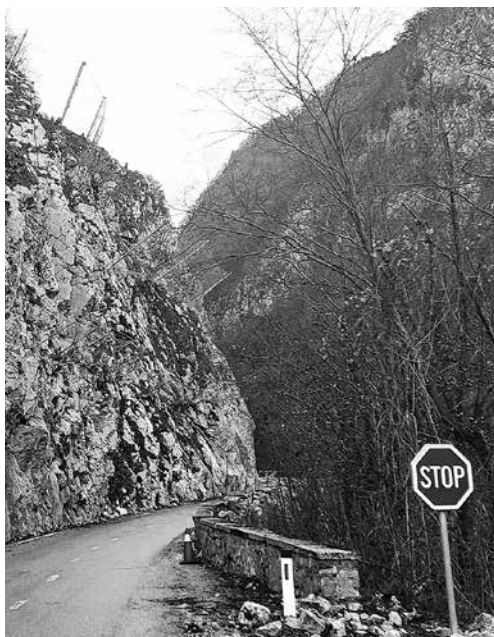
Milan Štulec

PREJELI ZNAK KAKOVOSTI TNP ZA IZOBRAŽEVALNE USTANOVE

Most na Soči – Šolam, vključenim v Skupnost šol Biosfernega območja (BO) Julijske Alpe (JA), med katerimi je tudi OŠ Dušana Muniha Most na Soči, je skupna neposredna bližina Triglavskega narodnega parka (TNP). Z njim nas povezuje ohranjanje biološke raznolikosti, traj-

ZNAK KAKOVOSTI ZA MOSTARSKO OŠ – Del nagrade je bila tudi delavnica, v kateri so četrtošolci spoznavali življenje v TNP, pri čemer so posebno pozornost namenili divjemu petelinu. Tega so nato za likovno nalogo izdelali, svoje izdelke pa nato še razstavili. Ob koncu ure so spoznali, da smo ljudje v TNP le gostje, zato smo, če želimo ohraniti raznolikost v tem delu čudovite narave, dolžni upoštevati pravila ravnanja in obnašanja. **Foto: Veronika Gregorčič**

OBČASNE POPOLNE ZAPORE bodo pri trdnjavi Kluže potekale predvidoma do 29. aprila.

Podaljšanje občasne popolne zapore regionalne ceste Predel-Bovec

Na regionalni cesti Predel-Bovec pri trdnjavi Kluže v času zimskih počitnic ni bilo popolnih zapor, ampak je promet potekal izmenično s semaforso ureditvijo. Odločitev so na **Direkciji RS za infrastrukturo** sprejeli po posredovanju bovškega župana **Valterja Mlekuža**.

Ureditev zaščite na spodnji liniji, ki bo ščitila cesto pred padajočim kamenjem, je bila konec februarja že dokončana, v drugi liniji pa so bili izvedeni skoraj vsi zaščitni ukrepi, razen enega

podajno-lovilnega sistema in visoko natezne mreže. Ker izvajalcu v določenem časovnem roku ni uspelo v celoti izvesti zaščitnih ukrepov in sanirati poškodb, ki so nastale med samo sanacijo, je popolna zapora ceste Predel-Bovec podaljšana do predvidoma 29. aprila. Do takrat bo vzpostavljena občasna popolna zapora ceste, in sicer od ponedeljka do petka:

- od 7.30 do 11.30,
- od 12.00 do 14.30,
- od 16.00 do 18.00.

Ob sobotah, nedeljah in dela prostih dnevih bo promet še naprej urejen s pomočjo prometno odvisnih semaforjev izmenično enosmerno. Enako bo tudi takrat, ko vremenske razmere ne bodo dopuščale izvajanja del.

Na italijanski strani napovedujejo, da bodo za dokončanje del v predoru pri Rabeljskem jezeru v aprilu potekale nekajdnevne popolne zapore. Te se bodo občasno izvajale tudi ponoči, zato svetujemo spremljanje objav o zaporah.

Aktualne informacije o zaporah so na voljo tudi na spletni strani katv.bovec.net/zap/katv.php.

Besedilo in foto: Milan Štulc

Brv Vodenca v celoti obnovljena

Za obnovo brvi Vodenca je **Občina Bovec** namenila skoraj 14 tisoč evrov. Dela je zaupala samostojnemu podjetniku **Nejcu Šerbcu**, ki je naložbo izvedel v februarju.

Dela so zajemala demontažo pohodne površine, spravilo starega lesa, odstranitev in spravilo dveh dotrajanih jeklenic, ščetkanje oksidiranih kovinskih delov in preostalih jeklenih vrvi, okvirjev in pilonov ter barvanje oksidiranih kovinskih delov z dvokomponentno temeljno barvo na epoksi osno-

V FEBRUARJU JE BILA OBNOVLJENA BRV VODENCA, za kar je **Občina Bovec** namenila skoraj 14 tisoč evrov. **Foto: Nejc Šerbec**

vi. Porušiti je bilo treba temelj na desni strani nizvodno, napeti in centrirati zgornje ogradne jeklene vrvi z verižnim potegom in temelj ponovno zalili z betonom. V zaključni fazi je bilo treba postaviti novo pohodno površino in robne letve iz hrastovega lesa ter napeti srednje ogradne jeklene vrvi. Pri delih je bilo treba upoštevati vremenske razmere, predvsem zunanje temperature zaradi nanosa zaščitnih premazov.

»Samostojni podjetnik je kot vedno doslej upravičil visoka pričakovanja naročnika, zato se mu tudi javno zahvaljujemo. Ta brv je skupaj s tisto v

Utrinki

► nostni razvoj in skrb za območje Julijskih Alp. Prav zato Javni zavod TNP vključenim šolam nudi nabor različnih naravoslovnih vsebin. Poleg delavnic se vsako leto izvajajo naravoslovni dnevi, šolam članicam omogočijo tudi obisk v sosednjih varovanih območjih, vsi pa lahko brskamo po spletni strani Triglavsko zakladnica. Da bi dobili znanje o trajnostnem razvoju in lokalno pridelani hrani, so vse vključene šole v šolskem letu 2019/2020 prejele visoko gredo, lani pa sadno drevo – slivo. Poleg tega učenci prejema tudi časopis Skupnosti šol BO JA. V tem šolskem letu je TNP osmim šolam, članicam omenjene skupnosti, ki so na razpisu uspešno izkazale ustrezne načine in vrste dejavnosti, prvič podelil Znak kakovosti Triglavskega narodnega parka. Gre za priznanje za aktivno sodelovanje na področju izobraževanja o pomenu varovanja narave in ohranjanja kulturne dediščine ter izkazano iz-

redno delovanje pri krepitvi identitete Skupnosti šol BO JA.

Za nagrado smo od predstavnic TNP prejeli pripomočke za izvajanje pouka na prostem (stereomikroskop, kovček s pripomočki za naravoslovne predmete in podloge). Poleg tega sta v četrtem razredu izvedli delavnico, kjer so lahko učenci obnovili znanje o gorskih zaščitnih rastlinah in živalih ter prisluhnili legendi o Zlatorogu. Šestošolci pa so obiskali BO Park Škocjanske jame in se sprehodili skozi turistični del tega jamskega sistema, ki je bil leta 1986 vpisan na seznam svetovne naravne in kulturne dediščine UNESCO.

Na tem mestu ne gre zahvala le JZ TNP, ampak predvsem sodelujočim delavcem šole in učencem, ki so z naborom dejavnosti omogočili prijavo za pridobitev omenjenega znaka kakovosti.

Agnes Kozorog, učiteljica biologije, OŠ Dušana Muniha Most na Soči

KOMUNALA TOLMIN JE UČENCEM IZ BOVCA, SOČE IN ŽAGE RAZDELILA POSEBNE PLASTENKE, v katerih za namen ponovne uporabe zbirajo odpadno jedilno olje in ga nato prinašajo v zbirne posode, ki so postavljene v dveh ekoloških otokih v Bovcu.

UČENCI ZBIRAJO ODPADNO JEDILNO OLJE

Bovec – Letos so se učenci nižjih razredov OŠ Bovec in podružničnih šol (PŠ) Soča in Žaga skupaj s svojimi učiteljicami odzvali povabilu Komunale Tolmin in pristopili k akciji zbiranja odpadnega jedilnega olja. Pri pouku so spoznali, da je odpadno jedilno olje kuhinjski odpad, ki ga uvrščamo med nevarne odpad-

ke, zato moramo z njim skrbno ravnati, saj je zelo škodljiv za okolje. Z enim litrom odpadnega olja lahko, če ne postopamo pravilno, onesnažimo milijon litrov pitne vode. Poleg tega lahko zlivanje olja v odtoke povzroči slabše delovanje čistilnih naprav, zamaši odtočne cevi, širi neprijeten vonj, privablja glodavce itd.

Ob tem pa so se učenci naučili še to, da se lahko zbrano odpadno olje

Jablanci izjemnega pomena tako za domačine kot turiste. Skupaj omogočata najkrajšo pešpot iz zaselka Jablanca do Bovca. Med domačini je zelo priljubljena krožna pot od Bovca preko Vodenc, po brvi Vodenca čez reko Koritnico, naprej po gozdni stezi do brvi Jablanca, ki je napeta čez reko Sočo in še posebej atraktivna, nato pa skozi Jablanca do Čezsoče in nazaj v Bovec. Obe brvi sta pomembni tudi za Alpe Adia Trail. Na občini se zavedamo pomembnosti takih naložb, saj tudi z manjšimi vložki dosežemo veliko dodano vrednost,« poudarja župan **Valter Mlekuž**. Dodaja še, da bodo po končanih delih na državni cesti Bovec–Predel novo brv odprli tudi pod trdnjavo Kluže.

Milan Štulec

Položen temeljni kamen za bovški dom starejših občanov

Župan Občine Bovec **Valter Mlekuž** in minister za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti **Janez Cigler Kralj** sta v začetku marca položila temeljni kamen za gradnjo Doma starejših občanov (DSO) Bovec. Na slovesnosti, ki jo je povezovala **Slavica Della Bianca**, so nastopili učenci prvega razreda OŠ Bovec pod vodstvom mentoric **Daše Mlakar Komac** in **Andreje Šulin**, kantavtor **Peter Della Bianca** in član

BOVŠKI ŽUPAN VALTER MLEKUŽ TER MINISTER ZA DELO, DRUŽINO, SOCIALNE ZADEVE IN ENAKE MOŽNOSTI JANEZ CIGLER KRALJ sta v začetku marca položila temeljni kamen za gradnjo Doma starejših občanov Bovec.

Gledališke skupine Bovec **Peter Cuder**.

Človek se na življenjsko pot poda kot nebogljene otrok, ko prvič zajoka. S časom dozoreva in postaja vse bolj socialno vpet. S tem lahko potegnemo simbolično vzporednico z dolgoletno željo Bovčanov po gradnji DSO v Bovcu. Najprej je bila potreba, nato želja, za tem napori in končno je vse to dozorelo v čas, ko se je našel pravi sogovornik, ki je znal prisluhniti potrebi lokale skupnosti. V pozdravnem nagovoru je župan z zadovoljstvom povedal, da »se nam je še pred kratkim to, kar se danes dogaja,

zdelo samo utopija. Prevečkrat smo se bili Bovčani prisiljeni izseliti iz naših domov, danes pa bi radi, tudi ko nam zastane korak, ostali v Bovcu, ob vznožju naših vršacev.« Iskreno se je zahvalil ministru in dodal: »Srčno si želim, da boste čez dve leti vi prerezali trak ob odprtju novega DSO v Bovcu. Danes pa je dan, ko se uresničujejo naše sanje.«

Minister je pohvalil prisrčen kulturni program in izrečene besede. »Lahko rečem, da sem kar malo ganjen in presunjen ob tem, kako lepo ste nagovorili vse čute. Simbolno ste nakazali na to, kar si vsi skupaj že-

limo za naše babice in dedke, ki bodo živeli v tem domu.« Postregel je s podatkom, da je DSO Bovec eden od 108 naložb, ki so trenutno v teku in jih je njegovo ministrstvo odprlo v dveh letih. Ranljivejše skupine si zaslužijo moderne, svetle in prijazne objekte za bivanje. »Ostarelim moramo zagotoviti dostojno preživljanje starosti, saj so v aktivnem obdobju ogromno vložili, da je danes celotni skupnosti lepo. Naložba v DSO Bovec je ocenjena na okoli 6,1 milijona evra; od tega bomo dobrih pet milijonov prispevali iz državnega proračuna, dober milijon pa bo prispevala **Občina Bovec**. Tu se kaže sinergija med potrebo lokalne skupnosti in prepoznavanjem potrebe s strani države. Slovenija ni samo Ljubljana, potrebe so morda še večje prav na podeželju. Ta investicija pa je namenjena tudi mlajšim, saj bo pritegnila mlade ljudi, ki se bodo v DSO zaposlili.«

Minister in župan sta položila temeljni kamen, ki ga je blagoslovil bovški župnik in dekan **Viljem Čušin**. Ta kamen je dolga leta brusila smaragdna lepota – reka Soča. Dolga leta so se kalile tudi skupne želje, da bi v Bovcu nekoč zrasel DSO, ki bo tukajšnjim prebivalcem omogočal jesen življenja preživljati nedaleč od svojih domov. Soški prodnik krasijo žile njegovega nastajanja. Voda je vir življenja in tudi DSO, ki bo stal na

Utrinki

ponovno uporabi, in sicer kot pogonsko gorivo za komunalna vozila in delovne stroje, proizvodnjo električne oziroma toplotne energije ter izdelavo sveč. V ta namen so jim na komunalni razdelili posebne plastenke, v katerih zbrano olje prinašajo do namenskih zbirnih posod za odpadno jedilno olje, ki so postavljene v dveh ekoloških otokih v Bovcu. V prvi polovici junija pa se bo odpadno olje zbiralo tudi v omenjenih šolskih okoliših.

Cilj akcije je, da vsako gospodinjstvo pri nas postopoma začne z načrtnim in vestnim zbiranjem odpadnega jedilnega olja ter tako doprinese svoj delež k čistejšemu okolju.

Besedilo in foto: **Marija Kravanja**, učiteljica, PŠ Soča

TEDEN PISANJA Z ROKO

Bovec – V januarju je potekal Teden pisanja z roko, ki ga je v sodelovanju z več partnerji, med drugim tudi Ministrstvom za izobraževanje, znanost

TUDI OŠ BOVEC SE JE LETOS PRIKLJUČILA TEDNU PISANJA Z ROKO. Učenci so ustvarili celo paleto različnih izdelkov – od vabil, pisem, plakatov, začetnic, likovnih izdelkov, kaligrafskih zapisov do skrivnih zapisov z limonovim sokom. Foto: **Tatjana Kašča**

in šport, organiziralo društvo Radi pišemo z roko. Letošnja osrednja tema je bila »Pišem z roko, ker ...«. OŠ Bovec se je za sodelovanje odločila, ker želimo spodbujati zaveda-

nje, da ima pisanje z roko veliko prednosti. Če jih naštejemo le nekaj: boljši spomin, ustvarjanje več zamisli, dolgotrajnejša pozornost, celovitejše delovanje možganov, iz-

ražanje spoštovanja in naklonjenosti, izboljšanje finih motoričnih spretnosti ter ohranjanje možganov v dobri formi.

V akciji smo sodelovali tako strokovni delavci šole in vrtca kot učenci. Najprej smo učence seznanili s pomenom pisanja z roko in jih spodbudili k ustvarjalnosti pri pisanju. Projekt je bil vključen v redne dejavnosti pri pouku, v podaljšanem bivanju, pri nekaterih krožkih in delu strokovnih delavcev. Nastala je cela paleta različnih izdelkov: na roko napisana vabila, pisma, plakati, začetnice, likovni umetniški izdelki, kaligrafski zapisi in skrivni zapisi z limonovim sokom.

Učenci so z veseljem sodelovali, saj so imeli možnost, da izrazijo svojo osebnost in ustvarjalnost. Spoznali so, da pisave niso lepe ali grde, ampak različne, raznolike in da ima vsaka svojo estetsko vrednost.

Ida Šemrov, koordinatorica projekta, OŠ Bovec

tem temeljnem kamnu, vzetem iz vode, bo številnim pomenil prijazen vir družabnega življenja, sproščenega druženja in varno zavetje. Tako kot je trden ta kamen, je trdna tudi odločitev, da bo v Bovcu zrastle ljudem prijazen, moderen in varen objekt.

Temeljni kamen je brezplačno obdelal in nanj z zlatimi črkami zapisal mesec položitve kamnosek **Jože Nascivera**, za kar se mu Občina Bovec iskreno zahvaljuje.

Besedilo in foto: Milan Štulc

Predstavitev neprofitnega projekta za mlade družine

Na povabilo bovškega župana **Valterja Mlekuža** sta predstavnik Inštituta Back to the village februarja v Bovcu predstavila zamisel gradnje naselja z montažnimi hišami za pomoč mladim družinam, po kateri bi te s 50.000 evri lahko prišle do lastnega doma. **Občina Bovec** ima v lasti 32 neprofitnih stanovanj, ki so vsa zasedena, že dlje časa pa si prizadeva reševati stanovanjsko problematiko – tudi s sprejemanjem občinskega prostorskega načrta, ki je pred razgrnitvijo.

Na predstavitev je župan povabil tudi direktorja obeh največjih gospodarskih družb oziroma zaposlovalk na Bovškem. Udeležil se jo je direktor podjetja Mahle Electric Drives Bovec **Matej Stres**, direktor TKK **Uroš Lozar** pa se je zaradi nujne zadržanosti v zadnjem trenutku opravičil. Kot je povedal Mlekuž, se na občini zavedajo »stanovanjske problematike oziroma pomanjkanja stanovanj tako za mlade družine z Bovškega kot za delovno silo od drugje, ki jo med drugimi gospodarskimi subjekti nujno potrebuje tudi dve največji zapo-

FEBRUARJA STA PREDSTAVNIKA INŠTITUTA BACK TO THE VILLAGE v Bovcu predstavila zamisel gradnje naselja z montažnimi hišami za pomoč mladim družinam, po kateri bi te s 50.000 evri lahko prišle do lastnega doma.

slovalki. Prepričan sem, da lahko samo skupaj najdemo pravo rešitev. Občina trenutno nima v lasti primernih zazidalnih površin, vendar se oklepamo vsakega najmanjšega predloga in ponudbe, ki bi nas lahko pripeljala do novih stanovanj ali pa morda lastnih hiš za mlade družine.«

Robert Zupan iz Inštituta Back to the village je povedal, da so se z nekaterimi večjimi občinami že dogovorili, sistem pa temelji na treh osnovnih fazah: »Občina uredi ustrezno zemljišče, ki se odstopi za namen reševanja stanovanjske problematike. Na njem se postavi naselje montažnih hiš; število je seveda odvisno od velikosti zemljišča, vsaka hiša pa bi stala približno 50.000 evrov, kar bi bila končna cena za mlado družino. Naša želja je tudi, da bi na Bovškem morda najprej postavili vzorčno hišo.«

Občina Bovec se z nekaterimi lastniki že pogovarja za odkup njihovih zemljišč, po potrebi bo uveljavljala tudi predkupno pravico. Vsekakor pa bo še naprej izvajala vse dejavnosti za doseg končnega cilja, to je zadržati mlade družine na Bovškem, hkrati pa gospodarskim subjektom omogočati pogoje za zagotovitev stanovanj za prepotrebne kader od drugje.

Besedilo in foto: Milan Štulc

Neuradno srečanje predsednikov

Na pobudo in v organizaciji občin Bovec in Trbiž sta se v začetku leta v Žabnici srečala predsednika Vlade RS **Janez Janša**, v družbi notranjega ministra **Aleša Hojsa** ter državnoborskega poslanca **Danijela Krivca**, in predsednik Furlanije - Julijske krajine (FJK) **Massimiliano Fedriga** v družbi pod-

Utrinki

KORONSKÉ MASKE Z VESELIEM ZAMENJALI ZA PUSTNE

Bovec – Še pred nekaj desetletji je pustovanje potekalo več dni, maškar pa se je po ulicah kar trlo. Ko si te dni hodil po mestih, pa si maske komajda preštel na prste ene roke. Človek bi si mislil, da je s pustom konec, vendar je pustni torek na naši osnovni šoli in vrtcu še ulil upanja pustni prihodnosti – otroci so pripravili nepozabno veselje zase in za vse Bovčane.

S ponosom smo v maskah hodili po bovških ulicah ter mahali staršem in starim staršem, sosedom ter celo naključnim prišlekom, kajti pust in maske rušijo meje, ki se v vsakdanu zgradijo med nami. V sprevedu se je čutila razigranost, sproščenost in veselje. Mlado in staro smo z vrvežem zvalili na balkone, pred hiše in bloke.

Po razigranem sprehodu po mestu je sledilo dogajanje v šolskem atriju, kjer so se za nagrado potegovali skupinske maske. Res je bilo lepo videti, kako so otroci pripravljeni

PUST JE TUDI NA BOVŠKEM PREGANJAL ZIMO – Na osnovni šoli in vrtcu so koronske maske z velikim veseljem zamenjali za pustne. Foto: Slavko Tuka

med seboj sodelovati, se pošaliti, morda celo na svoj račun. Videli smo navijaško skupino in nogometni klub, uprizoritev poroke, kmečka opravila, domine, nindže, rokerje, princeske, metuljčke ...

Najbolj prikupni pa so bili seveda

naši najmlajši vrtčevski otroci, ki so bili prava paša za oči, njihove vzgojiteljice pa so »zakuhale« pravo pustovsko vzdušje. Otroci, ki še ne hodijo, so se kraljevsko vozili v vozičku za več oseb. Pomirjujoče je bilo videti, kako so si nekateri od

njih že vzeli zaslužen dopoldanski počitek, kljub glasnim rokovskim kitaram in pop ritmih. A rajalo se ni le v Bovcu, temveč tudi na naših podružničnih šolah v Soči in na Žagi.

Ana Rutar, učiteljica slovenskega jezika, OŠ Bovec

ŠPORT OTROK IN MLADINE V OBČINI BOVEC

Bovec – V želji, da bi mladim v prihodnosti omogočili čim več kakovostnih priložnosti športnih programov, je bila sredi februarja po videokonferenci organizirana okrogla miza z naslovom Šport otrok in mladine v občini Bovec. Poleg učiteljev športa, bovškega župana **Valterja Mlekuža** in ravnateljice OŠ Bovec **Denis Šuler Rutar** so na dogodku sodelovali izvajalci športnih dejavnosti, starši in učitelji športa na razredni stopnji.

Na okrogli mizi je bil najprej predstavljen pouk športa. V času gradnje nove športne dvorane osnovnošolski šport poteka z nekoliko prilagojeni-

V ZAČETKU LETA JE NA NEURADNEM SREČANJU BESEDA TEKLA O POVEZAVI RABLJA IN LOGA POD MANGARTOM skozi rabeljski rudnik in štoln. Predsednika FJK in slovenske vlade sta se zavzela za nadaljevanje dejavnosti za izvedbo zastavljenega projekta.

predsednika Sveta Regije FJK **Stefana Mazzolinija**. Srečanja so se udeležili tudi župana obeh občin **Valter Mlekuž** in **Renzo Zanette**, bovški podžupan **Miro Bozja** in spodaj podpisani, ki sem na bovški občini zadolžen za mednarodno sodelovanje in sem potek srečanja tudi koordiniral. Beseda je tekla o projektu »*Galeria di Bretto*«, kot je bil uradni naziv skupnega projekta občin Trbiž in Bovec za povezavo Rablja in Loga pod Mangartom skozi rabeljski rudnik in štoln. Tako Fedriga kot Janša sta se zavzela za nadaljevanje dejavnosti za izvedbo zastavljenega projekta.

Govorili so tudi o načrtovanih projektih na slovenski strani čezmejnega smučišča Kanin-Sella Nevea in nujnosti tesnega sodelovanja obeh smučišč, saj samo skupaj lahko pomenita zgodbo o uspehu. Krivec je Fedriga predlagal, da bi bilo ob naložbi obnove predora pri Rabeljskem jezeru smiselno bolje urediti tudi cesto proti Sloveniji. Predstavil mu je tudi zaključene in za naslednja leta načrtovane ter potrjene naložbe na slovenski strani od Predela do Loga pod Mangartom.

Župan Mlekuž je predsednika Fedriga povabil v Bovec, ta pa je povabilo z veseljem sprejel.

Tako Janša kot Fedriga sta srečanje ocenila za zelo koristno. Prav posebej sta pohvalila odlično in vzorno čezmejno sodelovanje obeh omenjenih občin oziroma njihovih županov ter sodelovanje z občinami Čenta, Kluže in Rezija.

Besedilo in foto: Milan Štulc

Obeležili slovenski kulturni praznik

Na bovški OŠ so se slovenskemu kulturnemu prazniku poklonili na predpraznični petek, ko se jim je pridružil tudi župan **Valter Mlekuž**. Učenci so pod budnim očesom mentorjev in z napotki gledališke igralke

Ane Ruter, katere sodelovanje je omogočila tolminska izpostava **Javne sklada RS za kulturne dejavnosti**, izvedli kulturno prireditev z igrico *Srečanja ali Pozdrav Mali princ*. Več o tem dogodku lahko preberete v prispevku S kulturno prireditvijo obeležili Prešernov dan na strani 33.

Na Prešernov dan pa je kulturno prireditev v Goufu v sodelovanju z **Občino Bovec** in **Kulturnim domom Bovec** pripravil **Literarni klub KUD Golobar Bovec**. Najprej je zadonela Zdravljica, slovenska himna, ki jo je romantični pesnik **France Prešeren** napisal novembra 1844 ter v njej predstavil svoja prepričanja o želeni politični svobodi Slovencev in Slovanov. Zbrane je pozdravil **Mitja Cuder**, predsednik KUD Golobar, pobudnik in organizator prireditve. V nagovoru se je spomnil ustanoviteljev literarnega kluba, še posebej prezgodaj preminulih članov, prve predsednice **Zalke Piuži** in zelo aktivnega člana **Roberta Trampuža**.

Prireditve je bila kljub izvedbi na prostem dobro obiskana. Program sta povezovali **Slavica Della Bianca** in **Ruža Srdoč**. Nastopajoči – člani Literarnega kluba in učenke bovške OŠ – so se zvrstili v prebiranju poezije znanih slovenskih avtorjev, za zaključek pa so prebrali tudi nekaj pesmi

Utrinki

mi vsebinami v za to primerno opremljenih prostorih šole. Za namene skupinske vadbe je bila preurejena ena od večjih učilnic, na voljo je večnamenski prostor s plezalno steno in prostor za namizni tenis. Izbirni predmet se izvaja v dvorani na Srpenici. Ob lepem in primerno toplem vremenu pouk poteka na prostem.

Sledila je predstavitev neobveznih športnih dejavnosti v organizaciji šole, nato pa so svoje dejavnosti povzeli predstavniki društev in klubov. Športno vadbo trenutno otrokom nudijo le trije klubi oziroma društva: Tekaško društvo Bovec, Dama klub Bovec in Nogometni klub Tolmin. Navzoči so se strinjali, da je vsem skupen cilj, da omogočijo, kar se da raznovrstno ponudbo športnih dejavnosti in vanjo vključijo čim večji delež predšolskih in šoloobveznih otrok.

V nadaljevanju so spregovorili tudi o športnih dejavnostih, s katerimi bi dopolnili ponudbo po dokončani gradnji športne dvorane. Nanizanih je bilo nekaj zanimivih predlogov in zamisli. Prisotni so predlagali nove

OKROGLA MIZA ŠPORT OTROK IN MLADINE V OBČINI BOVEC je bila organizirana v želji, da bi mladim v prihodnosti omogočili čim več kakovostnih prostočasnih športnih programov.

celoletne programe, kot so športno plezanje, kajak in drugi vodni športi ter tek na smučeh.

Okrogla miza je bila sklenjena s spodbudo potencialnim izvajalcem,

da razmislijo o dejavnem prispevku na področju športa otrok in mladine v občini Bovec.

Besedilo in foto: Miha Kravanja in Peter Vitez, učitelja športa, OŠ Bovec

START TEKA Z BURJO IZPOD KANINA

V začetku januarja je v sodelovanju Italije in Slovenije potekala vzdržljivostna preizkušnja Tek z burjo (»*La Corsa della Bora*«). Začeti bi se moral v italijanskih Žlebeh, a je bil zaradi velike količine novozapadlega snega in posledično velike nevarnosti snežnih plazov na obeh straneh Kanina organizator v zadnjem trenutku prisiljen spremeniti mesto starta. Pri tem sta mu na pomoč priskočila Občina Bovec in Sončni Kanin.

Tekmovalce so z žičnico prepeljali do C-postaje kaninske žičnice, kjer je bil na 1.639 metrih nadmorske višine start najdaljše preizkušnje Tek z burjo, imenovane »*S1 Ipertrail*«. Predsednik A. I. C. S Furlanije Julijske - krajine **Giorgio Mior** se je srčno zahvalil občini in Sončnemu Kaninu za vso logistično podporo v tako hitrem času. »Zaradi pripravljenosti obeh je bil start lahko prestavljen na C-postajo Kaninske žičnice. Kot predsednik pozdravljam mojstrsko organizacijo letošnjega

NA PRIREDITVI OB KULTURNEM PRAZNIKU JE ŽUPAN VALTER MLEKUŽ prevzel ročno kvačkan grb Občine Bovec, ki ga je v okviru projekta Slovenija kvačka izdelala Danijela Zonta.

domačih pesnikov. Ob koncu je župan Mlekuž prevzel izjemen izdelek, ki je sicer ves čas prireditve krasil oder idiličnega prireditvenega prostora v Goufu, in sicer ročno kvačkan grb Občine Bovec. **Zavod za ustvarjalno srce** je s projektom *Slovenija kvačka* združil kvačkarice iz vseh 212 slovenskih občin, v vsaki pa je ena naredila enega od občinskih grbov. Bovški grb je tako nastal s spretnimi rokami **Danijele Zonta** iz občine Sežana, ki ga je počaščena izročila županu. Ob zahvali je povedal, da bo grb krasil prostore občine.

Obenem je župan vsem prisotnim voščil in čestital ob kulturnem prazniku. Povedal je, da je občina tudi

s pomočjo evropskih sredstev pred letom dni uredila Gouf »z namenom, da se bomo na tem idiličnem mestu večkrat družili ter bomo priča takim in podobnim dogodkom tudi v prihodnje. Hvaležen sem organizatorju današnje prireditve in ustvarjalcem tokratnega dogodka, seveda pa tudi ponosen, da smo dobili tako poseben grb.« Dodal je, da je med prvimi potrdil sodelovanje in tako podprl projekt Slovenija kvačka.

Besedilo in foto: Milan Štulc

Županov sprejem novorojenčkov

Po enoletnem premoru sta se na povabilo župana Občine Bovec Val-

NA ŽUPANOVEM SPREJEMU NOVOROJENČKOV IN NJIHOVH STARŠEV so nastopili otroci, ki obiskujejo podružnični vrtec na Žagi.

terja Mlekuža na tradicionalnem srečanju novorojenčkov v bovškem kulturnem domu srečali dve generaciji dojenčkov in njihovih staršev. V preteklih dveh letih je na svet privleklo 40 novorojenčkov, a se vsi srečanja niso mogli udeležiti. Za prijetno vzdušje so poskrbeli otroci podružničnega vrtca na Žagi pod taktirko mentoric **Ane Marije Krč** in **Tanje Fratnik** ter **Tine Gašperčič** na klavirju.

Zbrane je nagovoril župan, izjemno vesel, da je bilo srečanje mogoče izpeljati. »Prav je, da se spoznamo, da se vi med seboj spoznate, saj se boste tako ali drugače družili vsaj naslednjih 15 let oziroma v trajanju

osnovnošolskega izobraževanja. Eden najlepših trenutkov je zame prav to srečanje, ki se začne s podpisovanjem dotacij, ki jih **Občina Bovec** namenja za novorojenčke. Trenutno ta znaša 400 evrov, kar morda res ni veliko in bomo morali razmišljati o povečanju, čeprav je treba povedati, da smo med slovenskimi občinami med bolj radoslovnimi,« je povedal Mlekuž.

Predaja simboličnih daril je tokrat potekala drugače, upoštevajoč vse ukrepe za zamejitev širjenja koronavirusa. Starši novorojenčkov so prevzeli bone za tečaj o pridobivanju znanja s področja zdravja otrok.

Besedilo in foto: Milan Štulc

Utrinki

TEK Z BURJO JE TEKMOVANJE V RAZLIČNIH KATEGORIJAH TEKA, med njimi tudi v kraljevi preizkušnji, imenovani S1 Ipertrail. Glavni organizator dogodka je Tommaso de Mottoni iz Italije, slovenski del pa sta vodila Renato in Klavdija Lešnik. Foto: arhiv organizatorjev

► teka. V očeh športnikov in osebja sem videl zadovoljstvo glede dogodka, ki bo vsem ostal v spominu

tako zaradi pogojev kot popolnega vodenja. Ponosni smo, da sodelujemo pri njegovi realizaciji.«

Od starta na C-postaji kaninske žičnice do cilja v kraju Portopiccolo pri Trstu je okoli 169 kilometrov. Teka na tej najdaljši preizkušnji se je udeležilo 65 tekmovalcev iz vsega sveta, dva tudi iz Slovenije.

Milan Štulc

PRIZNANJA CIVILNE ZAŠČITE ZA LETO 2021 TUDI V ZGORNJE POSOČJE

Zgornje Posočje – Prvi marec, ko obeležujemo mednarodni dan Civilne zaščite (CZ), nas vedno znova opomni, kako pomembno vlogo imajo enote zaščite, reševanja in pomoči, katerih člani poklicno ali prostovoljno izkazujejo solidarnost ter nudijo pomoč sočloveku. Vedno so pripravljeni, da se odzovejo, ko je njihova pomoč potrebna. Na ta dan se jim za nesebično pomoč zahvalimo s slovesno podelitvijo priznanj. Komisija za nagrade in priznanja CZ

se je letos na podlagi prejetih predlogov odločila za podelitev 284 priznanj: 132 bronastih, 82 srebrnih, 29 zlatih, 40 plaket in kipev CZ Republike Slovenije. Slednjega je na državni slovesnosti na Brdu pri Kranju prejel Rdeči križ Slovenije. Tradicionalnih regijskih prireditev, na katerih bi podelili priznanja, tudi letos ne bo. Podelitve so oziroma bodo potekale v ožjih krogih. Občina Tolmin je priznanja že podelila v začetku marca, medtem ko bosta ostali dve občini podelitev izpeljali v nadaljevanju leta.

Med prejemniki nagrad in priznanj so trije posamezniki in dve prostovoljni gasilski društvi (PGD) iz Zgornjega Posočja. Prejemnik bronaste gasilskega znaka CZ je **Stanislav Koren**. Leta 1983 se je pridružil PGD Družnica, kjer je bil najprej operativni gasilec, kasneje pa operativni strojnik. S svojim rovkopačem je opravil veliko prostovoljnega dela. Pomagal

Občina Kobarid

Sprejet občinski proračun

Člani kobariškega občinskega sveta so 10. februarja sprejeli razvojno naravnani proračun, ki je rekordno visok, saj na odhodkovni strani znaša dobrih 8,5 milijona evrov. Z njegovim izvajanjem **Občina Kobarid** zagotavlja nemoteno delovanje občinskih organov in občinske uprave, posrednih in neposrednih proračunskih uporabnikov, izvajanje vseh zastavljenih programov ter dejavnosti, kot jih določajo zakoni in ostali predpisi.

Poleg rednih, zakonsko določenih obveznosti letošnji proračun vključuje tudi več pomembnih naložb:

- nadaljevanje in dokončanje izgradnje obrtne cone Kobarid – jug,
- začetek gradnje *Centra za zaščito in reševanje Kobarid*,
- gradnjo čistilne naprave v Breginju,
- nadaljevanje izgradnje vodovoda v Krnu,
- novogradnjo in vzdrževanje komunalne infrastrukture ter vodovodov,
- rekonstrukcije in vzdrževanje občinske cestne infrastrukture,
- naložbe v krajevnih skupnostih in turističnih društvih.

ZAČETEK GRADNJE CENTRA ZA ZAŠČITO IN REŠEVANJE KOBARID

Med večje naložbe sodi začetek gradnje Centra za zaščito in reševanje Kobarid, za kar je v proračunu rezerviranih 510 tisoč evrov. Večji del sredstev bo namenjen gradbenim in obrtniškim delom, pokriti pa bodo tudi stroški izdelave investicijskega programa, priprave razpisne dokumentacije in varnostnega načrta ter stroški nadzora in koordinatorja za varnost. Občina bo iskala dodatna sredstva financiranja in naložbo predvidoma zaključila v letu 2024. S to naložbo bo Kobarid dobil prepotrben sodoben center, ki bo pod eno streho združeval vse službe zaščite in reševanja.

ZEMLJIŠČA ZA STANOVANJSKO GRADNJO

Lani je občina aktivno pristopila k reševanju stanovanjske problematike. V naselju Svino je za ureditev območja za gradnjo individualnih stanovanjskih hiš kupila 26.304 m² veliko zemljišče. V letošnjem proračunu je zagotovljenih 79 tisoč evrov za nakup dodatnih 7.000 m² zemljišč in 20 ti-

soč evrov za pripravo dokumentacije za razpis za gradnjo stanovanjskega bloka za Kulturnim domom Kobarid.

KOMUNALNA INFRASTRUKTURA

Poleg rednih vzdrževalnih del na vodovodih se na štirih vodovodnih sistemih (Breginj, Libušnje, Sedlo in Stanovišče) načrtuje obdelava vode z UV-žarnicami. V proračunu so zagotovljena sredstva za zamenjavo vodovoda na državni cesti v Breginju in na Livku ter izgradnjo vodohrana z

navezavo na omrežje v Stanovišču. V načrtu je izdelava projektne dokumentacije za vodovoda Trnovo ob Soči in Potoki ter analiza pitne vode za prihodnjo samostojno oskrbo vasi Staro selo. Na kanalizacijah, ki so v lasti občine in upravljanju **Komunale Tolmin**, se izvajajo redna vzdrževalna dela. Sredstva v višini 59 tisoč evrov so namenjena investicijskemu vzdrževanju in izdelavi projektne dokumentacije za Staro selo ter Drežnico.

GRADNJA VODOHRANA v naselju Stanovišče. Foto: Jernej Bric

Utrinki

je pri odpravi posledic elementarnih in drugih nesreč. Še vedno je zelo aktiven v PGD, kjer je bil predsednik, trenutno pa je član upravnega odbora. Zaradi svojih izkušenj je razporejen v sistem zaščite in reševanja

občine Kobarid (tehnično reševanje iz ruševin in plazov), v občinskem štabu CZ pa je zadolžen za tehnično-reševalno področje. Bronasti znak CZ je prejel tudi **David Kuštrin**, ki je že 13 let aktiven

OB MEDNARODNEM DNEVU CIVILNE ZAŠČITE (CZ) je Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje tudi letos najzaslužnejšim podelila priznanja. V začetku marca sta iz rok župana **Uroša Brežana** in poveljnika občinskega štaba **CZ Jožeta Dakskoblerja** znak CZ prejela **Niko Mihelčič** (na sredini) in **David Kuštrin** (drugi z desne) – prvi srebrnega za svoje aktivnosti na področju gasilstva, drugi bronastega za delo na področju gorskega reševanja. Občina Kobarid bo znak CZ izročila junija v okviru praznika na Drežniškem: srebrni znak PGD Drežnica ob 110-letnici delovanja, bronastega pa **Stanislavu Korenu** za njegov prispevek na področju gasilstva ter zaščite in reševanja. PGD Log pod Mangartom bo srebrni znak CZ ob 110-letnici delovanja prejel jeseni v okviru praznovanja visokega jubileja. Foto: Tanja Volarič Karlo

član Gorske reševalne službe (GRS) Tolmin. Sodeloval je na več kot 340 intervencijah in opravil več kot 1.327 ur reševalnega dela. Redno sodeluje na vajah, ki jih pripravi reševalna postaja, ter usposabljanjih in tekmovanjih, ki jih organizira GRS. Kuštrin je član vodstva posta-

je GRS Tolmin in kot gospodar zgladno skrbi za opremo in urejenost skladišča ter pomaga pri vzdrževanju vozil. Poleg tega je tudi aktiven gorski tekač.

Srebrni znak CZ je prejel **Niko Mihelčič**. Že 30 let je zavzet član PGD Dolenja Trebuša in s tem del sistema zaščite in reševanja. Društvu poveljuje 13 let. Sodeloval je pri vseh večjih dogodkih na njihovem območju, ki je eno bolj zahtevnih v občini Tolmin. V zadnjih letih je bilo zaradi nesreč potrebnih veliko intervencij, ki jih je Mihelčič vodil, koordiniral ali v njih kako drugače sodeloval. Dejavni je bil tudi v akcijah drugje, kjer so potrebovali pomoč. Najbolj se je izkazal ob katastrofalnem žledu leta 2014, ko je polnih devet dni vodil delo gasilcev na svojem območju. Za svoje 110-letno delovanje sta srebrni znak CZ prejeli PGD Drežnica in PGD Log pod Mangartom.

Mateja Kutin

Naložbo v breginjsko čistilno napravo, ki bo omogočala primarno mehansko in sekundarno biološko čiščenje komunalne vode, je občina prijavila na *Javni razpis za dodelitev sredstev: Investicije v sisteme odvajanja in čiščenja odpadne vode, ki ležijo na manjših aglomeracijah od 2.000 PE v okviru Načrta za okrevanje in odpornost*. Skupna vrednost znaša 595 tisoč evrov; prek razpisa naj bi pridobili okoli 358 tisoč, razliko pa bo zagotovila občina. Dvoletna naložba se bo zaključila v prihodnjem letu.

Občina Kobarid želi s sofinanciranjem vgradnje malih komunalnih čistilnih naprav spodbuditi lastnike objektov, da pristopijo k ustrezni ureditvi načina odvajanja in čiščenja komunalnih odpadnih voda ter posledično k čistejšemu okolju na območjih izven meja aglomeracij oziroma na območjih, ki niso opremljena z javno kanalizacijo in to tudi ni predpisano. Za to je namenjenih 50 tisoč evrov; sredstva bodo upravičencem dodeljena prek javnega razpisa, ki bo objavljen predvidoma aprila.

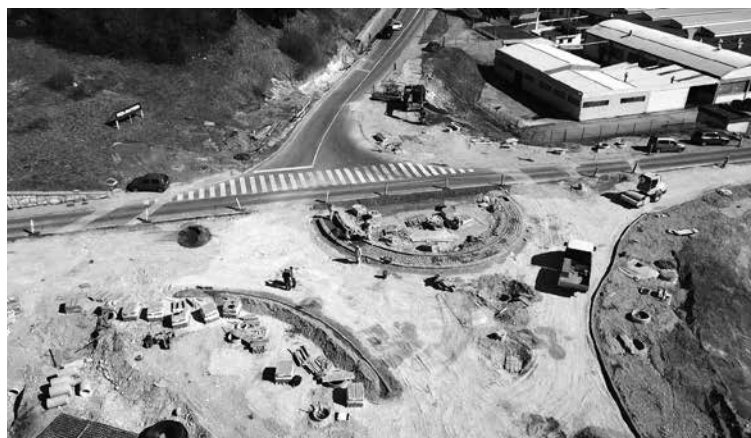
Na pokopališču v Drežnici se bo nadaljevalo urejanje odvodnjavanja in podpornih zidov z izdelavo terasastega polja.

CESTNA INFRASTRUKTURA

Skladno s potrjenim letnim programom vzdrževanja občinskih cest so v proračunu zagotovljena sredstva v

OBČINA KOBARID JE V PRORAČUNU REZERVIRALA SREDSTVA za ureditev parkirišča na Matelčevi ulici. Foto: Nataša Hvala Ivancič

GRADNJA KROŽIŠČA NA GORIŠKI CESTI V KOBARIDU je v polnem teku. V času gradnje je promet oviran, urejajo pa ga semaforji. Foto: Miha Gorjan

višini 150 tisoč evrov. Namenjena so pokrivanju stroškov zimske službe, strojnega pometanja lokalnih in javnih cest po koncu zimske sezone,

košnji trave ter obsekavanju rastja ob lokalnih cestah v poletnih mesecih. Za vzdrževanje ulic v Kobaridu in izvajanje zimske službe v obrtni coni

Kobarid ter na cesti od Napoleonovega mostu do Kampa Lazar pa občina namenja 40 tisoč evrov.

Za ureditev parkirišča na Matelčevi ulici, investicijsko vzdrževanje parkirišč in parkomatov je rezerviranih 40 tisoč evrov, za postavitev avtomatske zapornice pred parkiriščem na planini Kuhinja pa dodatnih 30 tisoč evrov. Občina bo pristopila k obnovi asfaltnih površin v Ulici Sergeja Mašere v skupni dolžini 164 metrov; ta naložba zajema ureditev odvodnjavanja, čiščenje in sanacija peskolovov ter preplastitev cestišča. Predvideva se tudi ureditev prehoda za pešce v Idrskem s pripadajočo infrastrukturo.

Med večje naložbe v cestno infrastrukturo spada ureditev površin avtobusnega postajališča pri kulturnem domu na Stresovi ulici. V okviru projekta bodo uredili tudi površine vozišča z odvodnjavanjem in kabelsko kanalizacijo javne razsvetljave ter pripadajočo urbano opremo, zasadili površine, uredili pločnike in javno razsvetljavo.

Direkcija RS za infrastrukturo nadaljuje z izgradnjo krožišča na Goriški cesti. V občinskem proračunu so zagotovljena sredstva v višini sto tisoč evrov za tisti del naložbe, ki je v domeni občine: izgradnja in prestavitve vodovoda, kanalizacije, javne razsvetljave ter ureditev hodnikov za pešce.

Občina bo v letu 2022 nadaljevala

Utrinki

ANDREJ FRATNIK, PREJEMNIK PLAKETE DRŽAVNEGA SVETA RS ZA LETO 2021

Tolmin – Med prejemniki plaket, ki jih Državni svet RS podeljuje najzaslužnejšim društvenim delavcem – prostovoljcem z različnih področij delovanja, je za leto 2021 tudi dolgoletni jamarški reševalec **Andrej Fratnik** iz Tolmina. Plaketa mu je bila podeljena na predlog Jamarske zveze Slovenije za 40 let prostovoljnega dela.

Fratnik je izpit za pripravnika jamarškega reševalca opravil že leta 1981 in je od takrat dalje stalno v operativnem sestavu Jamarske reševalne službe (JRS) pri Jamarski zvezi Slovenije. Aktivno je sodeloval pri večini najtežjih reševalnih akcij iz jam, tudi tisti iz Črnelskega brezna leta 1990 z več kot tisoč metrov globine. Več mandatov je bil vodja reševalnega

DOLGOLETNI JAMARSKI REŠEVALEC Andrej Fratnik iz Tolmina je za 40 let prostovoljnega dela prejel plaketo Državnega sveta RS za leto 2021. Foto: arhiv PD Tolmin

centra JRS Tolmin in še vedno tvori jedro tega reševalnega centra. Vzgojil je veliko mladih jamarjev in reševalcev, na katere prenaša boga-

to znanje ter izkušnje. Močno spodbuja sodelovanje z vsemi drugimi reševalnimi službami – gorsko reševalno službo, gasilci, vodniki reše-

valnih psov, policijo. Pomagal je vzpostaviti zelo dobre odnose z italijansko jamarško reševalno službo. V lokalnem okolju pa je poznan tudi po ozaveščanju javnosti, predvsem mladih, pa tudi po varovanju lepote in opozarjanju na nevarnosti podzemnega sveta.

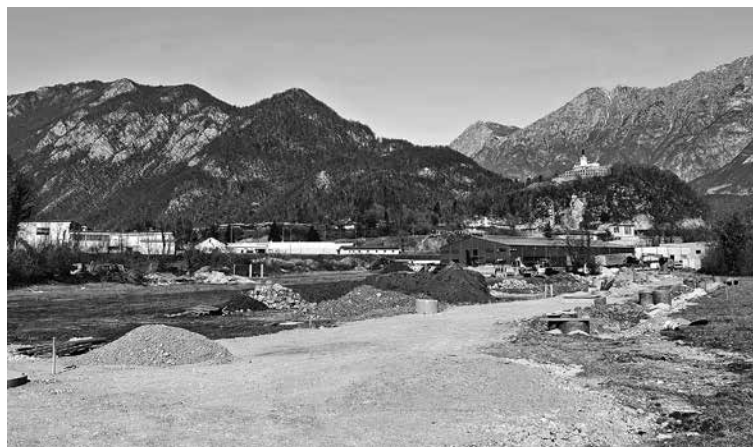
M. B., Planinsko društvo Tolmin

OŠ KOBARID DO NAGRAD ZA eTWINNING PROJEKTE

Kobarid – OŠ Simona Gregorčiča Kobarid vsako leto sodeluje v različnih »eTwinning« projektih – od izmenjave voščilnic, programiranja, spodbujanje branja do petja. Naši projekti pogosto pridobijo nacionalni znak kakovosti, ki ga prejmejo učitelji, ki sodelujejo v kakovostnih eTwinning projekti. Ta znak je javno priznanje sodelujočim učiteljem in šoli za njihovo predanost kakovosti ter odprtost sodelovanju na evropski ravni.

V PRORAČUNU SO SREDSTVA NAMENJENA TUDI IZGRADNJI PLOČNIKA znotraj naselja Kobarid, in sicer ob cesti Kobarid–Svino. Foto: Nataša Hvala Ivančič

OBRтна CONA KOBARID – JUG bo zaključena predvidoma konec letošnjega avgusta. Foto: Nataša Hvala Ivančič

z ureditvijo varne šolske poti. Za izgradnjo pločnika ob cesti Kobarid–Svino je rezervirala 30 tisoč evrov.

INTERVENCIJE PO POPLAVAH IN PLAZU

Letos se načrtuje sanacija najbolj kritičnih podornih skalnih žarišč nad cesto Kobarid–Drežnica. V načrtu je čiščenje skalnih blokov in nagnjenih dreves, namestitve podajno-lovilnega sistema in zaščita najbolj kritičnih con s sidranimi mrežnimi pletivi. Skoraj 160 tisoč evrov bo za sanacijo zagotovila država, slabih 40 tisoč pa občina.

PRIPRAVA SPREMOMB OBČINSKEGA PROSTORSKEGA NAČRTA KOBARID

Občina je lani začela s pripravo

sprememb občinskega prostorskega načrta (OPN) ob upoštevanju *Zakona o interventnih ukrepih za omilitev posledic drugega vala epidemije covid-19*. Izhodišča za pripravo Sprememb in dopolnitev št. 6 OPN občine Kobarid je ob sodelovanju udeležencev urejanja prostora in zainteresirane javnosti oblikovalo podjetje **Studio3** ter jih decembra predstavilo javnosti. Za postopke dopolnitve OPN je v občinskem proračunu namenjenih 86 tisoč evrov.

PODPORA GOSPODARSTVU

S ciljem pospeševanja razvoja in ustvarjanja pogojev za doseganje hitrejše rasti gospodarskih dejavnosti na območju občine Kobarid je v proračunu zagotovljenih več kot milijon evrov. Od tega je slabih 600 tisoč

evrov rezerviranih za nadaljevanje komunalnega opremljanja Obrtne cone Kobarid – jug (v skupni velikosti do 11.000 m²). Predvideno je, da se bodo dela zaključila do konca letošnjega avgusta, občina pa za ureditev komunalne opremljenosti predvideva koriščenje evropskih sredstev.

Na podlagi *Pravilnika o dodeljevanju pomoči za pospeševanje razvoja gospodarstva v občini Kobarid* bo predvidoma konec marca objavljen javni razpis. Sredstva v višini 16 tisoč evrov bodo letos namenjena predvsem spodbujanju začetnih naložb in investicijskih vlaganj (izdelava projektnih dokumentacije, gradnja ali investicijsko vzdrževanje poslovnih prostorov, nakup opreme in nematerialnih pravic) ter subvenciji obretnih mer.

PODPORA KMETIJSTVU IN UVEDBA NOVEGA UKREPA

Dobrih 300 tisoč evrov je namenjenih podpori kmetijske dejavnosti. Na območju občine Kobarid se soočamo s problematiko zaraščanja in opuščanja kmetijskih površin ter posledičnim spreminjanjem kulturne krajine, kar vpliva na njen izgled ter negativno na razvoj turizma in ostale povezane dejavnosti. Iz podatkov *Kmetijske gozdarske zbornice Slovenije* je razvidno zmanjšanje števila aktivnih kmetijskih gospodarstev iz 129 v letu 2011 na 98 v letu 2021. V zadnjem letu je pet kmetijskih gospodarstev prenehalo opravljati kmetijsko dejavnost. Z namenom ohranjanja dejavnosti je občina pristopila k uvedbi novega ukrepa (na podlagi 24. člena *Zakona o kmetijstvu*), ki se z letošnjim letom prid-

Utrinki

Evropski znak kakovosti je drugi znak, ki potrjuje uspeh in kaže na to, da je projekt dosegel določen evropski standard. Tega je težje pridobiti, saj morata imeti vsaj dva projektna partnerja nacionalni znak kakovosti, vsaj ena nacionalna svetovalna služba pa mora projekt priporočiti za podelitev evropskega znaka kakovosti. Za prejšnje šolsko leto smo na kobarški OŠ za tri projekte – »Enjoying coding«, »Shiva in nature« ter »Around the world with Etwinning Fog« – pridobili pet evropskih znakov kakovosti, nagrajene učiteljice pa smo bile **Damjana Nanut, Andreja Štrukelj** in avtorica prispevka.

Med vsemi eTwinning projekti vsaka država v posamezni starostni kategoriji izbere najboljšega. Letos je bil to naš »Enjoying Coding«, ki je bil v Italiji med 1.805 sodelujočimi projekti v starostni skupini od 7 do 11 let izbran kot najboljši. Pet šol iz Itali-

»ENJOYING CODING« JE BIL V ITALIJI IZBRAN KOT NAJBOLJŠI eTWINNING PROJEKT v starostni kategoriji od 7 do 11 let. V njem je poleg šol iz Italije, Poljske, Portugalske in Španije sodelovala tudi kobarška OŠ. Podelitve, ki je potekala v Firencah, se je udeležila koordinatorka projekta Aurora Calvet Mañas. Foto: Martina Zorč Melinc

je, Poljske, Portugalske, Slovenije in Španije ga je zasnovalo septembra

2020 in je trajal do junija lani. Sodelovalo je okoli 300 otrok, starih od 3

do 12 let. Njegov namen pa je bil vključevanje programiranja v šolski pouk.

Aurora Calvet Mañas, učiteljica in koordinatorka projekta, OŠ Simona Gregorčiča Kobarid

TOLMINSKA GIMNAZIJA Z ERASMUS+ V PRIHODNOST

Tolmin – Gimnazija Tolmin je na področju sodelovanja s šolami iz drugih držav Evropske unije (EU) ena od najbolj dejavnih slovenskih srednjih šol. Od leta 2014 sodelujemo v programu Erasmus+, ki ga financira Evropska komisija. Način delovanja programa se je spremenil, zato smo se odločili, da se potegujemo za pridobitev Erasmus akreditacije, kar bi našim dijakom še naprej omogočalo doživetje mednarodne izkušnje. Ponosni sporočamo, da smo postali ena od desetih srednjih šol v Sloveniji, ki so pridobile

ružuje že obstoječim v prijavljenih shemah državne pomoči. Njegov namen je spodbujati predvsem prirajo mleka in mesa. V proračunu je zagotovljenih 160 tisoč evrov, ki bodo razdeljeni na podlagi predhodno sprejetega pravilnika. Merila za razdelitev sredstev bodo določena tako, da bo finančna pomoč spodbujala proizvodnjo mleka in mesa s ciljem, da se proizvodnja kmetijskih pridelkov odda in predela v občini Kobarid ter se prebivalcem zagotovi kakovostno in na našem območju pridelano hrano. Ostali kmetijski programi, za katere je namenjenih 25 tisoč evrov, se bodo sofinancirali na podlagi javnega razpisa, ki je odprt do 12. aprila.

NALOŽBE NA OBMOČJU TRIGLAVSKEGA NARODNEGA PARKA (TNP)

V okviru potrjenega akcijskega načrta TNP bo občina nadaljevala z izgradnjo vodovoda v Krnu in zanj namenila slabih 329 tisoč evrov. Naložba zajema predinvesticijske (stroške projektiranja, pridobitev spremembe gradbenega dovoljenja, novelacijo investicijskega programa in pridobitev vodne pravice) in investicijske stroške, ki obsegajo stroške izdelave varnostnega načrta ter gradnjo cevovoda v dolžini tisoč metrov.

TURISTIČNA INFRASTRUKTURA

Občina izvaja vzdrževalna in investicijska vzdrževalna dela na obstoječi turistični infrastrukturi: ureja

visokogorske poti na Stol, poti na Matajur, tamponira turistične poti na celotnem območju in dostopna mesta ob Nadiži, vzdržuje kolesarske, tematske in pohodniške poti ter koordinira urejanje zgodovinske turistične infrastrukture. Za ta namen je predvidenih dobrih 42 tisoč evrov.

Na območju slapa Kozjak bo tudi v prihodnje vzdrževala poti in pripadajočo infrastrukturo ter postavila modularno sanitarno enoto za potrebe obiskovalcev. V sklopu skupnega projekta **LAS Dolina Soče** se predvideva izdelava fototočk iz soških naplavin, ki se bodo postavile na izbrane lokacije.

ŠPORTNI IN KULTURNI OBJEKTI

V proračunu so zagotovljena sredstva za redno vzdrževanje športnih in kulturnih objektov ter zunanjih športnih površin. Načrtuje se nadaljevanje urejanja območja med telovadnico in atletskim stadionom, kjer se predvideva ureditev enosmernega krožnega prometa osebnih vozil staršev, ki imajo otroke v vrtcu in osnovni šoli. To bi razbremenilo promet na Gregorčičevi ulici in v bližini šole ter staršem olajšalo dostavo otrok. Istočasno bi se uredilo pločnik za pešce in talno signalizacijo. Sredstva v višini devet tisoč evrov so rezervirana za izdelavo projektne dokumentacije za izvedbo gradnje.

Na pobudo **Krajevne skupnosti** (KS) **Ladra-Smast** je v proračunu zagotovljenih 13.700 evrov za pripravo terena

OBČINA NAČRTUJE UREDITEV OBMOČJA med telovadnico in atletskim stadionom. Foto: Nataša Hvala Ivančič

in asfaltiranje 400 m² površin v vasi Libušnje. Asfaltirani del bo namenjen parkirišču, ob njem pa se bo uredilo otroško igrišče. Ograjo in igrala bo zagotovila KS iz lastnih sredstev.

DENARNA POMOČ NOVOROJENCEM IN NAGRADE DIPLOMANTOM

Proračunska sredstva so namenjena tudi obdaritvi novorojenčkov in diplomantov. Denarna pomoč ob rojstvu otroka znaša 250 evrov in se izplača staršem skladno s pravilnikom. Nagrada diplomantom, magistrim in doktorjem s stalnim bivališčem v občini Kobarid pa znaša sto evrov in jo upravičenci prejmejo po oddaji vloge, naloge in opravljeni predstavitvi. Sprejem diplomantov pri županu s predstavitvami nalog bo predvidoma spomladi in jeseni. Občina bo poziv

objavila na spletni strani.

PREVOZI ZA STAREJŠE OBČANE

Oktober 2020 je občina pristopila k projektu *Prostofer - brezplačni prevozi starejših*, ki je namenjen starejšim občanom in ženskam, ki so vabljene na presejalno mamografijo v Šempeter pri Gorici. S storitvijo so občani zelo zadovoljni in jo v veliki meri koristijo, zato bomo brezplačne prevoze v sodelovanju s prostovoljci zagotavljali tudi letos. V proračunu so za pokrivanje stroškov goriva, vzdrževanja avtomobila in delovanja klicnega centra zagotovljena sredstva v višini šest tisoč evrov.

LETO 2022 BODO ZAZNAMOVALI VELIKI ŠPORTNI DOGODKI

Občina Kobarid vsako leto organizira oziroma finančno podpre večje

Utrinki

► omenjeno akreditacijo.

Erasmus akreditacija je namenjena organizacijam, aktivnim na področju izobraževanja, ki želijo vzpostaviti čezmejne izmenjave in sodelovanje. Pridobljena akreditacija izbranim šolam do leta 2027 omogoča stabilno financiranje mednarodnih dejavnosti, bolj dolgoročno načrtovanje, trdna partnerstva s šolami iz EU in nove priložnosti za rast ter raziskovanje.

Na Gimnaziji Tolmin uspešno sledimo svoji viziji. Mednarodna dejavnost je namreč komplementarna dejavnost, ki podpira delo celotne šole. Spodbuja usvajanje znanja, novih oblik in metod poučevanja, ki omogočajo dvig ustvarjalnosti in inovativnosti ter zmožnost kritičnega mišljenja. Dopolnjuje dejavnosti, s katerimi krepimo kompetence, ki dijakom

GINNAZIJA TOLMIN JE PRIDOBILA ERASMUS AKREDITACIJO, kar bo njihovim dijakom še naprej omogočalo doživetje mednarodne izkušnje. Foto: arhiv Gimnazije Tolmin

omogočajo uspešnejši vstop na globalni trg dela.

Naši dijaki se v Erasmus+ zadnja leta vključujejo v okviru rednega pouka. Ugotavljamo, da pridobljene mednarodne izkušnje, spoznavanje drugih šolskih sistemov in kultur vplivajo na njihov osebnostni razvoj. Poveča se njihova aktivna vloga in s tem odnos do znanja, ki ni več vezan le na posamezne šolske predmete. Pridobijo širino, znajo povezovati in uporabljati znanje vseh področij izobraževanja ter pri tem suvereno uporabljati tudi informacijsko tehnologijo.

Uspeh prinese delo: s šolami iz EU smo že začeli načrtovati nove dejavnosti. Polni načrtov in optimizma vstopamo v prihodnost.

Lučka Uršič, koordinatorka mednarodnih projektov, Gimnazija Tolmin

dogodke, ki obogatijo kulturni in športni utrip na Kobariškem ter so pomembni za promocijo občine. V občinskem središču, na Drežniškem in v Breginjskem kotu se napoveduje pestro poletno dogajanje. Organizacija in koordinacijo majskega obiska kolesarjev *Gira d'Italia*, ki predstavlja največji letošnji dogodek, so posoški župani zaupali **Turizmu Dolina Soče**. Več o dogodku in pripravah lahko preberete v prispevku na strani 23. Jeseni bo na *Jestivalu okusov in umetnosti* zadišalo po kobariških štrukljih in drugih dobrotah, nebo pa bodo zavzeli jadrlni padalci, saj bo Kobarid gostil evropski pokal in državno prvenstvo v natančnosti pristanjanja z jadrlnimi padali. Septembra se bodo iz Kobarida na 170 km dolgo pot podali tekači *Julian Alps Trail Run*, ljubitelji relija pa bodo hitrostno preizkušnjo spremljali oktobra v okviru 2. *Rally Soča Valley* dogodka. Informacije o dogajanju na Kobariškem bodo sproti objavljene na spletni strani občine www.kobarid.si.

Nataša Hvala Ivančič

Strategija usmerjanja razvoja in dejavnosti v dolini reke Nadiže

Reka Nadiža je s svojimi pritoki, slikovitimi debri¹, sotesko in prodišči naravna vrednota državnega pomena. Ima status geomorfološke, hidrološke in botanične naravne dediščine, za katere veljajo predpisani varstveni režimi.

STRATEGIJA USMERJANJA RAZVOJA IN DEJAVNOSTI V DOLINI REKE NADIŽE bo Občina Kobarid in drugim institucijam predstavljala strokovno podlago za pripravo upravljalškega načrta reke Nadiže. Foto: Katarina Rutar Ipavec

Ker si **Občina Kobarid** in **Turizem Dolina Soče** (TDS) prizadevata, da bi bil razvoj tega območja bolj dolgoročno usmerjen, trajnosten in ne več stihijski, smo v lanskem letu začeli s pripravo strategije usmerjanja razvoja in dejavnosti. S ključnimi deležniki želimo uskladiti vizijo prihodnjega razvoja in opredeliti pogoje za izvajanje dejavnosti na:

- ožjem območju Nadiže (reka in obrečni pas, kjer se odvijajo glavne rekreacijske dejavnosti, vezane na reko) ter
- širšem vplivnem območju Nadiže (širše vplivno območje reke, vključno s pobočji Stola na severu, Matjurja na jugu, Robidišča na zahodu in Starega sela na vzhodu).

Strategija bo predstavljala strokovno podlago za pripravo sprememb v občinskih in drugih predpisih ter trajnostno upravljanje turizma in povezanih dejavnosti na tem območju. Jasno bo opredelila strateški razvojni koncept in nabor možnih ukrepov.

V procesu priprave smo identificirali glavne konflikte, tveganja in področja, ki jih je treba nasloviti ter urediti na področju turizma in rekreacijskih dejavnosti, kmetijstva, prometa ter rabe naravnih surovin. Opredelili bomo usmeritve razvoja in okvirne režime za ključne dejavnosti, model upravljanja območja in preučili možnosti opredelitev območja kot krajinskega parka. Želimo pa tudi povezati razvojni koncept turizma na obmo-

čju reke Nadiže z morebitnimi novimi ureditvami režimov in upravljanja na reki Soči. Rezultati bodo predstavljeni tudi deležnikom čez mejo.

Za pripravo strategije sta bili ustanovljeni ožja delovna skupina (vključuje predstavnike TDS, Občine Kobarid, **Posoškega razvojnega centra** in **Razvojnega društva Breginjski kot**) in širša strateška skupina (sestavljajo jo ključne skupine deležnikov in pristojnih strokovnih institucij: upravljavci vodotoka in naravnih vrednot, soglasodajalci, krajevne skupnosti, večji lastniki zemljišč, koncesionarji, ponudniki gospodarske oziroma turistične dejavnosti, strokovne službe za kmetijstvo, gozdarstvo in razvoj ter drugi).

V podporo analitičnemu delu je bilo konec lanskega leta organizirano uvodno posvetovalno srečanje strateške skupine. Udeleženci so s svojega vidika osvetlili stanje in izzive. V nadaljevanju bo pripravljeno dodatno srečanje, namenjeno preverjanju možnih ukrepov. Ob koncu analitične faze se je izvedla tudi spletna anketa, s katero smo med prebivalci ugotavljali njihov pogled na prihodnji razvoj tega območja.

Strategija bo predvidoma zaključena spomladi. Občini Kobarid in drugim institucijam bo predstavljala strokovno podlago za pripravo upravljalškega načrta reke Nadiže.

Viljam Kvalič, direktor, Turizem Dolina Soče

¹Ozke doline s strmimi pobočji.

Utrinki

NORVEŠKA ULICA – SVET V MALEM

Norveška – Na Norveškem je potekalo prvo srečanje v okviru projekta Erasmus+ z naslovom »*Europeans citizens of tomorrow*«. Udeležili smo se ga tudi predstavniki Gimnazije Tolmin – devet dijakov in dve profesorici. Skupaj s sovrstniki iz Španije in Norveške smo pet dni raziskovali migracije ter vključevanje priseljencev v družbo.

Tema srečanja je bila v norveškem okolju dobro ponazorjena, saj v državi živi veliko priseljenih ljudi. V ulici moje gostiteljske družine živijo pripadniki kar 13 različnih narodnosti z vsega sveta. Prav zaradi velikega števila priseljencev imajo na tamkajšnji šoli poseben program, namenjen pravkar priseljenim migrantom, v katerem se učijo predvsem norveščine, da se lažje integrirajo v druž-

TOLMINSKI GIMNAZIJSKI SO V OKVIRU PROJEKTA ERASMUS+ skupaj s sovrstniki na Norveškem raziskovali migracije in vključevanje priseljencev v družbo. Foto: arhiv Gimnazije Tolmin

bo. Dijaki na izmenjavi smo imeli možnost te učence spoznati in z nekaterimi še vedno ohranjamo stike. Seveda se vseh pet dni srečanja ni vrtelo samo okoli osrednje teme. Norveški dijaki so nas med drugim popeljali na ogled glavnih znamenitosti Osla, muzeja Nobelovih nagradencev za mir in razstave o 22. juliju. Slednja nam je osvetlila pogled na teroristični napad izpred desetih let. Zagotovo pa smo najbolj uživali v ogledu Vikinškega muzeja. Dijaki smo se lahko preizkusili v kar treh vikinških športnih disciplinah – metu kopija, metu sekir in streljanju z lokom – ter se ob tem neizmerno zabavali.

Domov smo se vrnilo utrujeni, a polni prijetnih vtisov, ki nam jih je srečanje pustilo. Komaj čakamo, da se aprila ponovno srečamo s sovrstniki, tokrat v Tolminu.

Lara Fortunat, dijakinja 3. letnika Gimnazije Tolmin

STROKOVNA SODELAVKA MELITA STAMENKOVIČ že 15 let pomaga ljudem, ki potrebujejo pomoč.

Pisarna društva Ozara Slovenija vrata odprla tudi v Kobaridu

Ozara Slovenija, Nacionalno združenje za kakovost življenja je nevladna humanitarna organizacija, ki deluje v javnem interesu na področju socialnega in zdravstvenega varstva. Dejavnost izvaja v 27 krajih po Sloveniji, od januarja letos tudi v Kobaridu. Svoj prostor je našla v drugem nadstropju Zelene hiše (Trg svobode 16).

Program *Pisarna za informiranje in svetovanje* je namenjen vsem prebivalcem Posočja, ki potrebujejo psihosocialno pomoč ter podporo pri dolgotrajnih težavah v duševnem zdravju, ljudem v duševni stiski in

njihovim svojcem. Pomoč se lahko izvaja v njihovem življenjskem okolju, pisarni svetovalnice ali po telefonu, odvisno od želje in potreb posameznika. Vključitev v program je prostovoljna in brezplačna, trajanje vključitve pa je odvisna od volje in pripravljenosti posameznika ter njegovega zdravstvenega in vsesplošnega počutja.

Osnovni namen delovanja programa je krepitev moči posameznika pri prepoznavanju lastne stiske in načrtovanje izhoda iz nje. Strokovni delavec mu pomaga ter nudi podporo pri vključitvi v socialno in delovno okolje ter spodbuja posameznikovo aktivnost pri reševanju stiske.

Storitve, ki jih izvajajo v programu, so osebna pomoč in informiranje, socialna oskrba, zagovorništvo, razbremenilni razgovori, skupine za samopomoč, prostočasne aktivnosti in podobno. Informativni razgovori z uporabniki so namenjeni prepoznavanju stiske, informiranju o pravicah in mreži pomoči, pomoči pri uveljavljanju socialnovarstvenih pravic, podpori pri reševanju stisk in podobno. Storitve socialne oskrbe vključuje podpora uporabnikom v njihovem življenjskem okolju, prostočasne aktivnosti, skupine za samopomoč in izobraževanja pa so namenjena podpori pri ohranjanju socialnih veščin, informiranju ter ohranjanju stikov.

Za več informacij lahko s strokovno delavko **Melito Stamenković** stopite v stik vsak delavnik od 8. do 15.

ure po telefonu 031-669-096 ali ji pišete na e-naslov melita.stamenkovic@ozara.org.

Besedilo in foto: Nataša Hvala Ivančič

Kobarid vse bližje gradnji doma starejših občanov

V sklopu jesenskega obiska *Vlade Republike Slovenije* v naši regiji je **Občino Kobarid** obiskal državni sekretar na Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti (MDDSZ) **Cveto Uršič**. Z županom **Markom Matajurcem**, podžupanom **Markom Miklavičem** in direktorico občinske uprave **Metko Gregorčič** so se pogovarjali o problematiki izgradnje novega doma za starejše občane v Kobaridu ter se

dogovorili o nadaljnjih dejavnostih s ciljem, da se v čim krajšem možnem času zgradi dom starejših občanov. Na oktoborskem sestanku je MDDSZ podalo povabilo, da je država pripravljena prevzeti gradnjo doma in naložbo v celoti financirati ob pogoju, da občina na ministrstvo prenese lastninsko pravico na zemljišču ter celotno projektno dokumentacijo z gradbenim dovoljenjem. Občinski svetniki so se s predlogom strinjali in potrdili predlagani sklep župana.

Na podlagi vseh dosedanjih prizadevanj je 10. marca na MDDSZ potekal podpis sporazuma o dejavnostih, vezanih na izgradnjo infrastrukture za institucionalno varstvo starejših na območju občine Kobarid. Podpi-

SPORAZUM ZA IZGRADNJO DOMA STAREJŠIH OBČANOV V KOBARIDU so 10. marca podpisali župan **Marko Matajurm**, minister za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti **Janez Cigler Kralj** ter direktorica Doma upokoencev Podbrdo **Ines Krajnik**. Foto: **Tanja Skočir**

Utrinki

DRUŠTVO DIABETIKOV TOLMIN VABI K SODELOVANJU NOVE ČLANE

Zgornje Posočje – Število ljudi, ki zbolijo za sladkorno bolezen, v Sloveniji (pri čemer Posočje ni izjema) vsako leto narašča. Z namenom, da bi bolezen preprečili oziroma vsaj odložili na čim kasnejše življenjsko obdobje, vse od leta 1993 dalje tudi v Zgornjem Posočju deluje Društvo diabetikov Tolmin, ki mu predseduje diplomirana dietetičarka **Mateja Kenda**. To aktivno deluje na področju zdravja, preventive in ozaveščanja javnosti o sladkorni bolezni. Čez leto organiziramo več strokovnih predavanj, delavnic, izletov in druženj, članom omogočamo tedensko vadbo ter izdajamo svoje glasilo.

Dosedanje dejavnosti so bile v glavnem prilagojene starejšim članom, saj ti v društvu prevladujejo. Ker pa

se med tovrstnimi bolniki vse pogostejše znajdejo tudi predstavniki mlajših generacij, si želimo v našo družbo povabiti še njih in jim prilagoditi dejavnosti. Sodelovanje mlajših generacij pri dejavnostih društva bi bilo za nas izjemno pomembna pridobitev. Z novo energijo, svežim pogledom na zdravje, medsebojno povezanostjo in spremljanjem novosti na področju zdravja bi društvo lahko dobilo nov delovni elan ter s tem postalo še bolj aktivno. V tem primeru bi lahko še več naredili na področju ozaveščanja in izobraževanja o tej bolezni med mladimi. Zato vse zainteresirane vabimo, da se nam pridružite.

Več informacij o naših dejavnostih je na voljo na spletni strani društva. Z nami lahko stopite v stik po telefonu (031-740-461) ali nam pišete na tolmindiaabetiki@gmail.com.

Marta Rustja, Društvo diabetikov Tolmin

NA SREČANJU ČLANOV DRUŠTVA DIABETIKOV TOLMIN – Ker se med sladkornimi bolniki vse pogostejše znajdejo tudi predstavniki mlajših generacij, si v Društvu diabetikov Tolmin prizadevajo, da bi se članstvo razširilo, dejavnosti pa prilagodile tudi mlajšim generacijam. Foto: **Branko Humar**

sali so ga župan Marko Matajuroc, minister **Janez Cigler Kralj** in direktorica Doma upokojencev Podbrdo **Ines Krajnik**. Župan se je ob tej priložnosti zahvalil ministru in direktorici za posluš ter sodelovanje in dodal: »Zelo sem zadovoljen, da smo v Kobaridu vse bližje gradnji novega doma starejših občanov, ki pomeni veliko pridobitev za vse, nanjo pa čakamo že več kot deset let«.

Nataša Hvala Ivančič

V srcu povezani – reka, kolesarjenje in prebivalci Posočja

Kolesarski navdušenci in vsi, ki spremljajo najtežje in najpomembnejše dirke kolesarjev po svetu, bodo 27. maja prišli v dolino Soče, kjer bo potekal del 19. etape letošnjega *Gira d'Italia*. Po lanskoletni odmevni vrnitvi te kolesarske dirke v Slovenijo bo letos karavana najboljših kolesarjev na svetu vozila tudi po posoških cestah. Prav tu bo potekal za zmago najverjetneje najbolj ključni del celotne tritedenske tekme – izizvalni vzpon na Kolovrat namreč velja za eno najtežjih preizkušenj letošnjega *Gira d'Italia*.

Začetek 19. etape bo v kraju Marano Lagunare. V Slovenijo bodo kolesarji vstopili na mejnem prehodu Učja, se nato spustili do Žage, pot nadaljevali proti Srpenici in Trnovem ob Soči do Kobarida. Zapeljali se bodo po Gregorčičevi in Stresovi ulici mimo kina, na Mučeniško in naprej

TOK REKE SOČE SO ŽELELI ZDRUŽITI S POTJO 19. ETAPE GIRA D'ITALIA. Oboje so povezali s simbolom &, ki so ga preoblikovali in postavili tako, da lahko v njem poleg srca prepoznamo tudi znak za neskončnost. Logotip predstavlja neskončno ljubezen do Soče, povezovanje lokalne skupnosti, ceste, hitrost in tok reke. Vse to se odraža tudi v barvah – turkizni (barvi Soče) in roza (barvi omenjene dirke). **Foto: Jošt Gantar**

Informacije glede možnosti sodelovanja, izvedbe okraševanja, zbiranja koles, vključitve med prostovoljce in ostale informacije v zvezi z izvedbo kolesarskega dogodka dobite na Turizmu Dolina Soče. Pišite na info@dolina-soce.si ali pokličite na 05/38-00-490.

do vasi Idrsko, kjer se začenja najzanimivejši del slovenskega dela etape ter eden najzahtevnejših vzponov celotnega letošnjega *Gira d'Italia*. Povzpeli se bodo na Livek in Livške Ravne ter vzpon zaključili na grebenu Kolovrata. Tam bodo zapustili Slovenijo in se podali do Santuarija di Castelmonte, kjer je cilj etape.

V Zgornjem Posočju so tik ob progi predvidena tri prizorišča, kjer bo mogoče spremljati celoten potek tekme v živo na velikih ekranih. Kolesarje

bo mogoče najprej pozdraviti okoli 15. ure na Žagi. Naslednje prizorišče bo v Kobaridu, največjem kraju, skozi katerega poteka slovenski del etape. Po atraktivnem vzponu iz vasi Idrsko pa bomo kolesarje pozdravili še na Livku.

Sodelavci **Turizma Dolina Soče** (TDS) se že od začetka leta intenzivno pripravljamo na izvedbo dogodka in se srečujemo ter povezujemo s številnimi posamezniki, organizacijami, društvi ter podjetji. Zavedamo se,

da brez pomoči lokalnega prebivalstva in predvsem prostovoljcev ta kolesarski praznik ne more biti takšen, kot je lahko. Zato vabimo vse, da se nam pridružite pri okraševanju trase in zbiranju odsluženih koles, ki jih lahko dostavite v zbirni center v Tolmin, priskočite na pomoč prostovoljcem pri varovanju trase, usmerjanju prometa in drugih dejavnostih, potrebnih za obvladovanje velikega števila obiskovalcev, ki se jih tisti konec tedna pričakuje v dolini Soče. Ker so v sklopu spremljevalnih dogodkov predvidene tudi stojnice lokalnih izdelkov in pridelkov, pozivamo lokalne ponudnike, da že zdaj razmišljate o pripravi izdelkov, ki jih boste ponujali na stojnicah. Predvsem pa si v TDS želimo, da bo na ta dan dolina Soče nabita z navijaško energijo. Pridite v čim večjem številu z zastavami in podprite najboljše med najboljšimi, medtem ko kolesarijo skozi našo dolino – dolino Soče.

V čast prihoda najboljših kolesarjev sveta načrtujemo, da se bo dolina poleg obilice zelenih odtenkov in dihal jemajoče turkizne, v katere se odene že sama po sebi, obarvala tudi v roza odtenkih. Ti so v duhu »barvanja« večjih mest, skozi katere poteka *Giro d'Italia* 2022, v večernih urah že bili vidni na stavbah občine Kobarid in Tolmin. Aprila se bo v roza odel TKK na Srpenici, v maju pa še kanalski most. Roza odtenke pa bo mogoče opaziti tudi drugje po dolini.

Katja Strašek, Turizem Dolina Soče

Utrinki

NOVOSTI V DOLINI SOČE

Zgornje Posočje – Lansko jesen se je tolminski turistično-informacijski center (TIC) iz Ulice Petra Skalarja preselil na novo lokacijo zraven semaforiziranega križišča – na Mestni trg 6, nasproti hotela Dvorec. Ker je prostor potreben prenove, smo ga v začetku februarja zaprli in od takrat lahko obiskovalci Tolmina ter okolice informacije dobijo po telefonu ali elektronski pošti. S selitvijo je TIC pridobil vidnejšo lokacijo, s prenovo pa bo prostor prijaznejši za obiskovalce. Letos načrtujemo tudi selitev in prenovo TIC v Bovcu.

Turizem Dolina Soče je v sodelovanju s Tolminskim muzejem in podjetjem Arctur v okviru spletne strani, dostopne le mobilnim napravam, Most skozi čas obogatil s 15 interaktivnimi točkami, ki obiskovalce popeljejo v pet različnih obdobjih. Lahko se podate v srednji in novi vek ter bronas-

MOST SKOZI ČAS se imenuje nova spletna stran (www.mostskozicas.com), namenjena izključno mobilnim napravam, s pomočjo katerih se lahko obiskovalci Mosta na Soči sprehodijo po petih različnih zgodovinskih obdobjih. **Foto: arhiv podjetja Arctur**

to, železno in rimsko dobo. Pripovedovanja o življenju v posamezni dobi vas bodo na eni od točk postavila v vlogo osemletnega fantiča, ki mora vsak dan na poti v šolo prečkati ta-

kratno mejo na Mostu. Na drugi točki boste v vlogi železnodobnega prebivalca Mosta na Soči postavljeni v čas, ko so bili v teh krajih vse pogostejši pohodi nasilnih roparskih tolp,

na tretji pa boste podoživljali čase, ko so bili na sotočju Idrijce in Soče prisotni Rimljani. Poleg zgodb, v katere boste lahko vstopili, so na treh točkah izdelane tudi 3D-rekonstrukcije in 360-stopinjski pogledi. Na tak način si boste lahko ogledali halštatsko in rimsko hišo ter korita na sotočju Soče in Idrijce. Aplikacija zaradi 3D-pogleda deluje samo na mobilnih napravah.

Ena od vidnejših dejavnosti zavoda Turizem Dolina Soče, ki so bile izvedene v preteklih mesecih, je tudi ureditev nove krožne poti z imenom Grofova pot. Ta vas popelje mimo italijanske vojaške kapelice prve svetovne vojne, starega mlina in ostalin vojaških položajev vse do slapov Sopotnice in Grofove vode. Začetna in končna točka sta v vasi Gabrje, pot, dolgo tri kilometre, pa lahko prehodite v eni uri.

Katja Strašek, Turizem Dolina Soče

Občina Tolmin

Proračunska sredstva preudarno razporejena

Proračun *Občine Tolmin* za leto 2022 predvideva skoraj 22,3 milijona evrov odhodkov, ki vključujejo tudi pričakovane odhodke vseh 23 krajevnih skupnosti (KS), in 16,3 milijona evrov na prihodkovni strani. Največjo naložbo na področju družbenih dejavnosti, pa tudi v proračunu sploh letos predstavlja dokončanje izgradnje večnamenskega objekta s tribuno v tolminskem Športnem parku (ŠP) Brajda, ki bo za celotno občino izjemno pomembna pridobitev na področju športne infrastrukture, saj se vanj umeščajo tako potrebe uporabnikov kot tudi upravljalcev športnega parka. V vkopanem delu bodo klubske garderobe, pralnica, sejna soba in sobe za sodnike, skladišče za opremo, garaža in javne toalete. Tribuna bo sprejela več kot 500 obiskovalcev, na njej pa bo tudi steklena kabina s tehnično opremo za snemanje in napovedovanje tekem. Naložba v skupni višini 2,4 milijona evrov vključuje tudi zunanjo ureditev objekta in parkirišča na območju nekdanjega igrišča za odbojko na mivki ter prenovo otroškega igrišča. Vsi posegi sledijo idejni zasnovi za celotno ureditev ŠP Brajda, zanje

NAJVEČJO NALOŽBO V LETOŠNJEM PRORAČUNU OBČINE TOLMIN predstavlja dokončanje izgradnje večnamenskega objekta s tribuno v tolminskem Športnem parku Brajda. V vkopanem delu bodo klubske garderobe, pralnica, sejna soba in sobe za sodnike, skladišče za opremo, garaža in javne toalete. Tribuna bo sprejela več kot 500 obiskovalcev, na njej pa bo tudi steklena kabina s tehnično opremo za snemanje in napovedovanje tekem. Izvajalec bo z deli predvidoma zaključil do septembra 2022.

pa je že izdelana ustrezna dokumentacija za izvedbo. Prenova bližnjega Mestnega trga v Tolminu, ki bo združila celovito prenovo ulice od semaforiziranega križišča do Ulice Petra Skalarja, prenovo parka pred objektom Mestni trg 6 z na novo urejenimi prostori turističnega informativnega centra ter prenovo Rutarjevega parka in trga pred Tolminskim muzejem in Hotelom Dvorec, je ocenjena na

620.000 evrov. Dela se bodo predvidoma začela jeseni, saj je občina vezana na predhodno investicijo lastnika hotela. Še pred poletjem pa namerava občina infrastrukturno urediti območje Sotočja s postavitvijo javnih sanitarij in infrastrukture za izvajanje gostinske dejavnosti, pri čemer bo izgled sledil skoraj dokončani učni pešpoti ob Tolminki.

Na področju komunalnih dejavno-

sti izstopa lani začeta I. faza gradnje vodovoda Tolminski Lom proti zaselku Široko, ki ji proračun za dokončanje namenja 465.000 evrov. Občina načrtuje del sredstev za to pridobiti na razpisu *Ministrstva za okolje in prostor* (MOP) v okviru Načrta za okrevanje in odpornost. Iz naslova Zakona o Triglavskem narodnem parku Občini Tolmin za sofinanciranje naložb in projektov letos pripada 635.000 evrov. Največje investicije, ki so jim ta sredstva namenjena, so rekonstrukcija ceste Zadlazi-Žabče-Tolminske Ravne, sanacija ceste Ljubinj-Podkuk (IV. del), sanacija ceste Zadlazi-Čadrg, asfaltacija ceste Kneža-Kneške Ravne in postavitve varnostnih mrež v Zadlazi-Žabčah. Proračunska postavka gradnja in investicijsko vzdrževanje občinskih cest je sicer težka skoraj 2,3 milijona evrov, poleg zgoraj navedenih pa so med večjimi naložbami v njenem okviru še sofinanciranje gradnje pilotne steze na Grahovem ob Bači (255.000 evrov), obvoznice Tolmin (100.000 evrov), številne sanacije lokalnih cest in javnih poti (Kamno-Selce, Postaja-Slap ob Idrijci, Ponikve-Rute, Klavže-Ponikve, parkirišče na Slapu ob Idrijci ...), gradnja meteorne kanalizacije v Oblokah. Za dokončanje

Utrinki

NEKDANJI FENOMEN SOLIDARNOSTI ZNOVA POLN KRAV

Volarje – Občutno opuščanje reje molznic na manjših mešanih kmetijskih posestih in pomanjkanje želje za delo na kmetiji, je pustilo posledice tudi pri članih nekdanjega Kmečkega društva Volarje, ki so ustanovili Hlevsko skupnost Volarje. Po več kot 40 letih uspešnega solidarnostnega dela vaščanov Volarij je tamkajšnja hlevska skupnost zaprla vrata skupnega hleva.

Da dolgoletno delo te, za današnje čase neobičajne homogene skupnosti, ne bi šlo v pozabo in da objekti ne bi žalostno propadali, so umni možje zopet staknili glave. Hlev s pripadajočimi objekti in nekaj pašniki so po tržnih pogojih prepustili družini Li-

VOLARSKI HLEV, NEKDANJI FENOMEN SOLIDARNOSTI, so novi lastniki iz Zatlolmina "Iwajnsči", kot jim pravimo po domače, deloma že obnovili. Od marca dalje se lahko njihove molznice pohvalijo tudi z novim masažnim aparatom, ki ga je večina že osvojila in ga s pridom tudi uporablja. Na fotografiji so (iz leve): praktikant Kristijan Leban in moška zasedba družine Lipušček: sin Rok, oče Marjan ter najmlajši družinski član Matic. Foto: Tatjana Šalej Faletić

pušček iz Zatlolmina. Po več mesecih trdega dela je izkušenemu in ambicioznemu lastniku molzne živine **Marjanu Lipuščku** - Iwajnsču z nesebično pomočjo žene **Silve** in otrok ter okoli sto tisoč evri podkrepjenim vložkom leto dni po zaprtju uspelo, da je v volarskem hlevu zopet zadisalo po kravah, krmi in svežem mleku. Novi gospodar danes z družino tu po sodobnem postopku molze trideset lepih in zdravih molznic, ki jim trenutno dela družbo devet telic. Za odvoz in odkup mleka, tega našega belega zlata, skrbi Mlekarna Planika Kobaridu. Ob uspešnem delu in upanju o ugodnem prevzemu pašnikov na travnatih terasah nad Sočo namerava novi lastnik volarskega hleva postopoma povečati svojo čredo molznic. Mladi Marjanovi nasledniki pa za prihodnost že načrtu-

investicije na državni cesti skozi Podbrdo pa letošnji proračun za stroške, ki jih krije Občina Tolmin, namenja 643.000 evrov.

Na področju primarnega zdravstvenega varstva gre velika večina za izdelavo projektne dokumentacije in nadalje za gradbena dela pri naložbah v **Zdravstvenem domu (ZD) Tolmin**, katerih končni cilj je ureditev satelitskega urgentnega centra (SUC) in prostorov nujne medicinske pomoči (NMP). Občina namerava sredstva za vse načrtovane investicije v celoti pridobiti na razpisih **Ministrstva za zdravje (MZ)**. Prvi projekt po spremembi sprva nakazanih razpisnih prioritet s strani MZ sedaj predstavlja preureditev centralne stavbe ZD Tolmin, MZ pa zagotavlja, da bo razpis za gradnjo SUC in NMP objavilo še do konca tega leta. V skupaj 4,4 milijona evrov vredni naložbi sodelujejo še občini Bovec in Kobarid kot soustanoviteljici zavoda ter ZD Tolmin z lastnimi sredstvi.

Ohranjanje kulturne dediščine letošnji proračun podpira z dobrimi 560.000 evri. Od tega gre del sredstev za urejanje grajskih ruševin na Kozlovem robu, 270.000 evrov pa predstavlja nadaljevanje Interregovega projekta *Merlin CV*, za katerega je občina lani pridobila dodatnih 200.000 evrov. Dosedanje dejavnosti na Kozlovem robu, ki jih je izvajala v sodelovanju s **Tolminskim muzejem** in z **Javnim zavodom za turizem Dolina Soče** – ureditev tematske poti, razširitev dostopne poti do vrha po severnem pobočju, arheološka

izkopavanja za severnim obzidjem in konservatorsko-restavratorska dela, izdelava digitalne predstavitve gradu v 3D – se bodo nadgradile v vgradnjo komunalnih instalacij v gozdno pot, izvedbo dodatnih arheoloških izkopavanj na območju grajskih ruševin, razstavnih prostorov za predstavitev arheološke dediščine gradu in skladišnih prostorov za vzdrževalno opremo ter izdelavo strokovne študije o arheološkem najdišču na Doru.

Za začetek rekonstrukcije stanovanjsko-poslovnega objekta na Zaloğu 11 je letos namenjenih 200.000 evrov. Občina namerava del sredstev pridobiti na razpisu za stanovanja, ki ga je najavilo MOP. V prvem nadstropju in mansardi bo šest javno najemnih stanovanj, v pritličju pa bo poleg ene stanovanjske enote, prilagojene gibalno oviranim osebam, prostore za depo dobil tudi Tolminski muzej. Za 134.000 evrov bodo letošnji proračun olajšali prostorski dokumenti, in sicer prvi, drugi in tretji postopek sprememb in dopolnitev občinskega prostorskega načrta, priprava občinskega podrobnega prostorskega načrta za območje Stanovanjska zazidava Žabče, izdelava hidrološko-poplavne študije območja med Peršeti in Kamnim ter hidrološko-hidravlične študije s kartami poplavne nevarnosti za območje od sotočja Soče in Idrijce do mostu pri Peršeti.

Za programe v kulturi občina letos skupno namenja 800.000 evrov, od tega 105.000 evrov za sanacijo sanitarij v nadstropju **Knjižnice Ćirila Kos-**

mača Tolmin in nakup novega bibliobusa, ki ga bodo sofinancirali še občini Bovec in Kobarid ter **Ministrstvo za kulturo**. Področju izobraževanja proračun namenja skoraj 2,7 milijona evrov, pri čemer gre največ, 1,27 milijona evrov sredstev, za doplačila k cenam staršev za program vrtca, 490.000 evrov pa za plačila šolskih prevozov.

Besedilo in foto: Špela Kranjc

Tolminska obvoznica v gradnji – nadaljuje se urejanje drugih delov mesta

Na jugovzhodnem obrobju Tolmina se z nasipanjem trase že nakazuje potek bodoče obvoznice, katere

dolgo pričakovana gradnja se je začela s prvimi pripravljalnimi deli konec januarja. Delovni stroji se bodo z gradbišča predvidoma umaknili v septembru prihodnje leto. Do konca letošnjega leta pa naj bi bila zaključena gradnja kolesarske povezave med Sotočjem in Modrejem, h kateri je **Direkcija RS za infrastrukturo (DRSI)** pristopila v začetku novembra lani.

Trasa obvoznice Tolmin, ki bo del četrte razvojne osi, bo potekala od tolminskega pokopališča do navezave na obstoječo cesto proti Mostu na Soči. Na skoraj 1,5 kilometra dolgi obvoznici bodo tri krožišča in eno križišče, most čez Tolminko ter dva

ZAKAJ KROŽIŠČA K1 IN KRIŽIŠČA K2 NI MOGOČE ZDRUŽITI V SKUPNO KROŽIŠČE je **Direkcija RS za infrastrukturo** v fazi javne razgrnitve pojasnila večkrat. Preveritve so pokazale, da bi se taka ureditev preveč približala pokopališču, saj bi bilo treba za premagovanje velikih višinskih razlik v okviru krožnega križišča, ki mora biti načrtovano v eni ravnini, načrtovati visoke oporne oziroma podporne zidove, prav tako bi za ureditev navezav vseh načrtovanih cest oziroma priključkov na krožno križišče povzročili dodatne posege na kmetijska zemljišča in/ali celo na območje tik pred pokopališčem. **Foto: Andrej Kutin**

Utrinki

jejo, da bodo sledili sodobni proizvodnji mleka in širili objekte.

Ker pa Iwajnsč izhaja iz stare Zatolminske družine, vezane na naravo in tradicijo planinske paše, že kuje načrte o tem, da bo v prihodnje pri njih na voljo še več planinskega sira in skute. Vsaj del črede molznic name-rava v juniju po starih družinskih običajih gnati na planini Sleme in Medre-je, kjer je paša še bolj sočna.

PaČ

KO SE UČILNICA SPREMENI V »BETONARNO«

Most na Soči – Na sedmih osnovnih šolah v Posočju vse od leta 2018 poteka projekt Partnerstvo za kadre, ki ga financirajo posoške go-spodarske družbe in občine, vodi

pa Posoški razvojni center. Namen projekta je seznaniti osnovnošolce z dejavnostmi podjetij in jih navdušiti za izbiro šolanja, ki bi jih pripeljala do poklicev, ki so zastopani v teh podjetjih. Vsebine delavnic so zanimive in zelo raznolike.

Na OŠ Dušana Muniha Most na Soči smo se letos odločili za sodelovanje z družbo Salonit Anhovo, ki je največji slovenski proizvajalec cementa. V zadnjih letih so razvili posebno vrsto betona, imenovano ART beton, ki je namenjen izdelavi dekorativnih izdelkov in tako uporaben tudi za »domačo« uporabo.

Učenci so vedno navdušeni, kadar v šolo povabimo zunanje sodelavce.

Elvir Salkić iz Salonita ni imel težav z motiviranjem radovednih sedmošolcev, ko je pripravljaval vse potrebno

MOSTARSKI SEDMOŠOLCI so v sklopu dejavnosti projekta Partnerstvo za kadre betonsko maso vili v plastificirane kalupe, ki so jih že prej izdelali pri urah tehnike in tehnologije. Nastale so zanimive posodice, ki bodo lahko služile kot stojala za svinčnike ali vaze za prve pomladanske cvetlice.

podhoda – eden za kolesarje in pešce, drugi tudi za kmetijsko mehanizacijo. Nova kolesarska povezava in pešpot iz Tolmina do Sotočja bo potekala vzporedno z Dijaško ulico in pod novim mostom čez reko Tolminko. Ob obvoznici bo zgrajena tudi večnamenska pot od pokopališča do novega podhoda na koncu ulice Pod Brajdo, kjer se bo navezala na obstoječo. Natančnejšo predstavitev projekta in trase objavljamo na spletni strani www.tolmin.si.

Ministrstvo za okolje in prostor je na pobudo današnje DRSI, ki je glavni investitor projekta, z umeščanjem obvoznice Tolmin v prostor začelo leta 2007. Predlaganih je bilo več tras, končna pa je bila kot rezultat kompromisa predstavnikov različnih interesov z državnim prostorskim načrtom sprejeta maja 2013. Pripravljalci so pri oblikovanju v čim večji meri poskušali upoštevati tudi pobude, ki jih je zainteresirana javnost izrazila na javnih predstavitev in razpravah, ki sta jih pripravili soinvestitorici DRSI in **Občina Tolmin**. Na javnem naročilu za izvedbo gradbenih del, ki ga je lani poleti objavila DRSI, je najugodnejšo ponudbo v višini 9,5 milijona evrov oddalo podjetje **Kolektor CPG**. Občina Tolmin bo sofinancirala dela v vrednosti 900.000 evrov, ki bodo večinoma vezana na ureditev vodovoda in kanalizacije ter z njo povezane stroške nadzora.

Potem ko so pozitivne vplive po izgradnji obvoznice že prepoznali nekateri kraji v neposredni bližini, kot so Kobarid in Bovec ter nenazadnje

tudi Škofja Loka, jih lahko pričakujemo tudi v Tolminu. Obvoznica bo namreč s preusmeritvijo tranzitnega prometa iz mesta sprostila središče Tolmina, kar bo med drugim omogočilo nadaljnje urejanje širšega središča mesta, ki ga sedaj seka državna prometnica. Tako sta še letošnjo jesen predvideni obsežna prenova območja Mestnega trga in celovita prenova tržnice, medtem ko je za ureditev Trga 1. maja v pripravi projekt za izvedbo – potrebna je še obravnava pripomb, ki jih je občina prejela na javno predstavljen idejni projekt.

Še to pomlad pa bodo javno predstavljeni tudi idejni projekti za cestno povezavo med središčem Tolmina in krožiščem pri hotelu Paradiso, ki predvidevajo delno spremembo prometnega režima z namenom preprečiti, da bi Dijaška ulica z nadaljevanjem skozi staro mestno jedro postala glavna vpadnica v center mesta. Poleg navedenega se nadaljujejo še pogovori o selitvi bencinskega servisa iz strogega centra Tolmina na območje na Logu. *»Občina si že dolgo prizadeva, da bi se bencinska servisa Tolmin in Most na Soči združila na eni lokaciji, s čimer bomo središči dveh največjih krajev v občini sprostili dejavnosti, ki so v zadnjih letih postale že moteče,«* pojasnjuje župan **Uroš Brežan**.

Velik vpliv pa bo imela obvoznica že začasa gradnje tudi na festivalsko dogajanje na območju Sotočja. Izvajalec se je v gradbeni pogodbi zavezal, da bo dela poleti v največji možni meri prilagodil izvedbi festivalov, DRSI pa je konec februarja na uskla-

jevalni sestanek na Občini Tolmin povabila predstavnike organizatorjev, gradbenega podjetja in občinske uprave. Med drugim so udeleženci dogovorili dostope do festivalskega prostora, območja parkiranja in gibanja ter načine zavarovanja trase. Izvajalec je zagotovil, da s premikanjem mehanizacije in hrupom ne bo oviral izvedbe festivalov, bo pa zaradi gradnje mostu čez Tolminko, s čimer se gradbeni stroji umikajo z drugih delov trase, pod čistilno napravo zaprta pešpot ob Tolminko.

Špela Kranjc

Opravljanje izpitne vožnje od aprila znova v Tolminu

Kandidati iz Posočja bodo kmalu lahko izpitno vožnjo po več kot sedmih letih znova opravljali tudi v Tolminu, s čimer jim bo prihranjenih veliko časa in dodatnih stroškov.

Spremembe *Pravilnika o vozniskem izpitu*, ki jih je 22. decembra lani izdal minister za infrastrukturo **Jernej Vrtovec**, so namreč dotedanjim 20 krajem, v katerih se lahko opravlja praktični del vozniskega izpita za posamezne kategorije motornih vozil, dodale še Ajdovščino, Ilirsko Bistrico in Tolmin.

Kandidati bodo tako v Tolminu lahko znova opravljali izpitno vožnjo za štiri kategorije motornih vozil, in sicer AM (štrikolesniki in mopedi, razen mopedov, katerih največja konstrukcijsko določena hitrost ne presega 25 km/h), B (avtomobili, kombiji in manjša tovorna vozila do 3,5 t), BE (avtomobili s priklopniki) in F (traktorji in traktorski priklopniki). Po besedah **Roberta Grila**, vodje sektorja za vozniske izpite pri Javni agenciji RS za varnost prometa (AVP), *»so materialni pogoji za na-*

PO VEČ KOT SEDEMELETNEM PREMORU bodo lahko kandidati izpitno vožnjo znova opravljali tudi v Tolminu. Foto: arhiv občine

Utrinki

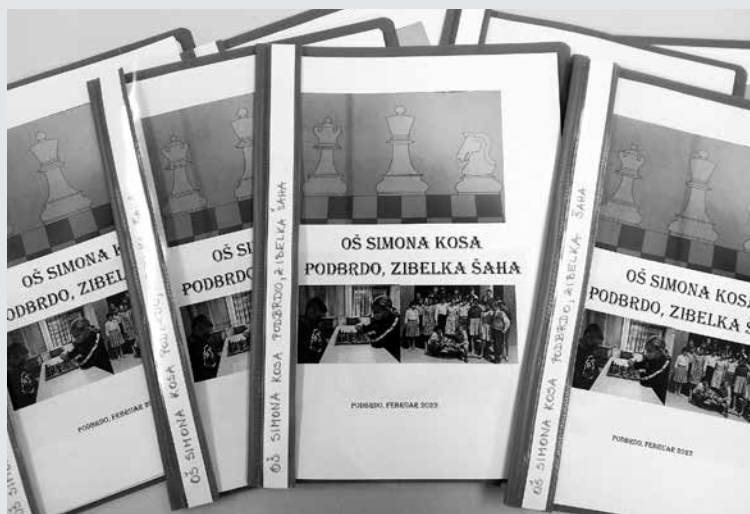
► za mešanje betona. Če se to dogaja v šolski učilnici, je še toliko bolj zanimivo, kaj šele, če lahko velikanski mešalnik primeš v roke in te sošolci občudujejo gledajo. Tudi ropot, ki smo ga povzročali, ni najbolj običajen za čas pouka. Učenci so betonsko maso vili v plastificirane kalupe, ki so jih že prej izdelali pri urah tehnike in tehnologije. Nastale so zanimive posodice, ki bodo lahko služile kot stojala za svinčnike ali vaze za prve pomladanske cvetlice. Trenutna situacija nam je žal onemogočila obisk tovarne in kamnoloma, kjer je urejena zanimiva geološka učna pot. Mojster Salkić nam je povedal tudi, da so v starem anhovskem kamnolomu postavili trim stezo, za katero je posamezne be-

tonske elemente izdelal prav on. Povezovanje teorije s prakso je res neprecenljiv doprinos k pouku, za učence pa izjemna izkušnja in spodbuda.

Besedilo in foto: Mateja Maretič, učiteljica tehnike in tehnologije, OŠ Dušana Muniha Most na Soči

ZGODOVINA ŠAHA NA PODBRŠKI OSNOVNI ŠOLI

Podbrdo – Na OŠ Simona Kosa Podbrdu se je vedno šahiralo. Živi spomini na šolski šah segajo v leto 1960, ko je **Miran Drole** iz Oblok začel hoditi v 5. razred. Pouk je potekal popoldne in ko so s sošolci čakali na vlak proti domu, so igrali šah.

PODBRŠKA OŠ JE PRIPRAVILA ZBORNİK O ŠAHU NA NJIHOVI ŠOLI. Prvi spomini sežejo v leto 1960, prvo diplomu pa je šolska ekipa priigrala že leta 1964.

men izvajanja vozniških izpitov v Tolminu že zagotovljeni, urejajo se zadnje podrobnosti glede vzpostavitve lokacije. Z vodjo izpitnega območja je dogovorjeno, da se bodo termini za izvajanje izpitov odprli 4. aprila.»

Spomnimo, da so kandidati iz Posočja to možnost v Tolminu že imeli do konca avgusta leta 2014, po takratni uveljavitvi *Pravilnika o izpitnih centrih za opravljanje vozniškega izpita za voznike motornih vozil* pa so morali tako teoretični del kot tudi praktične vožnje opravljati v Novi Gorici, kjer je tudi sedež izpitnega centra. Župan **Uroš Brežan** je bil ob strokovni pomoči predsednika občinskega sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu in Avto-moto društva Tolmin **Jožeta Režonje** med tistimi slovenskimi župani, ki so predlaganim spremembam javno nasprotovali ter na **Ustavno sodišče** celo vložili zahtevo in pobudo za oceno ustavnosti. Kot takratni državni svetnik pa je Brežan pobudo za podporo ohranitve izpitnih centrov vložil tudi v državnem svetu. Več od možnosti opravljanja zgolj teoretičnega dela vozniškega izpita pa v sedmih »oškodovanih« krajih pri takratnem Ministrstvu za infrastrukturo in prostor takrat zaradi trmastega vztrajanja AVP niso dosegli. K za Tolmin ugodnemu razpletu je pripomogla tudi Režonjeva aktivna vloga v **Avto-moto zvezi Slovenije**, kjer je bil podpredsednik, ter v AVP in medresorski delovni skupini za pripravo in izvajanje nacionalnega programa varnosti v cestnem prometu.

Špela Kranjc

V drugem letu izglasovanih osem mladih pobud

Tako kot v lanskem je tudi v letošnjem proračunu **Občina Tolmin** financiranju mladinskih projektov po modelu participativnega proračuna namenila 20.000 evrov. Mladi občani med 15. in vključno 30. letom, ki imajo stalno prebivališče v občini Tolmin, so v drugi izvedbi projekta **Mlada pobuda** do zaključka roka oddali skupno 23 projektnih predlogov, komisija in občinska uprava pa sta na končni seznam za glasovanje uvrstili 16 tistih, ki so izpolnjevali kriterije. V spletnem glasovanju, ki je potekalo 15. januarja, je po njihovem mnenju najboljša mlada pobuda izbiralo 263 oziroma 16,53 odstotka volilnih upravičencev – tudi mladih od 15. do vključno 30. leta s stalnim prebivališčem v občini Tolmin. Razpoložljiva proračunska sredstva so razdelili med osem projektov, pri čemer je zaradi istega števila glasov zadnji projekt določil žreb:

- Obnova igrišča in ureditev njegove okolice na Ponikvah;
- Nakup namiznega nogometa za večnamenski objekt na Šentviški Gori;
- Ureditev sanitarij v večnamenski stavbi v Kanalskem Lomu;
- Foodtruck fešta v Tolminu;
- Koncert domačih metal skupin na Grahovem ob Bači;
- Izgradnja igrišča za odbojko v Dolenji Trebuši;
- Nakup športne opreme, ureditev prostora za shranjevanje in obnova športnega igrišča v Dolenji Trebuši;
- Nakup športne opreme za igrišče v Volčah.

V primerjavi z lanskoletno prvo izvedbo je bilo oddanih predlogov letos sicer manj (lani 42, letos 23), vendar so bili ti pripravljeni bolj kakovostno in v skladu s kriteriji, saj jih je bilo izločenih zgolj sedem (lani 14). Župan **Uroš Brežan** je predvsem zadovoljen, da ta pobuda živi. »Zdi se mi izjemno pomembno, da smo kot občina mladim dali priložnost in da so jo ti več kot očitno zagrabili. Mislim, da bosta ti dve leti Mlade pobude zelo koristni za to, da bomo dobro pregledali in analizirali, na kakšen način mlade še lahko vključimo v različne dejavnosti občine,« pravi. Izpostavlja predvsem dva elementa, ki ju je občina s tem pridobila: »Prvi je participacija oziroma neposredno odločanje mladih na dveh ravneh – najprej se sami angažirajo pri pripravi projektnih idej, nato pa

so mladi tudi tisti, ki o njih odločajo. Drugi pomemben element pa je elektronsko glasovanje, ki smo ga z Mlado pobudo vpeljali in o tej poti bo po mojem smiselno razmišljati tudi pri kakšnih drugih projektih, ki zadevajo celotno populacijo v naši občini.«

Špela Kranjc

Prenovljeni prostori za razvojni oddelek tolminskega vrtca

V tolminskem vrtcu so 2. marca odprli prenovljene prostore razvojnega oddelka za otroke s posebnimi potrebami, ki je z začetkom tega meseca tudi uradno začel z delovanjem. S simboličnim rezanjem traku sta prostore namenu predala župan **Uroš Brežan** in ravnateljica vrtca **Martina Kenda**.

Potem ko se je pri njih lani povečalo število otrok s posebnimi potre-

RAZVOJNI ODDELEK ZA OTROKE S POSEBNIMI POTREBAMI je pomembna pridobitev tako za občino Tolmin kot za celotno Posočje, saj je bil doslej najbližji vrtec s prilagojenim programom predšolske vzgoje v Novi Gorici.

Utrinki

Prva šahovska diploma za našo šolo nosi datum 16. februar 1964. Na šahovskem tekmovanju v Tolminu so bili poleg Droleta v moštvu štirih prvakov še **Zvonko Lesjak** in danes že pokojna **Rado Bašelj** ter **Lado Obid**.

Z letošnjim februarjem pošiljamo na pot zbornik o šahu na šoli, ki je sicer tanek, a bogat po vsebini – predvsem spominih v besedi in sliki. Prepisom z osvojenih diplom se pridružujejo slike pokalov, zapisi o šahu iz šolskega glasila Šolarček izpod Črne prsti, zbrane medalje in pogovora z dvema šahistoma.

Glede na nadobudne mlade šahiste na šoli ta igra v Podbrdu ne bo zamrla. Tekmovalni uspehi so seveda dobrodošli, a najpomembnejše je,

da se znamo učiti iz vsake situacije na črnih in belih poljih ter uživati v druženju z drugimi ljubitelji šaha.

Besedilo in foto: Kristina Škibin, mentorica šolskega šahovskega krožka

V FINALU MISS SLOVENIJE 2022 TOLMINKA JULIJA POLJANEC

Zagorje ob Savi – Konec februarja je v Zagorju ob Savi potekala polfinalna prireditev Miss Slovenije 2022, kjer se je v izboru predstavilo 29 kandidat. Med njimi je bila tudi **Julija Poljanec**, ki si je po uspešni predstavitvi in suverenem odgovorjanju na naključno vprašanje na polfinalni prireditvi zagotovila vstopnico za finale, kjer se bo jeseni v Braslov-

MED FINALISTKAMI ZA MISS SLOVENIJE 2022 JE TUDI JULIJA POLJANEC IZ TOLMINA. Projekt Miss Slovenije se je pred leti iz klasičnega lepotnega tekmovanja razvil v projekt, ki deluje pod sloganom Podpirajmo slovensko in podprimo Slovenijo. Foto: arhiv Julije Poljanec

čaj za laskavi naziv potegovalo 20 kandidat.

Čeprav 22-letna Julija prihaja iz Tolmina, rada poudari, da večino prostega časa preživi v prelepi Baški grapi, v Podbrdu. Veliko strast ji predstavlja učiteljski poklic, zato na Pedagoški fakulteti Univerze v Ljubljani študira razredni pouk. To nasmeja, komunikativno in preprosto dekle v poletnih mesecih dela kot vodnica na turistični ladji v Bohinj, pred leti pa je delala v Tolmin-

bami, je vodstvo **VVZ Ilke Devetak Bignami Tolmin** v sodelovanju z **Občino Tolmin** začelo z vsemi potrebnimi postopki za ustanovitev razvojnega oddelka. V ta namen je bilo treba dopolniti akt o ustanovitvi, zagotoviti ustrezen strokovni kader in urediti prostore v skladu z normativi, ki jih predpisuje zakonodaja, ter od **Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport** pridobiti odločbo o vpisu v razvid izvajalcev.

Razvojni oddelek je svoje prostore dobil v najsevernejšem delu stavbe, in sicer v ustrezno veliki igralnici, ki jo je bilo treba povezati s sanitarijami s predpisano opremo. Za gradbena dela za prenovu sanitarij in nakup opreme je občina prispevala nekaj manj kot 25.000 evrov, ob sanitarijah za razvojni oddelek pa so bile prenovljene tudi sanitarije za osebje.

Razvojni oddelek lahko glede na normative vključuje največ šest otrok, za katere skrbita specialna pedagoginja in pomočnica vzgojiteljice, v Tolminu pa so vanj za začetek vključeni štirje. Predstavlja pomembno pridobitev na področju zgodnje obravnave otrok s posebnimi potrebami tako za občino Tolmin kot tudi

za celotno Posočje, saj je bil doslej najbližji vrtec s prilagojenim programom predšolske vzgoje v Novi Gorici.

Besedilo in foto: Matej Kavčič

Zgodovina Evropske unije na ogled in v razmislek

Preprost naslov Evropa in Evropejci 1950–2020 nosi razstava, ki jo je ob 70. obletnici nastanka Schumanove deklaracije pripravil **Zgodovinski arhiv Evropske unije** iz Firenc in do konca aprila gostuje v galeriji **Kinogledališča Tolmin** (razen od 1. do 15. aprila). Svojo slovensko pot je v fizični obliki začela v državnem zboru v počastitev lanskega dneva Evrope 9. maja. Mir in enotnost v Evropi namreč obeležujemo na dan, ko je leta 1950 francoski zunanji minister **Robert Schuman** predlagal skupen nadzor Francije in Nemčije nad proizvodnjo premoga ter jekla, najpomembnejših surovin za industrijo orožja. Takratni evropski voditelji so v predlogu prepoznali pomembno zagotovilo – preprečiti morebitno novo vojno med zgodovinskima tekmovalca Francijo in Nemčijo, zato so ta prvi korak k združevanju Evrope odločno podprli.

S pomočjo dokumentov, fotografij in zapisov razstava razkriva pomembnost Schumanove deklaracije za zgodovino evropskega povezovanja ter spodbuja k razmišljanju o njenem pomenu v današnji Evropi in njeni prihodnosti. Sestavljata jo dva dela. Prvi del je razdeljen na pet tematskih sklopov, ki jih določajo ključna gesla deklaracije: mir, solidarnost, združevanje, odprtost in sodelovanje. Drugi del pa je posvečen posameznikom, ki so bili vključeni v proces evropskega povezovanja ali so z njim povezani, in predstavlja njihov pogled na pomen biti Evropejec.

Ob odprtju je zbrane pozdravil župan **Uroš Brežan**, v osrednjem nagovoru pa je razmišljal mladi slovensko-tržaški filozof, profesor, publicist in prevajalec **Jernej Šček**. Nihče od njih se ob tej priložnosti ni mogel izogniti najbolj pereči aktualni – ruski agresiji na Ukrajino, ki tako v Evropi kot tudi v mednarodni skupnosti zagotovo pomeni konec nekega obdobja. »Samoniklemu Evropejcu in zapriseženemu evropeistu, kakršen sem, ni enostavno spregovoriti v dneh ene njenih najhujših političnih kriz od konca druge svetovne vojne,« je v svojem nagovoru hitro priznal Šček.

»EVROPSKO ZDRAVJE SE MERI PO SPOŠTOVANJU NAJŠIBKEJŠIH, MANŠINJSKIH SKUPNOSTI,« je med drugim ob odprtju razstave o zgodovini Evropske unije dejal zamejski filozof, profesor in publicist **Jernej Šček**. **Foto: Blaž Močnik**

»Vsakršno oboroževanje pomeni za Evropo kulturno, prej kot politično in vojaško regresijo, pobarbarjenje duha, zdrs v zgodovinske učbenike. In vendar je evropska temeljna načela vredno in nujno zagovarjati prav v dneh nasilja proti človeštvu, da bi iz razvalin kakor feniks vnovič zrasel boljši človek. /.../ Evropejskost ni dedna, vrojena značilnost, temveč spoznavno dejanje in istovetna izbira za evropski vrednotni sistem: beseda pred pestjo,

dialog pred nasiljem, kultura pred sovraštvom, treznost pred gorečnostjo, politika pred vojsko, sodelovanje pred nadvlado, človek pred državo, demokracija pred avtokracijo, knjiga, ne puška,« je med drugim razmišljal.

Odprtje razstave so s kulturnim programom pospremili učenci Glasbene šole Tolmin **Sara Kenda** in **Živa Kristan** na harmoniki ter **Svit Leopold Fon** na kitari.

Špela Kranjc

Utrinki

skih koritih, kjer jo je delo v turizmu navdušilo. Meni, da se je v življenju treba preizkusiti v različnih stvareh; opravila je izpit za voditelja čolna in tudi želja po projektu Miss Slovenije izhaja iz tega prepričanja. V prostem času osvaja slovenske vrhove, pozimi smuča, zadnjih nekaj mesecev pa se je intenzivno učila portugalščine, saj trenutno študira v Portu. Pri projektu Miss Slovenije še vedno sodeluje in dejavnosti večinoma opravlja na daljavo, po potrebi pa bo priletela nazaj v Slovenijo.

Obleka na polfinalni prireditvi je morala biti iz vrtno koprene in odpadnih materialov, ki jih je dalo podjetje Tosama. Julija si je idejo in kroj zamislila sama – obleko je krasiло 29 kvačkanih rumenih rožic iz odpadnega bombaža, ki simbolizirajo 29 polfinalistk. Vsaka je edinstvena, kot so kandidatke same.

Prvič v zgodovini te prireditve so v pripravi in izvedbi programa sodelovali uporabniki Varstveno delovnega centra Zasavje. Koncept polfinalne prireditve je namreč zasnovan na neposrednem vključevanju invalidnih oseb, ki so v družbi pogostokrat neupravičeno prezrte in izključene.

A. P.

NEGA HIŠNIH LJUBLJENČKOV

- pet grooming -

- kopanje •
- sušenje •
- razčesavanje •
- striženje •
- trimanje •
- nega ušes •
- nega obočesne dlake •
- krajšanje krempljev •
- praznjenje paraanalnih žlez •
- varstvo po urah •
- dnevno varstvo (pasji vrtec) •
- celodnevno varstvo z nočitvijo •

 + 386 51 604 765

 @kristakendakragelj

 2aa.kenda@gmail.com

 Čiginj 52, 5220 Tolmin

Nagradili najvidnejše športne dosežke in razglasili naj športnike

Ponosni smo lahko, da imamo v naši občini toliko uspešnih športnikov in predanih športnih delavcev. To je 9. marca znova potrdila osrednja podelitev športnih nagrad, ki jo vsako leto pripravi **Občinska športna zveza (OŠZ) Tolmin in Zavod za kulturo, šport in mladino Občine Tolmin** (ZKŠM Tolmin). Predsednik OŠZ Tolmin **Aljoša Rejc** je tistim, ki so v lanskem letu na športnih tekmovanjih dosegli najvišje uvrstitve, podelil skupno 23 priznanj. Bronasti znak so prejeli atleti **Petja Domenih Luketa**, **Adriana Leban**, **Anže Leban**, **Svit Leopold Fon** in **Tanja Rutar** ter košarkar **Jure Brežan**. Srebrnega znaka so se razveselili modelar **Matic Pirih**, atletinje **Anuška Gruden**, **Manca Jeklin** in **Sofia Kanalec** ter člansko moštvo **Nogometnega kluba (NK) Tolmin**, zlatega znaka pa modelar **Anže Gabršček**, atleti **Nik Črv**, **Svit Leban Jež**, **Ajda Sovdat** in **Gaja Sovdat** ter ekipa starejših pionirjev U-15 **Košarkarskega kluba (KK) Tolmin**. Bronasti kipec so s svojimi dosežki upravičili modelarja **Matija Hrast** in **Jakob Matija Šavli** ter atletinji **Tamara Manfreda** in **Žana Sovdat**, zlatega pa atlet **Andrej Skočir** in tekmovalka v kastingu **Tjaša Flajs**.

Predsednik Rejc je podelil tudi dve plaketi OŠZ Tolmin. Za dolgoletno predano delo sta ju prejela dva zaslužna športna delavca – **Bernarda Jelinčič** za delo v NK Tolmin in **Mar-**

Z NAZIVOM NAJBOLJŠA ČLANSKA EKIPA V LETU 2021 se lahko pohvali moštvo Nogometnega kluba Tolmin. Foto: Katarina Rutar Ipavec

ko Drekonja za delo v Atletskem društvu Posočje. Dolgoletnemu direktorju ZKŠM Tolmin, novopečenemu upokojencu **Branku Veliščku** pa se je Rejc v imenu zveze za dobro sodelovanje zahvalil s sliko iz peska **Stanke Golob**, ki prikazuje končno podobo nastajajočega večnamenskega objekta v športnem parku (ŠP) Brajda.

Nagrade najboljšim športnim ekipam in posameznikom je po tradiciji podelil župan **Uroš Brežan**, ki je ob tej priložnosti poudaril izboljšanje

športne infrastrukture v zadnjih letih. Poleg vkopanega objekta v gradnji je kot največji pridobitvi v občini izpostavil še obnovljen atletsko-nogometni stadion v ŠP Brajda in večnamensko dvorano na Šentviški Gori. Za najboljšo mlado ekipo leta 2021 je bila razglašena ekipa starejših pionirjev (U-15) KK Tolmin, za najboljšo člansko pa ekipa NK Tolmin. Najboljša mlada športnica je postala tekmovalka v kastingu Tjaša Flajs, ki je na lanskem članskem svetovnem prvenstvu v Budimpešti zmagala v

disciplini obtežilnik daljava enoročno. Najboljši mladi športnik je atlet **Andrej Skočir**, ki navdušuje v sprintih in lani je postal prvak na 200 metrov na balkanskem prvenstvu starejših mladincev v Turčiji. Najboljša športnika minulega leta sta drugič zapored kanuista: pri moških **Luka Božič**, ki mu je za las ušla uvrstitev na olimpijske igre v Tokiu, pri pa ženskah **Alja Kozorog**, ki se je na tej olimpijadi izkazala z 12. mestom.

Matjaž Žbogar, direktor ZKŠM Tolmin, in **Špela Kranjc**

Utrinki

V SOŠKI DOLINI LETOS KAR TRI DIRKAŠKE PREIZKUŠNJE

Športno društvo RR Tmin, ki je s trmo in vztrajnostjo svojih članov lani uspešno organiziralo prvo Gorsko hitrostno dirko (HGD) Tolmin in prvi Rally Soča Valley, letos pripravlja ponovitvi tekmovanj. V precej neprijaznih okoliščinah, ko niso bile vprašljive le prijave tekmovalcev, s čimer je pogojena izvedba, temveč tudi možnost ogleda dirke v živo, so stopili med organizatorje avtomobilističnih preizkušenj. Čeprav je v zraku viselo veliko vprašanj in so ozračje še težje naredili oblaki, ki so se zbirali, se je odločitev za HGD po njeni uspešni izvedbi izkazala za več kot odlično. Kasneje je bil ob lepem vremenu uspešno izpeljan še Rally Soča Valley, s čimer je ekipa RR Tmin

LJUBITELJI DIRKAŠKIH PREIZKUŠENJ bodo lahko letos v dolini Soče spremljali kar tri dirke. Foto: arhiv RR Tmin

severozahodno Slovenijo postavila na zemljevid dirkaških preizkušenj.

Na podlagi izjemno pozitivnih odzivov tekmovalcev in domačinov, ki so si preizkušnje ogledali v živo, je edina jasna in logična odločitev, da bosta tako GHD Tolmin kot Rally Soča Valley letos dočakala svojo ponovitve. Prva bo potekala 7. in 8. maja, drugi, ki bo jeklene konjičke preizkušal med Šentviško planoto, Kobaridom in Bovcem, pa 14. in 15. oktobra. Ker so, tako kot pravijo, vse dobre stvari tri, pa bo 14. maja RR Tmin na Kanalskem organiziral prvi ECO Rally Soča Valley.

Vanja Hvala

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja - Evropa investira v podeželje

Organ upravljanja, določen za izvajanje Programa razvoja podeželja RS za obdobje 2014–2020, je Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.

Tudi v 2022 nadaljujemo svoje poslanstvo

Lokalna akcijska skupina LAS Dolina Soče, ki deluje pod okriljem Posoškega razvojnega centra, tudi v letu 2022 nadaljuje svoje poslanstvo. Poleg rednega dela je ekipa LAS v sestavi Grete Černilogar, Sandre Kemperle in Mete Pajer ob pomoči sodelavca Petra Domevščka do izteka roka na 6. javni razpis za pripravo in izvajanje dejavnosti sodelovanja LAS skupaj z drugimi projektnimi partnerji pripravila ter uspešno oddala tri projektne vloge sodelovanja med LASi: Iz drobnice, Od meje do poti in Vzpostavitev pogojev za EKO regijo – Biosferno območje Julijske Alpe. Rezultati naj bi bili znani junija letos, do takrat pa nas na LAS Dolina Soče čaka še veliko drugega dela.

Med ključne naloge, ki se nam obetajo, sodijo: • nudenje pomoči pri pripravi in izvajanju odobrenih projektov, • svetovanje za pravilno izvajanje projektov CLLD, • nadzor nad izvajanjem projektov, • informiranje in animiranje zainteresirane javnosti – s poudarkom na potencialnih prijaviteljih oziroma upravičencih, • organiziranje sej organov LAS Dolina Soče, • priprava letnih programskih in finančnih poročil, • oddajanje zahtevkov za delovanje LAS, • organiziranje in izvajanje delavnic za pripravo nove strategije lokalnega razvoja v programskem obdobju 2021–2027, • organiziranje strokovne ekskurzije za člane LAS, prijavitelje in partnerje projektov LAS. Ob vsem tem pa ne smemo pozabiti še na tesno sodelovanje z občinami pri pripravi novih projektnih dejavnosti za skupne projekte LAS.

V KBZ Iz Doline Soče trenutno vključenih okoli 70 rokodelskih in živilskih izdelkov

V želji, da se ribam, ribjim in drugim izdelkom (tudi rokodelskim), gostinski ponudbi, vodenim doživetjem ter prireditvam na območju doline Soče dvigne dodana vrednost, se je po vzoru iz drugih slovenskih območij tudi pri nas že lani vzpostavil sistem certificiranja. V sklopu projekta RIBAsador¹ je prijavitelj **Turizem Dolina Soče** (TDS) postopoma razvil tudi kolektivno blagovno znamko (KBZ) Iz doline Soče, poskrbel za

INTERAKTIVNA GASTRONOMSKA DELAVNICA ZA GOSTINSKE PONUDNIKE je potekala zadnji dan v februarju. Z njo so želeli organizatorji zainteresirane gostince z območja LAS Dolina Soče pripraviti na marčevsko certificiranje jedi in pijač, postreženih na gostinski način. **Foto: Tjaša Bizjak** (arhiv Javnega zavoda za turizem Dolina Soče)

njeno celostno grafično podobo in vzpostavil mrežo ponudnikov, ki se nenehno dopolnjuje. Tako imamo danes na območju LAS Dolina Soče (območje občin Bovec, Kanal ob Soči, Kobarid in Tolmin) okoli 70 rokodelskih in živilskih izdelkov, ki so vključeni v omenjeno KBZ. Ti bodo predvidoma v maju z namenom identifikacije in promocije ponudbe prejeli istoimenski certifikat, s katerim bodo lahko dokazovali kakovosti certificirane ponudbe ter prek skupne promocije širili dober glas.

Po besedah koordinatorke projekta **Tjaše Bizjak** iz TDS so januarja k sodelovanju povabili tudi vrhunske ponudnike z območja, ki so hkrati ambasadorji naše doline in zelenega turizma. »Zelo smo ponosni, da so

kot glasniki in najboljši promotorji pristopili v shemo in da tudi oni pri tem vidijo svojo pomembno vlogo. **Hiša Franko** je tako pridobila pravico do uporabe certifikata za kategorijo **Hiša gastronomije**, **Mlekarna Planika** pa za čisto novo kategorijo **ambasadorjev znamke Hiša okusov** (mali industrijski obrat).«

Na skupnem spletnem srečanju predstavnikov vseh slovenskih KBZ, ki je potekalo konec januarja, je bila vzpostavljena tudi **Mreža KBZ Slovenije**, oblikovana po modelu Izvorno slovensko. »Ta si bo prizadevala za skupen strateški razvoj in prenos znanj, izkušenj in spretnosti, skupne raziskovalne dejavnosti, prijave na razpise ter vzpostavitev modela platforme za trženje, prodajo, logistiko,

distribucijo, pa tudi za evalviranje certificirane ponudbe vsake KBZ,« še pojasnjuje projektna koordinatorica. Ob tem dodaja, da je glavni namen te mreže »doseči boljšo informiranost ter ozaveščanje javnosti o pomenu lokalno pridelane in predelane hrane, storitev in doživetij s čim manjšim ogljičnim odtisom ter posledično večjo prodajo«.

Z uradno podelitvijo certifikatov Iz Doline Soče se bo tako zaključila prva faza projekta. Vsi certificirani ponudniki in certificirana ponudba pa bo predstavljena na skupni spletni strani, s pomočjo katere se bo tudi začelo celovito trženje, ki bo usklajeno s trženjem destinacije Dolina Soče kot celote.

T. Š. F.

Še mnogo vode bo preteklo ...

Posoški razvojni center, partner v projektu RIBAsador,¹ je v februarju in marcu v okviru platforme znanja organiziral niz zanimivih tematskih večerov z naslovom *Še mnogo vode bo preteklo ...* V sklopu tega je gostil tri priznane strokovnjake, ki so spregovorili o odnosu do narave, predvsem pa sobivanju človeka z njo.

Prvi večer je zbrane nagovoril biolog, publicist, predavatelj in fotograf dr. **Peter Skoberne**, ki mu varstvo narave predstavlja način življenja in poklicno pot. V predavanju in pogovoru je podal svoj pogled na vprašanja o pravilnem odnosu do narave, naše odvisnosti od nje, se dotaknil nosilnosti prostora Posočja in tudi učinkov, ki jih je na naravo in človeške navade pustila epidemija. Po njegovem mnenju »narava dela na dolgi rok in ne potrebuje našega varstva, ampak ga mi potrebujemo za svoj obstoj«.

Na drugi tematski večer je organizator v goste povabil svetovno uveljavljeno klimatologinjo in eno od slovenskih pionirk pri raziskovanju vpliva podnebnih sprememb dr. **Lučka Kajfež Bogataj**. Ta je znova izpostavila človekov vpliv na okolje in se v svojem predavanju osredotočila na vodo in vodni krog, ki se zaradi vse višjih temperatur neizbežno spreminja. Opozorila je na zgrešene predstave o tem, koliko vode porabi človek za

vsakodnevne potrebe in s tem posledično na očem skrito vodo (virtualno vodo). Prikazala je novo resničnost z ekstremnimi pojavi, sušami in poplavami, prerazporeditvijo padavin ter biotsko osiromašeno Slovenijo.

Na tretjem ponedeljkovem večeru pa je o agrarnih skupnostih, kot izročilu slovenskega kulturnega prostora pri upravljanju naravnih virov, spregovorila še zadnja sogovornica dr. **Nevenka Bogataj**, raziskovalka in popisovalka dediščine skupnostnega gospodarjenja. Predstavila je knjigo, v kateri je ta tematika prvič obravnavana in izpostavlja pogosto spregledane skupnosti na podeželju, ki že stoletja zagotavljajo trajno gospodarjenje s skupnimi kmetijskimi ter gozdnimi zemljišči. Čeprav takšne skupnosti nimajo formalne moči, je njihova vloga v prostoru zaradi lastništva in znanja, ki se prenaša iz roda v rod, nezamenljiva.

Posočje je nadpovprečno obdarjeno z naravnimi danostmi in se ponša s sorazmerno dobro ohranjeno kulturno krajino. Kljub temu se tukajšnji prebivalci ne smemo slepiti z njihovo večnostjo. In prav na to so nas opomnili gostujoči strokovnjaki, ki so bili enotni, da je za ohranitev tega, kar smo prejeli v dar, nujno sodelovanje in trajnostna naravnost vseh vpletenih.

Jana Podgornik in Tatjana Šalej Faletič, Posoški razvojni center

NOVO IZVOLJENO VODSTVO DRUŠTVA ZA RAZVOJ SLOVENSKEGA PODEŽELJA – Med šestimi člani upravnega odbora, ki ga bo vse do leta 2026 vodil mag. **Roman Medved** iz RRA LUR, je ponovno izvoljena tudi predstavnica LAS Dolina Soče **Greta Černilogar** iz Posoškega razvojnega centra. **Foto: Meta Pajer**

Predstavnica LAS Dolina Soče po novem tudi članica Upravnega odbora DRSP

Drugo sredo v marcu je v dvoranu Kulturnega centra Kočevje potekal 17. redni zbor članov **Društva za razvoj slovenskega podeželja** (DRSP), v sklopu katerega so člani (med njimi **LAS Dolina Soče**) pregledali delo preteklega leta, sprejeli načrte za v prihodnje ter na podlagi 19 pravočasno prejetih kandidatur izvolili novo vodstvo, ki bo vse do leta 2026 delovalo v različnih organih društva. Med šestimi člani upravnega odbora bo svoje delovanje poleg **Viktorije Barbič, Primoža Krofliča, Mojce Metličar, Gorana Šosterja in Aleša Zidarja** nadaljevala tudi predstavnica LAS Dolina Soče **Greta Černilogar** iz Posoškega razvojnega centra. Mesto predsednika pa je v tem mandatu prevzel mag. **Roman Medved**, vodja projektov v sektorju za regionalni razvoj na Regionalni razvojni agenciji Ljubljanske urbane regije (RRA LUR).

V popoldanskem delu srečanja je potekal tudi posvet LAS, ki se ga je poleg Černilogarjeve udeležila tudi **Meta Pajer**, še ena predstavnica LAS Dolina Soče. Prvi del posveta je bil namenjen razpravi o aktualni problematiki lokalnega razvoja, ki ga vodi

skupnost oziroma CLLD (*Community Led Local Development*). V nadaljevanju pa se je zbranim predstavila ekipa gostiteljev iz **LAS Po poteh dediščine od Turjaka do Kolpe**, v družbi katere so si gostje ob koncu ogledali še nekaj kočevskih projektov, ki veljajo za primere dobrih praks. V zadnjem delu so v trgovini Zakladi Kočevske udeleženci posveta pokušali lokalne dobrote, dan pa zaključili z ogledom bunkerja Škrilj, ki je bil zgrajen v času hladne vojne. Ta je širši javnosti svoja vrata odprl junija 2017, vse do takrat pa je veljal za strogo varovano skrivnost. Danes si lahko okoli 80 metrov pod površjem v organiziranih in predhodno najavljenih skupinah ogledamo 500 metrov hodnikov, šest podzemnih sob z lastnim vodnim zajetjem in dva generatorja za proizvodnjo električne energije. Kot pojasnjujejo na **TIC Kočevska Reka** naj bi ta bunker v primeru atomskega udara brez vsakršne zunanje pomoči okoli 30 ljudem nudil stodnevno bivanje.

Tatjana Šalej Faletič

¹ Projekt RIBAsador sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega sklada za pomorstvo in ribištvo. Vodilni partner je Turizem Dolina Soče, projektni partner pa Posoški razvojni center. Več o projektu si lahko preberete na spletni strani LAS Dolina Soče (<http://lasdolinasoce.si/3507-2>).

NA DRUGEM TEMATSKEM VEČERU je gostja dr. **Lučka Kajfež Bogataj** v pogovoru z **Mirom Kristanom** iz Posoškega razvojnega centra (PRC) spregovorila o našem prepočasnem ukrepanju proti podnebnim spremembam, zeleni politiki in reševanju podnebnih izzivov, tudi v luči aktualnega dogajanja v svetu. Vse, ki ste tematske večere zamudili, obveščamo, da jim lahko prisluhnete prek posnetkov, objavljenih na YouTubovem kanalu PRC. **Foto: arhiv PRC**

Svit rešuje življenja

Brezplačen presejalni program Svít je namenjen moškim in ženskam v starosti od 50 do 74 let. Prebivalcem Posočja ga želimo približati s pomočjo SOČAsnika. Analiza podatkov, ki jih Nacionalni inštitut spremlja že od druge polovice leta 2009, ko je program začel delovati, uvršča Zdravstveno regijo Nova Gorica med regijo z najvišjo odzivnostjo. A kljub temu dejstvu želimo tukajšnje prebivalce spodbuditi k temu, da ne odlašate, in vsi, ki prejmete vabilo, oddate vzorec blata.

Program Svít je državni program presejanja in zgodnjega odkrivanja predrakavih sprememb ter raka na debelem črevesu in danki. Pri navidezno zdravih odraslih se s preprostim testom blata išče sledove prikrite krvavitve. Osebe s pozitivnim izvidom presejalnega testa so nato pregledane na kolonoskopiji, kjer se ugotovi vzrok krvavitve. Cilj programa je med navidezno zdravimi osebami odkriti tiste, pri katerih je velika verjetnost, da bi se iz sprememb na steni debelega črevesa ali danke razvil rak ali že imajo začetno obliko raka in te spremembe odstraniti. Zgodaj odkrito bolezen lahko uspešno zdravimo, z odkritjem predrakavih sprememb pa jo lahko celo preprečimo.

Ne spreglejte povabila

Kljub izjemnim uspehom programa Svít se povabilu še vedno ne odzove vsaka tretja oseba. Izjemno pomembno je, da se posamezniki, ki vabilo prejmejo, nanj odzovejo. Rak na debelem črevesu in danki se namreč v telesu razvija več let, preden se pojavijo prvi simptomi. Ko te opazimo in pomislimo, da z našim zdravjem morda nekaj ni v redu, je lahko bolezen že napredovala. Zato je pomembno, da ukrepamo prej. Ob kasneje odkriti bolezni lahko pričakujemo slabše izide zdravljenja, slabšo kakovost življenja in manjše možnosti preživetja. Če pa se v program odzovemo redno vsaki dve leti, zelo povečamo možnost, da morebitno bolezen pravočasno zaznamo in jo uspešno odstranimo.

Vse, ki prejmejo vabilo Programa Svít, vljudo vabimo, da se nanj tudi odzovejo. Z udeležbo lahko največ naredimo za svoje zdravje in kakovost življenja. Če imate kakršnokoli vprašanje glede sodelovanja, se lahko obrnete po pomoč na Svitovo kontaktno točko v Zdravstvenem domu Tolmin.

Kristina Brovč Jelusič, Nacionalni inštitut za javno zdravje, Center za zgodnje odkrivanje raka

AMBASADORJI PROGRAMA SVIT so tudi člani *Prostovoljnega gasilskega društva (PGD) Kobarid*. Ker cenijo svoje zdravje, hkrati spodbujajo njegovo ohranitev in so vedno na strani preventive. Kot pravijo, lahko samo zdrav gasilec pomaga pomoči potrebnim. Foto: arhiv PGD Kobarid

NAGRADNA IGRA SVIT

Z namenom promocije presejalnega Programa Svít objavljamo nagradno igro Svít. S tem želimo opozoriti na ta brezplačni program, ki rešuje življenja.

1. Reši rebus.

2. Obkroži pravilno trditev.

- Program Svít vključuje moške in ženske v starosti od 40 do 60 let, ki so v program vabljeni po vnaprej določenem načrtu v obdobju treh let.
- Program Svít vključuje moške in ženske v starosti od 50 do 74 let, ki so v program vabljeni po vnaprej določenem načrtu v obdobju dveh let.

3. Obkroži pravilno trditev.

- Program Svít je namenjen preprečevanju in zgodnjemu odkrivanju predrakavih sprememb ter raka na debelem črevesu in danki.
- Program Svít je namenjen preprečevanju in zgodnjemu odkrivanju predrakavih sprememb ter raka na debelem črevesu in danki, dojkah ter materničnem vratu.

✂.....
Izpolnjen kupon skupaj s potrebnimi podatki pošljite **do 10. maja na naslov uredništva SOČAsnika** (Trg tigrovcev 1, 5220 Tolmin ali socasnik@prc.si). Med pravnimi odgovori (upoštevajo se le v celoti izpolnjeni kuponi) bomo izžrebali tri nagrajence, ki jih bomo objavili v naslednji številki. Za simbolične nagrade bo poskrbel Program Svít.

Rešitev 1:

Rešitev 2:

Rešitev 3:

Priimek in ime:

Naslov:

Telefonska številka:

E-naslov:

Pravila in splošni pogoji nagradne igre so objavljeni na spletni strani Posoškega razvojnega centra.

Kultura je duša ljudstva

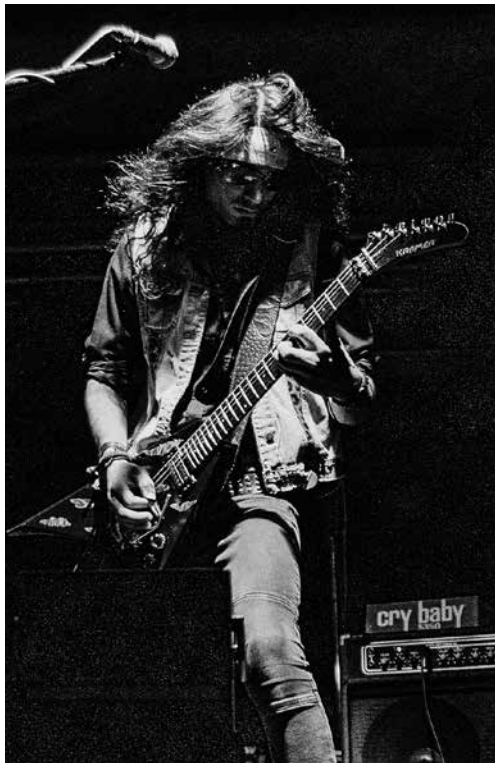

Foto: Nik Velikonja (arhiv avtorja prispevka)

V teh dneh, ko večina po napornem delovnem urniku hiti v naravo, se kulturniki trudimo ohraniti skupinski duh in pozitivno energijo, kar pa je zaradi nenehnih sprememb ter raznovrstnih vplivov medijev kar težko. Seveda svoja dela objavljamo po družabnih omrežjih in drugih spletnih kanalih, medijih, založniških hišah in na odrih, vendar so se časi nekako spremenili.

Nov in precej sebičen ter brezbržen pogled, ki je nastal pri mladih generacijah med korono, je poslabšal kakovost kulture in medsebojnih pogo-
vorov. Tako kot šport ima tudi kultura svojo vlogo pri poskočni polki, ki jo pleše naša psiha. A kaj sploh je kultura? Je to ameriška skladba, ki jo predvajajo po radiu že neštetokrat? Morda znanstvenofantastični roman, ki ga beremo, ker je pač popularen? Televizijska šovbiznis oddaja, kjer se nezrele osebe potegujejo za pozornost javnosti in posledično samopromocijo? Zame je kultura predvsem medsebojno spoštovanje različnih življenjskih pogledov in pristno vsesplošno izražanje duševnega izvora, ki pa ne temelji na pohlepu.

»Cirkus«, ki je okužil obdobje zadnjih dveh let, je marsikoga in marsikatero panogo že pripeljal do propada. Počasi se vsi trudimo zadevo postaviti na noge, a morala ljudstva se utaplja nekje med ko-

miki in analitiki. In tukaj s svojo kapitalno črko pride na površje Kultura. Kultura smo ljudje in prav zato smo mi tisti, ki imamo vpliv nanjo. Le mi jo lahko ohranimo, spodbujamo in izražamo kulturno medsebojno spoštovanje.

Sam na glasbeni sceni delujem že dobrih 12 let. Po tem, ko sem bil član dveh glasbenih skupin (»Wild Crew« in »HairX«), trenutno delujem samostojno v projektu »Pato Vintage«, kjer igram na stare kitare in ojačevalce iz 70. oziroma 80. let 20. stoletja ter s pristnimi avtorskimi skladbami ohranjam staro »rock n' roll« kulturo. Vsak kulturnik, umetnik, pesnik, mislec, poet ... ima svoj namen za skupno dobro, zato spoštujemo in ustvarjamo čim bolj pestro, predvsem pa lastno kulturo. **Le tako lahko obnovimo unikatnost kulture!**

Zato svojih otrok ne učite le zdravega življenja, ampak tudi zdravega duha, na primer ob prepevanju melodij lokalnega porekla. Saj veste, kako pravijo: »Kdor poje, zlo ne misli.« Naučite jih, kako naj spoštujejo drugačnost. Konec koncev smo si vsi podobni, ampak hkrati tudi vsak zase unikatni. Vsi nosimo v sebi svetlobo in temo, od nas pa je odvisno, katere odtenke bomo izžarevali.

Patrik Drole, rock skladatelj, glasbenik, multiinstrumentalist, poet, tekstopisec

Utrinki

TOLMINSKA OŠ PARTNERKA V NOvem PROJEKTU ERASMUS+

Tolmin – OŠ Franceta Bevka Tolmin kot partnerka sodeluje v Erasmus+ projektu KA220 »Maths is Fine with Digital Style«, ki se je začel februarja letos in bo trajal do avgusta 2024. V projektu bomo moči združili s še petimi osnovnimi šolami iz Češke, Grčije, Litve, Španije in Švedske.

Ker je kriza z epidemijo koronavirusa pokazala pomen digitalnega izobraževanja, zlasti pa poudarila povečano potrebo po izkoriščanju potenciala digitalnih tehnologij za poučevanje in učenje ter razvoj digitalnih veščin tako za učence kot tudi za učitelje, bo osrednja tema projekta uporaba digitalnih orodij pri učenju matematike. Projekt je razdeljen na šest matematičnih tem, za katere bodo učenci in učitelji pripravljali različne igre ter dejavnosti. Na ta način bodo usvajali matematična znanja, bogatili svoje digitalne kompetence in spoznavali vrstnike iz drugih držav.

V projekt so vključeni učenci od 6. do 12. leta. V okviru petdnevni mobilnosti bodo v vsako sodelujočo državo odpotovali štirje učenci (v starosti od 10 do 12 let) in dva učitelja.

Naša šola bo predvidoma oktobra letos gostila 20 učencev in deset učiteljev iz vseh partnerskih šol.

Eva Rustja, koordinatorica projekta, OŠ Franceta Bevka Tolmin

S KULTURNO PRIREDITVIJO OBELEŽILI PREŠERNOV DAN

Bovec – Na OŠ Bovec smo prvi petek v februarju s kulturno prireditvijo obeležili Prešernov dan. Po zapeti himni se je v svojem nagovoru kulturnemu prazniku najprej poklonila ravnateljica **Denise Šuler Rutar**, ki je poudarila pomen jezika in kulture, ki sta vedno ohranjala našo narodno identiteto. Nato smo prisluhnili pesmi o kulturi, ki je nastala izpod peresa šestošolke **Tine Kravanja**. V njej mlada pesnica sporoča, da se kultura začne v zibelki, s prvimi koraki, glasbo, ljubeznijo in najbolj iskreno otroško poezijo. Otroci iz vrtca so se temu državnemu prazniku poklonili s pesmico o domovini, otroški pevski zbor OŠ Bovec pa s pristrčno pesmico o sončnikih. Učenci gledališke skupine so nam nato z igrali igro Srečanja ali Pozdrav Malemu princu, s katero so poželi bučen aplavz. Da bi še naprej ostali kulturni, je učenka 8. razreda spodbudila ostale učence, naj preberejo kak-

NA ŠOLSKI PRIREDITVI OB KULTURNEM PRAZNIKU so se z igro Srečanja ali Pozdrav Malemu princu predstavili tudi učenci šolske gledališke skupine, ki so ob koncu poželi bučen aplavz.

šno zanimivo knjigo, pa naj bo to pravljica ali povest, roman, morda pesem ... Ker so zaradi zdravstvenih razmer tisti teden učenci šestega in devetega razreda pouku sledili od doma, smo jim na šoli omogočili, da so lahko tudi šolsko kulturno prireditev spremljali na daljavo.

Povabilu na dogodek so se prijazno odzvali tako bovški župan **Valter Mlekuz** kot kulturni delavki **Tinka Černilogar** in **Silva Seljak** iz tol-

minske območne izpostave Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti ter strokovna delavka literarnega kluba **Slavica Della Bianca**.

Učenke, osmošolka **Tami Cuder** in petošolki **Anja Gruden** ter **Rebeka Prezelj**, so na Prešernov dan sodelovale tudi na literarnem večeru, kjer so recitirale Pavčkovovo in Župančičevo poezijo.

Besedilo in foto: Marijana Bon, učiteljica slovenščine, OŠ Bovec

Regijska celostna prometna strategija za širše območje Julijskih Alp

V okviru projekta CROSSMOBY je Posoški razvojni center (PRC) pred kratkim izdal Regijsko celostno prometno strategijo (RCPS) za širše območje Julijskih Alp. Pri pripravi so sodelovali tudi Javni zavod Triglavski narodni park, Regionalna razvojna agencija BSC Kranj, Turizem Bohinj kot koordinator destinacije Julijske Alpe in Urbanistični inštitut Republike Slovenije, lokalne skupnosti, zavodi za turizem, izvajalci javnega potniškega prometa, državne institucije ter drugi deležniki.

Pričujoči RCPS predstavlja pilotni primer izdelave celostne prometne strategije za problemsko regijo. Analizi stanja in ključnim prometnim izzivom območja sledi predstavitev vizije prometne ureditve in opredelitev strateških ciljev. Pri posameznih stebrih trajnostne mobilnosti (hoja in kolesarjenje, javni potniški promet, motorni promet, prometno načrtovanje, upravljanje in digitalizacija ter izobraževanje in promocija) so opredeljeni dosežki, izzivi in akcijski načrt do leta 2028, ki vključuje ukrepe, aktivnosti, nosilca, finančni okvir ter terminski načrt izvedbe.

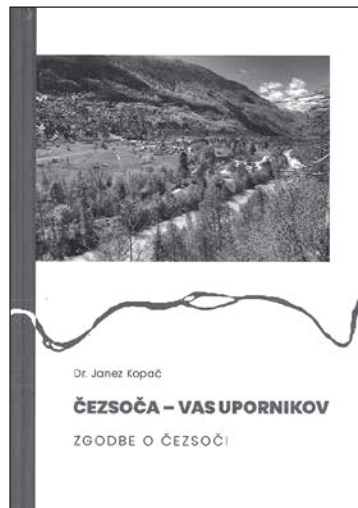
Publikacija je dostopna v tiskani in elektronski različici (www.prc.si/publikacije/ostale-publikacije).

NASLOV: Regijska celostna prometna strategija za širše območje Julijskih Alp. AVTORJI: Tjaša Maurič, Miro Kristan, Mateja Kutin, Slavka Zupan. IZDAL IN ZALOŽIL: Posoški razvojni center. KRAJ IZDAJE: Tolmin. LETO IZDAJE: 2022. ŠTEVILO STRANI: 108. NAKLADA: 500. FORMAT: 20,5 cm × 25 cm. VEZAVA: mehka.

Čezsoča – vas upornikov

Dr. Janez Kopač je v samozaložbi izdal knjigo z naslovom Čezsoča – vas upornikov. V njej je predstavljena zgodovina tega kraja, ki je v samo 200 letih zamenjal 12 držav in devet glavnih mest. Številne hude preizkušnje so zaznamovale vas, ki je v zgodovinskih virih prvič omenjena leta 1306, in tukajšnje prebivalce.

Drugi del je posvečen Čezsočanom, najprej upornikom, ki so krojili zgodovino v času nečloveških preizkušenj, ki so zaznamovale prvo polovico 20. stoletja. »Ta čas preizkušenj je naplaval tudi številne junake, ki so se upirali krivicam. Nekateri so postali legendarni, junak pa je bil v takih razmerah vsak vaščan.« Med čezsoškimi uporniki je bil najznamenitejši Ferdo Kravanja - Peter Skalar. V nadaljevanju so predstavljene znane osebnosti, ki so povezane s Čezsočo, domači slikarji in vaški posebnosti. Avtor se je dotaknil tudi hišnih imen in znamenj ter tukajšnjega govora in znamenitih kmečkih iger. V zadnjem delu knjige pa so zbrane krajevne

znamenitosti. Med drugim lahko preberemo tudi to, da so konec 19. stoletja obstajali načrti železniške povezave med Trbižem in Trstom mimo Čezsoče. Kasneje so se načrtovalci premislili in se odločili za gradnjo Bohinjske proge.

NASLOV: Čezsoča – vas upornikov. Zgodbe o Čezsoči. AVTOR: Janez Kopač. IZDAL: samozaložba. KRAJ IZDAJE: Ljubljana. LETO IZDAJE: 2021. ŠTEVILO STRANI: 120. NAKLADA: 500. FORMAT: 17 cm × 23,8 cm. VEZAVA: trda.

Moj pulj je ta leus

Kulturno tehnično turistično Društvo Baška dediščina je izdalo knjižico Moj pulj je ta leus avtorice Olge Zgaga. Cvetnosedeljski šop zelenja, imenovan pulj, puš ali pusu, kot so ga izdelovali v 11 vaseh zgornjega dela Baške grape, za katere je značilna tirolska poselitev v 13. stoletju, je od leta 2013 vpisan v register žive

kulturne dediščine Slovenije. Društvo je običaj oživilo leta 2008.

V knjižici je opisan način izdelave, potrebno zelenje in njegova simbolika, uporabnost skozi leto in varovanje običaja. Društvo želi spodbuditi sodelovanje lokalne skupnosti pri varovanju, interpretaciji in vrednotenju te kulturne dediščine ter njeno umeščanje v vsebine kulturnega turizma. Že med nastajanjem knjižice je k sodelovanju pritegnilo tiste kraje, ki imajo te spretnosti še v svojih rokah. Spodbudilo pa bi rado tudi zasaditev ene osnovnih sestavin pulja, avtohtone vrste pušpana, ki ga je skoraj uničila pušpanova večša.

V knjižici so predstavljeni tudi kaštroni, kot šopom zelenja pravijo v vaseh od Hudajužne do Podmelca.

NASLOV: Moj pulj je ta leus. Cvetnosedeljski šop zelenja v Baški grapi. AVTORICA: Olga Zgaga. IZDALO IN ZALOŽILO: Kulturno tehnično turistično Društvo Baška dediščina. KRAJ IZDAJE: Stržišče. LETO IZDAJE: 2021. ŠTEVILO STRANI: 39. NAKLADA: 1.000. FORMAT: 20,3 cm × 20,5 cm. VEZAVA: mehka.

Knjižno polico napolnili: Mateja Kutin in Olga Zgaga

Popravek

ŠKRATARIJE

Naš stari znanec skrat Fon Feliks je bil v času zaključevanja redakcije prejšnje številke SOČAsnika precej aktiven.

Najprej se je vmešal v naše novoletno voščilo, kjer je avtorici haikuja Maši Kusterle v priimku dodal črko n.

Potem je v voščilu Občine Bovec županu Valterju Mlekužu spremenil črko, da je ta postal Mlakuž.

Na koncu pa je avtorico prispevka v Knjižni polici iz Monike Ivančič Fajfar spremenil v Barbaro Ivančič Kutin.

Za morebitne nevšečnosti se napačno poimenovanim opravičujemo.

Uredništvo SOČAsnika

- izdelava okenskih polic
- izdelava balkonskih oblog
- izdelava stopnic
- ostala naročila po želji
- montaža po dogovoru

E-mail:
info@uredi-grob.si

Telefon:
031 679 551 (Erik)

www.uredi-grob.si

• izdelava betonskih podlog

• izdelava spomenikov – nudimo vam spomenike vseh vrst materialov

• urejanje grobov

Z dnem izdaje SOČAsnika (letnik XXIII, št. 1/2022) **Občina Bovec** odpira spodaj navedene javne razpise, in sicer:

Javni razpis za sofinanciranje dejavnosti na področju TURIZMA IN PRIREDITEV v občini Bovec za leto 2022 – Sofinancerska sredstva za delovanje, projekte in prireditve turističnih društev ter društev, ki delujejo na področju spodbujanja in ohranjanja naravne in kulturne dediščine v povezavi s turizmom za leto 2022 so razpisana na podlagi *Pravilnika o sofinanciranju dejavnosti na področju turizma in prireditve v občini Bovec* (Uradni list RS, št. 46/2018 in 53/2018 – popr.). Skupna višina razpisanih sredstev za leto 2022 znaša 18.000 evrov.

Javna razpisa za SPODBUJANJE KMETIJSTVA v občini Bovec za leto 2022 – Sofinancerska sredstva v skupni višini 10.000 evrov so skladno z odobrenim podaljšanjem sheme državne pomoči razpisana na podlagi *Pravilnika o ohranjanju in spodbujanju razvoja kmetijstva in podeželja v Občini Bovec za programsko obdobje 2015–2020* (Uradni list RS, št. 37, 2015), in sicer za dva ukrepa:
1. **Naložbe v kmetijska gospodarstva** in
2. **Varstvo tradicionalne krajine in stavb.**

Celotno besedilo navedenih javnih razpisov in pozivov ter pripadajočo razpisno dokumentacijo najdete na občinski spletni strani (<http://obcina.bovec.si/razpisi-natecaji-pozivi>).

Občina Kobarid ima odprta javna razpisa in poziva:

Javni razpis o dodeljevanju pomoči za OHRANJANJE IN SPODBUJANJE RAZVOJA KMETIJSTVA IN PODEŽELJA v občini Kobarid v letu 2022

Odprt je do torka, 12. aprila 2022.

Javni razpis za sofinanciranje aktivnosti TURISTIČNIH DRUŠTEV v občini Kobarid v letu 2022

Odprt je do četrta, 14. aprila 2022.

Razpisna dokumentacija in obrazci so objavljeni na spletni strani občine www.kobarid.si, kjer bodo v prihodnjih tednih objavljeni tudi drugi razpisi.

Občina Tolmin ima odprta dva javna razpisa:

Javni razpis o dodeljevanju pomoči za OHRANJANJE IN SPODBUJANJE RAZVOJA KMETIJSTVA IN GOZDARSTVA v občini Tolmin v letu 2022

Za različne ukrepe namenja 47.000 evrov nepovratnih proračunskih sredstev. Razpis je odprt **do vključno petka, 1. aprila 2022, do 11. ure** (velja pravilo dospelja vloge).

Javni razpis za dodelitev kreditov s subvencionirano obrestno mero za POSPEŠEVANJE RAZVOJA MALLIGA GOSPODARSTVA v občini Tolmin v letu 2022

Letos je mikro in malim podjetjem ter samostojnim podjetnikom posameznikom znova na razpolago 60.000 evrov proračunskih sredstev. Zadnji rok za prijavo je **petek, 18. november 2022, do 11. ure** (velja pravilo dospelja vloge).

Vse podrobnosti razpisov, vključno s prijavnimi obrazci in kontaktnimi osebam, za dodatna pojasnila, so objavljeni na spletni strani občine www.tolmin.si.

OBVESTILO UPORABNIKOM ORTODONTIJE

Paciente, obravnavane v specialističnih ortodontskih ordinacijah, ki delujeta v Bovcu in Tolminu, obveščamo, da so jim od februarja letos na voljo novi stiki, in sicer:

- **Ortodontija Bovec**
telefon: 030-337-882, e-pošta: ortodontija.bovec@mydentist.si
 - **PE Ortodontija Tolmin**
telefon: 040-835-933, e-pošta: ortodontija.tolmin@mydentist.si
- Ordinacijski časi ostajajo nespremenjeni.

HUMANITARNA POMOČ V POSOČJU SE BO ZBIRALA ŠE NAPREJ, s to razliko, da se začasno vzpostavljajo zbirni centri v Bovcu, Kobaridu in Tolminu po novem seljijo v skladišče območnih izpostav Karitasa in Rdečega križa. Zgornje Posočje je tako s skupnimi močmi do zaključka re-dakcije zbralo okoli tri tone pomoči. **Foto: arhiv Jožeta Daksoblerja**

NEKAJ MOŽNOSTI ZA POMOČ PREBIVALCEM UKRAJINE

Zgornje Posočje – Po izbruhu vojne v Ukrajini je v naši državi logistiko prevzema in prevoza humanitarne in materialne pomoči prek občin prevzela Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje (URSZR). Vse tri posočske občine so od začetka do sredine marca, ko so z zbiranjem v določenih zbirnih mestih zaključili, ob pomoči članov občinskih štabov civilne zaščite, Območne Karitas Tolmin in Rdečega križa (RK) Tolmin poskrbele, da se je darovana pomoč ustrezno zapakirala in označila skladno s protokoli za humanitarne pomoči. Kot je pojasnila **Marjanca Velišček** iz RK Tolmin, so z združenimi močmi zbirali higienske pripomočke, material za prvo pomoč in hrano z rokom uporabnosti najmanj šest mesecev. Zbrano humanitarne pomoči so nato predali URSZR, ta pa jo je v treh delih transportirala v Ukrajino oziroma med begunce, ki so nastanjeni v sosednjih državah – v primerih, kjer humanitarni koridorji ne bi bili vzpostavljeni.

Vsekakor se bo humanitarne pomoči zbirala še naprej, s to razliko, da se začasno vzpostavljajo zbirni centri v Bovcu, Kobaridu in Tolminu po novem seljijo v skladišče območnih izpostav Karitasa in Rdečega križa. Tu se bo še naprej zbiralo:

- suha ali trajno ter dobro zapakirana osnovna živila, ki ne potrebujejo hlajenja (konzerve, narezke, otroško hrano, testenine, mleko ipd.);
- higienske pripomočke (pralni prašek, milo, šampon za osebno nego, zobno pasto in ščetke, ženske vložke);
- higienske robčke in plenice;
- vodo v plastenkah;
- oblačila za otroke, bombažno posteljnino, novo spodnje perilo in nogavice;
- spalne vreče.

Vse dokler se bodo kazale potrebe, bodo humanitarne pomoči v sodelovanju z Veleposlaništvom Ukrajine v Republiki Sloveniji še naprej zbirali tudi v Hostlu Kobarid. Kot je pojasnil **Yaroslav Gavrilov**, lahko poleg zgoraj naštetih potrebščin tu oddate tudi svetilke, baterije, »powerbanke«, medicinske pripomočke, osnovna

zdravila in medicinske pripomočke (material za prvo pomoč – lahko tudi avtomobilske komplete s pretečenim rokom uporabe –, urinske vrečke, katetre, sete za drenažo, stome, protibolečinske tablete itd.). Pomoči sprejemajo vsak dan od 10. do 20. ure, in sicer na naslovu Gregorčičeva ulica 23, Kobarid. Ravno v času nastajanja tega prispevka pa se je naš sogovornik vračal iz centralnega zbirnega skladišča, ki se nahaja v naselju Kamnik pod Krimom. Tam je, kot je dejal, predal okoli štiri kubične metre zbrane materialne pomoči.

Prebivalci Slovenije pa lahko Ukrajincem še vedno pomagamo tudi prek poslanih SMS-sporočil na 1919 s spodaj navedenimi ključnimi besedami, pri čemer številka za besedo nakazuje vrednost donacije (en, pet ali deset evrov):

- **BEGUNCEM**,
- **BEGUNCEM5**,
- **KARITAS5**,
- **LJUDJE5**,
- **UKRAJINA5**,
- **UKRAJINA10**,
- **UNICEF5**,
- **UNICEF10**.

Z dobrodelno akcijo pa sta Univerza v Ljubljani (UL) in Zveza prijateljev mladine Slovenije na pomoč priskočila tudi študentom s prizadetih območij, ki študirajo na UL. Slednjim lahko prav tako pomagamo s SMS-sporočili na številko 1919 z besedama:

- **SRCNAUL5**,
- **SRCNAUL10**.

Za prizadete ukrajinske prebivalce pa lahko denarno pomoč nakažemo tudi na računa naših dveh humanitarnih organizacij, in sicer:

Rdeči križ Slovenije, Mirje 19,
1000 Ljubljana
TRR: SI56 0310 0111 1122 296
Sklic: SI00 96889
Namen: Pomoč Ukrajini
BIC BANKE: SKBAS12X
Koda namena: CHAR
ali

Slovenska Karitas, Kristanova ulica 1,
1000 Ljubljana
TRR: SI56 0214 0001 5556 761
Sklic: SI00 870
Namen: Pomoč Ukrajini
Koda namena: CHAR

Zbrala in pripravila: Tatjana Šalej Faletič

Datum	Kraj	Prireditve	Informacije
do 4. 4.	TOLMIN, galerija knjižnice	Razstava »Constructive Alps 2020«	Posoški razvojni center
do 30. 4. (s pre-morom 1.–15. 4.)	TOLMIN, galerija kinogledališča	Razstava Evropa in Evropejci 1950–2020	www.tolmin.si
27. 3.	POREZEN	Zimski pohod na Porezen (1.632 m n. m.)	PD Tolmin (V. Pagon): 041-261-075
28. 3. (16.00)	IDRSKO, pri vaški mlekarni	Prikaz rezí sadnega drevja (brezplačne terenske delavnice)	PRC (P. Domevšček): 031-409-012
29. 3. (16.00)	BOVEC, Bunčeva hiša	Prikaz rezí sadnega drevja (brezplačne terenske delavnice)	PRC (P. Domevšček): 031-409-012
1. 4. (18.00)	TOLMIN, kinogledališče	Festival soške postrvi – Projekcija filma Smaragdni raj in pogovor z avtorjem Laurenceom Bubendorferjem; odprtje razstave Ribiške družine Tolmin z naslovom Lepotica je zver	Turizem Dolina Soče: 05/38-00-480
2. 4. (14.00)	TOLMIN, učna pešpot ob Tolminki	Festival soške postrvi – Aktivno popoldne ob uradnem odprtju učne pešpoti in akustični koncert (Matjaž Jelen, Sergej Škofljanec)	Turizem Dolina Soče: 05/38-00-480
3. 4.	ZAHODNI JULIJCI	Tura nad Drežniškimi Ravnam (1.003 m n. m.)	PD Tolmin (N. in D. Gaberšček): 031-876-010
3. 4. (18.00)	TOLMIN, kinogledališče	Folklorno popotovanje – srečanje folklornih skupin in pevcev ljudskih pesmi in godcev ljudskih viž	JSKD OI Tolmin: oi.tolmin@jskd.si, 05/38-01-170
8. 4. (17.00)	PONIKVE, gasilski dom	Prikaz rezí sadnega drevja (brezplačne terenske delavnice)	PRC (P. Domevšček): 031-409-012
8. 4. (17.00)	TOLMIN, kinogledališče	Festival soške postrvi – Soška postrv in rekreativna ekologija, strokovna okrogla miza	Turizem Dolina Soče: 05/38-00-480
9. 4.	OBČINA KOBARID	Čistilna akcija: Očistimo Kobarško	Občina Kobarid, www.kobarid.si
9. 4. (9.00)	TOLMIN, Brajda	Festival soške postrvi – Kasting tekma in prikaz kasting disciplin	Turizem Dolina Soče: 05/38-00-480
9. 4. (15.00)	TOLMIN, Mestni trg	Festival soške postrvi – Tržnica lokalne ponudbe, lokalna kulinarika in različne delavnice, akustični koncert (Maja Keuc, Uroš Perić)	Turizem Dolina Soče: 05/38-00-480
15. 4. (9.00)	TOLMIN, Mestni trg	Obeležitev dneva zdravja z brezplačnimi meritvami	ZVC Tolmin: 031-612-069
16. 4. (20.00)	TOLMIN, kinogledališče	Festival Keltika: koncert Tamare Obrovac (organizator: Jazz Cerkno)	www.kino-tolmin.si
22.–24. 4.	POSAVSKO HRIBOVJE	Pohod po Rečiški krožni poti	PD Tolmin (S. Boljat): 051-622-962
26. 4. (20.00)	TOLMIN, kinogledališče	Plesno glasbena uprizoritev DE-SET	www.kino-tolmin.si
28. 4. (19.00)	TOLMIN	Dobrodelno okoli Slovenije – dogodek na 2. etapi vseslovenskega humanitarnega kolesarjenja	https://dos.si
6. 5. (15:00–17:00)	KOBARID, na placu	Izmenjava sadik	Posoški razvojni center (P. Domevšček): 031-409-012
7. 5. (8:00–13:00)	TOLMIN, mestni trg	18. EKOpraznik	Posoški razvojni center (P. Domevšček): 031-409-012
7. 5.	SABOTIN–VRHOVLJE–KANAL	Pohod po stopinjah Valentina Staniča	PD Tolmin (S. Boljat): 051-622-962
7. in 8. 5.	KOLOVRAT	Gorsko hitrostna dirka 2. GHD Tolmin	Športno društvo RR Tmin
8. 5.	LJUBLJANA	Pohod ob žici	PD Tolmin (M. Vidic): 040-232-898
9. 5.–12. 6.	BOVEC, KOBARID, TOLMIN	Tedni vseživljenjskega učenja 2022 (TVU)	www.prc-lu.si, anja.colja@prc.si
9. in 10. 5.	TOLMIN, športna dvorana	Krvodajalska akcija – predhodna najava	Območno združenje Rdečega križa Tolmin (M. Velišček): 031-264-073
11. 5.	KOBARID, športna dvorana	Krvodajalska akcija – predhodna najava	Območno združenje Rdečega križa Tolmin (M. Velišček): 031-264-073
14. 5.	KANAL–TOLMIN	ECO Rally Soča Valley – tekmovanje vozil na e-pogon	Športno društvo RR Tmin
15. 5.	ZAHODNI JULIJCI	Pohod do Martuljskih slapov in vzpon po ferati Havadnik	PD Tolmin, (A. Lužnik): 051-387-864
17. 5. (20.00)	TOLMIN, kinogledališče	Mlada glasba: Maronika, koncert Mie Kristan in Lare Fortunat	www.kino-tolmin.si
21. 5.	DOLENJA TREBUŠA	Pohod po Kosmačevi učni poti	PD Tolmin (M. Vidic): 040-232-898
25. 5. (18.00)	TOLMIN, atrij pred knjižnico	Zborovski BUM – Revija otroških pevskih zborov Zgornjega Posočja	JSKD OI Tolmin: oi.tolmin@jskd.si, 05/38-01-170
26. 5. (19.00)	TOLMIN, kinogledališče	Slavnostna seja tolminskega občinskega sveta s podelitvijo nagrad Občine Tolmin	www.tolmin.si, FB Občina Tolmin
27. 5.	POSOČJE	Prihod Gira d'Italia s spremljevalnim programom	Turizem Dolina Soče: 05/38-00-490
28. 5.	KOBARID–LIVŠKE RAVNE	Dolina Soče & SIS izziv, dirka za pokal Slovenije v vzponih	Kolesarski klub Soča Kobarid, www.kksoca.net
29. 5.	PLANINA SLEME	46. tradicionalni pohod na planino Sleme	PD Tolmin (M. Kokošin): 031-890-079

V rubriki *Koledar prireditev* objavljamo izključno prireditve, ki nam jih posredujete v uredništvo (05/38-41-502, 05/38-41-510, e-naslov: socasnik@prc.si). Informacije za objavo v naslednji številki *SOČAsnika* sprejemamo do 18. maja 2022. Objavili bomo tiste prireditve, ki se bodo odvijale od 3. junija do 29. julija 2022.

Objava v Koledarju prireditev je brezplačna. Namenjena je informiranju prebivalcev, ne pa oglaševanju prireditev ali organizatorjev. Objavljamo samo naslednje podatke: datum in uro, kraj, naslov prireditve, kontaktnega organizatorja ter telefonsko številko ali e-naslov ali spletno stran. Če želite v *SOČAsniku* podrobneje najaviti prireditve v obliki članka, oglasa ali oglasnega sporočila, so vam informacije na voljo na spletni strani www.prc.si/socasnik/dodatno/cenik-oglasevanja. Za morebitne spremembe pri posameznih prireditvah, ki nastanejo po zaključku redakcije, ne odgovarjamo.